

KO HONO NĪMA ‘OE TOHI ‘A MŌSESE, ‘OKU UI KO E TOE LAU ‘OE FONO, PE KO TEUTALONOME

1 Ko e lea ‘a Mōsese ‘i he tei ofi hono fāngofulu ‘oe ta‘u. 6 Ko ‘ene fakamanatu ‘i he kei si‘i, ‘ae tala‘ofa ‘ae ‘Otua. 13 Ko ‘ene ‘atu ‘ae kau matāpule. 19 Ko e fekau ‘oe kau asiasi ke fakasiosio ki he fonua. 34 Ko e houhau ‘oe ‘Otua ‘i he ‘enau ta‘etui. 41 Ko ‘enau fai talangata‘a.

¹ Ko eni ‘ae ngaahi lea na‘e lea ‘aki ‘e Mōsese ki ‘Isileli kotoa pē ‘i he potu mai ‘o Sioatani ‘i he toafa, ‘i he toafa ‘oku hangatonu ki he tahi Kulokula, ‘i he vaha‘a ‘o Palani, mo Tofeli, mo Lepani, mo Heseloti, mo Tesapi. ² (Ko e fononga‘anga ia ‘oe ‘aho ‘e hongofulu ma taha mei Holepi ‘i he hala ‘oe mo‘unga ko Seia ki Ketesi-pania.) ³ Pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i hono fāngofulu ta‘u, ‘i hono hongofulu ma taha ‘oe māhina, ‘i he ‘uluaki ‘aho ‘oe māhina, na‘e lea ‘a Mōsese ki he fānau ‘a ‘Isileli ‘o fakatatau ki he me‘a kotoa pē na‘e fekau atu ‘e Sihova kiate ia ke tala kiate kinautolu; ⁴ Hili ‘ene tāmata ‘i ‘a Sihoni ko e tu ‘i ‘oe kau ‘Amoli, ‘aia na‘e nofo ‘i Hesiponi, mo Oki ko e tu ‘i ‘o Pesani, ‘aia na‘e nofo ‘i ‘Asitelote ‘i ‘Etilei: ⁵ ‘I he potu mai ‘o Sioatani, ‘I he fonua ‘o Moape, na‘e kamata fakahā ‘e Mōsese ‘ae fono ni, ‘o pehē, ⁶ “Na‘e folofola ‘a Sihova ko hotau ‘Otua kiate kitautolu ‘i Holepi, ‘o pehē, ‘Kuo mou nofo fuoloa lelei ‘i he mo‘unga ni: ⁷ Mou tafoki, ‘o hiki homou fononga, pea ‘alu ki he mo‘unga ‘oe kau ‘Amoli,

pea ki he ngaahi potu ofi ki ai, 'i he tafangafanga, 'i he ngaahi mo'unga, pea 'i he tele'a, pea 'i he potu tonga, pea 'i he potu matātahi, ki he fonua 'oe kau Kēnani, pea ki Lapanoni, ki he vaitafe lahi, 'ae vaitafe ko 'Iufaletesi. ⁸ Vakai, kuo u tuku 'ae fonua ki homou 'ao: mou 'alu ki ai 'o ma'u 'ae fonua 'aia na'e fuakava ai 'e Sihova ki ho'omou ngaahi tamai, ko 'Epalahame mo 'Aisake, mo Sēkope, ke foaki ia kiate kinautolu, pea ki honau hako kimui 'iate kinautolu.' ”

⁹ ¶ Pea ne u lea kiate kimoutolu 'i he kuonga ko ia, 'o pehē, “Oku 'ikai te u mafai ke kātaki'i 'akimoutolu 'eau pe: ¹⁰ Kuo fakatokolahi 'akimoutolu 'e Sihova ko homou 'Otua, pea, vakai, 'oku mou tatau he 'aho ni mo e ngaahi fetu'u 'oe langi hono lahi. ¹¹ (Kae 'ofa ke fakatokolahi 'akimoutolu 'e Sihova ko e 'Otua 'o ho'omou ngaahi tamai ke laui liunga afe 'a homou tokolahi ni, pea tāpuaki'i 'akimoutolu, 'o hangē ko ia kuo ne tala'ofa kiate kimoutolu!) ¹² 'E fēfē 'eku fa'a fai ke kātaki 'eau pe ho'omou fakafiu mo ho'omou kavenga, mo ho'omou feke'ike'i? ¹³ Mou fili ha kau tangata poto, 'oku lotu matala, 'aia kuo 'iloa 'i homou ngaahi fa'ahinga, pea te u fakanofa 'akinautolu kenau pule'i 'akimoutolu. ¹⁴ Pea ne mou tala mai kiate au, 'o pehē, Ko e me'a kuo ke lea ki ai 'oku lelei ia ke mau fai.” ¹⁵ Pea ne u fili mai 'ae hou'eiki 'o homou ngaahi fa'ahinga, 'ae kau tangata poto, pea ongoongo, 'o fakanofa 'akinautolu ke pule'i 'akimoutolu, ko e kau pule ki he ngaahi toko afe, mo e kau pule 'oe ngaahi toko teau, mo e kau pule 'oe ngaahi toko nimangofulu, mo e kau pule 'oe ngaahi toko hongofulu, mo e

kau matāpule ‘i homou ngaahi fa‘ahinga. ¹⁶ “Pea ne u fekau ki ho‘omou kau fakamaau ‘i he kuonga ko ia, ‘o pehē, ‘Mou fanongo ki he ngaahi me‘a ‘a homou ngaahi kāinga, pea fakamaau mā‘oni‘oni ki he tangata kotoa pē mo hono tokoua, pea mo e muli ‘oku ‘iate ia. ¹⁷ ‘Oua na‘a mou filifilimānako ki he kakai ‘i he fakamaau; ka te mou fanongo ki he si‘i pea mo e lahi; ‘oua na‘a mou manavahē ki he mata ‘oe tangata; he ‘oku ‘ae ‘Otua ‘ae fakamaau: pea ko e me‘a ‘oku faingata‘a kiate kimoutolu, ‘omi ia kiate au, pea te u fanongo ki ai.’ ¹⁸ Pea ne u fekau kiate kimoutolu ‘i he kuonga ko ia ‘ae ngaahi me‘a kotoa pē ke mou fai.

¹⁹ ¶ “Pea ‘i he‘etau hiki mei Holepi, na‘a tau ‘alu ai pe ‘i he fu‘u toafa lahi ko ia mo fakamanavahē, ‘aia na‘a mou mamata ‘i he hala ‘oe mo‘unga ‘oe kau ‘Amoli, ‘o hangē ko e fekau ‘a Sihova ko hotau ‘Otua kiate kitautolu; pea na‘a tau hoko ki Ketesipania. ²⁰ Pea ne u pehē kiate kimoutolu, Kuo mou hoko ki he mo‘unga ‘oe kau ‘Amoli, ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko hotau ‘Otua kiate kitautolu. ²¹ Vakai, kuo tuku ‘e Sihova ko ho ‘Otua ‘ae fonua ‘i ho ‘ao: ‘alu hake ‘o ma‘u ia, ‘o hangē ko e folofola ‘a Sihova ko e ‘Otua ‘o ho‘o ngaahi tamai kiate koe; ‘oua na‘a manavahē, pe loto vaivai.

²² ¶ “Pea na‘a mou ‘unu‘unu mai kotoa pē kiate au ‘o mou pehē, Te mau fekau ‘ae kau tangata ke mu‘omu‘a ‘iate kimautolu, kenau asiasi ‘ae fonua, pea toe fakahā mai ‘ae hala ‘oku totonu ke mau ‘alu hake ai, pea ko e kolo fē ia te mau hoko ki ai. ²³ Pea ne u fiemālie lahi ‘i he lea ko ia pea ne u fili ‘ae kau tangata ‘e toko hongofulu ma toko ua ‘iate kimoutolu, ‘o tautau tokotaha ‘i he

fa'ahinga. ²⁴ Pea na'a nau afe 'o 'alu hake ki he mo'unga, pea ne nau hifo ki he potu tafangafanga 'o 'Esikoli, 'onau vakai foli ia. ²⁵ Pea na'a nau to'o 'ae fua 'oe fonua 'i honau nima, 'onau 'omi ia kiate kitautolu, 'onau 'omi mo e lea kiate kitautolu, 'o pehē, Ko e fonua lelei 'aia 'oku foaki 'e Sihova ko hotau 'Otua kiate kitautolu. ²⁶ Ka na'e 'ikai te mou fie 'alu hake ki ai, pea ne mou fai talangata'a ki he fekau 'a Sihova ko homou 'Otua: ²⁷ Pea na'a mou lāunga, 'i homou ngaahi fale fehikitaki, 'o pehē, Ko e me'a 'i he fehi'a 'a Sihova kiate kitautolu, ko ia kuo ne 'omi ai 'akitautolu mei he fonua ko 'Isipite, ke tukuange 'akitautolu ki he nima 'oe kau 'Amoli, ke faka'auha 'akitautolu. ²⁸ Te tau 'alu hake ki fē? Kuo fakavaivai 'i homau loto 'e homau ngaahi kāinga, 'o pehē, 'Oku lahi hake mo lōloa 'ae kakai 'iate kimautolu; 'oku lahi 'ae ngaahi kolo pea 'oku hoko hake ki he langi honau 'ā; kae'uma'ā foki 'emau mamata 'i ai ki he ngaahi foha 'oe kau 'Anaki. ²⁹ Pea ne u pehē kiate kimoutolu, 'oua na'a mou lilika, pea 'oua na'a mou manavahē kiate kinautolu. ³⁰ Ko Sihova ko homou 'Otua 'aia 'oku mu'omu'a 'iate kimoutolu, 'e tau ia ma'amoutolu, 'o hangē ko ia kotoa pē na'a ne fai 'i 'Isipite ma'amoutolu 'i homou 'ao: ³¹ Pea 'i he toafa, 'aia na'a ke mamata ai ki he fua ko e 'e Sihova ko ho 'Otua, 'o hangē ko e fua 'e he tangata hono foha, 'i he hala kotoa pē na'a mou 'alu ai, kae'oua ke mou hoko ki he potu ni. ³² Ka 'i he me'a ni na'e 'ikai te mou tui kia Sihova ko homou 'Otua, ³³ 'Aia na'e 'alu mu'omu'a 'i he hala 'iate kimoutolu, ke kumi 'ae potu ke fokotu'u ai homou ngaahi fale fehikitaki, 'i he afi 'i he po'uli, ke fakahā kiate kimoutolu 'ae hala ko ia te mou

‘alu ai, pea ‘i he ‘ao ‘i he ‘aho. ³⁴ Pea na‘e ongo‘i ‘e Sihova ‘ae le‘o ‘o ho‘omou ngaahi lea, pea na‘e houhau ia, pea ne fuakava, ‘o pehē, ³⁵ Ko e mo‘oni ‘e ‘ikai ha tokotaha ‘oe kau tangata ‘oe to‘utangata kovi ni te ne mamata ki he fonua lelei ko ia, ‘aia ne u fuakava ke foaki ki ho‘omou ngaahi tamai, ³⁶ Ka ko Kelepi ko e foha ‘o Sifune: ‘e mamata ia ki ai, pea te u foaki kiate ia, ‘ae fonua kuo ne tu‘u ki ai, pea ki he‘ene fānau ko e me‘a ‘i he‘ene muimui angatonu kia Sihova. ³⁷ Pea na‘e houhau ‘a Sihova kiate au foki koe‘uhi ko kimoutolu, ‘o pehē, Ko koe foki ‘e ‘ikai te ke hoko ki ai. ³⁸ Ka ko Siosiu ko e foha ‘o Nuni, ‘aia ‘oku tu‘u ‘i ho ‘ao, ‘e ‘alu ia ki ai: ke ke tokoni kiate ia: he te ne pule ke ma‘u ia ‘e ‘Isileli. ³⁹ Ka ko ho‘omou ngaahi fānau iiki ‘akinautolu ne mou pehē ‘e hoko ‘o mo‘ua, mo ho‘omou ngaahi fānau, ‘akinautolu na‘e ‘ikai ‘ilo ‘i he ‘aho ko ia ‘ae lelei mo e kovi, tenau hoko ki ai, pea te u foaki ia kiate kinautolu, pea tenau ma‘u ia. ⁴⁰ Ka ko kimoutolu, mou tafoki, pea hiki homou fononga ki he toafa ‘i he hala ‘oe Tahi Kulokula. ⁴¹ Pea na‘a mou lea ‘o pehē kiate au, Kuo mau fai angahala kia Sihova; te mau ‘alu hake ‘o tau, ‘o fakatatau ki he me‘a kotoa pē ‘oku fekau ‘e Sihova ko homau ‘Otua kiate kinautolu. Pea hili ho‘omou nono‘o taki taha ‘ae tangata ‘ene mahafutau kiate ia, na‘a mou teu pe ke ‘alu ki mo‘unga. ⁴² Pea na‘e folofola ‘a Sihova kiate au, Tala kiate kinautolu, ‘Oua na‘a ‘alu hake, pea ‘oua na‘a tau; he ‘oku ‘ikai te u ‘iate kimoutolu; telia na‘a te‘ia ‘akimoutolu ‘i he ‘ao ‘o homou ngaahi fili. ⁴³ “Pea ne u lea kiate kimoutolu; pea na‘e ‘ikai te mou tui ki ai, ka na‘a mou angatu‘u ki he fekau ‘a Sihova, ‘o ‘alu hake

loto fielahe pe ki he mo'unga. ⁴⁴ Pea na'e ha'u 'ae kau 'Amoli, 'aia na'e nofo 'i he mo'unga ko homou tali, pea na'a nau tuli 'akimoutolu 'o hangē ko ia 'oku fai 'e he fanga pi, pea na'e te'ia 'akimoutolu 'i Seia, 'o a'u ki Hoama. ⁴⁵ Pea ne mou foki 'o tangi 'i he 'ao 'o Sihova, ka na'e 'ikai tokanga 'a Sihova ki homou le'o, pe fakaongo kiate kimoutolu. ⁴⁶ Ko ia na'a mou nofo ai 'i Ketesi 'o 'aho lahi, 'o fakatatau ki he ngaahi 'aho na'a mou nofo 'i ai.

2

1 'Oku kei fakamatala atu, na'e ta'ofi 'enau tau'i 'ae kau 'Itomi, 9 Mo e kau Moape, 17 Mo e kau 'Amoni, 14 Ka na'a nau ikuna 'a Sihoni ko e 'Amoli.

¹ Pea na'a tau tafoki, 'o hiki hotau fononga ki he toafa 'i he hala 'oe Tahi Kulokula, 'o hangē ko e folofola 'a Sihova kiate au: pea na'a tau tākai 'ae mo'unga ko Seia 'o 'aho lahi. ² "Pea na'e folofola 'a Sihova kiate au, 'o pehē, ³ Kuo mou tākai 'ae mo'unga ni 'o fuoloa: mou tafoki ki he feitu'u tokelau. ⁴ Pea ke fekau ki he kakai, 'o pehē, 'Te mou 'alu 'i he potu fonua 'o homou kāinga ko e fānau 'a 'Isoa, 'aia 'oku nofo 'i Seia; pea 'e manavahē 'akinautolu kiate kimoutolu: ko ia, mou vakai lelei kiate kimoutolu. ⁵ 'Oua na'a mou fai ha me'a kiate kinautolu; koe'uhi na'a mo hano laulahi 'oe 'aofi va'e 'e taha, 'e 'ikai te u foaki kiate kimoutolu ha kongā si'i 'o honau fonua: koe'uhi kuo u foaki 'ae mo'unga ko Seia kia 'Isoa ko e tofi'a. ⁶ Te mou fakatau me'akai meiate kinautolu 'aki 'ae pa'anga, ke mou kai; pea te mou fakatau vai 'iate kinautolu 'aki 'ae pa'anga, ke mou inu.' ⁷ He ko Sihova ko ho 'Otua kuo ne tāpuaki'i koe 'i he ngaahi ngāue

kotoa pē ‘a ho nima: ‘oku ne ‘afio‘i ho ‘eve‘eva ‘i he toafa lahi ni: ‘i he ta‘u ‘e fāngofulu ni na‘e ‘iate koe ‘a Sihova ko ho ‘Otua; na‘e ‘ikai te ke masiva ‘i ha me‘a ‘e taha. ⁸ Pea ‘i he‘etau ‘alu ange mei hotau kāinga ko e fānau ‘a ‘Isoa, ‘aia na‘e nofo ‘i Seia, ‘i he hala ‘oe toafa mei ‘Elati, pea mei ‘Esionikepa, na‘a tau tafoki ‘o ‘alu ofi ki he hala ‘oe toafa ‘o Moape, ⁹ Pea na‘e folofola ‘a Sihova kiate au, “Oua na‘a fakamamahi ki he kau Moape, pea ‘oua na‘a tau ‘i ‘akinautolu koe‘uhi ‘e ‘ikai te u foaki kiate koe honau fonua ko e tofi‘a; he kuo u foaki ‘a ‘Ala ki he fānau ‘a Lote ko honau tofi‘a.’ ¹⁰ Na‘e nofo ‘i ai ‘i mu‘a ‘ae kau Imime, ko e kakai lalahi, mo tokolahi mo lōloa, ‘o hangē ko e kau ‘Anaki; ¹¹ ‘Akinautolu na‘e ui foki ko e kau sino lalahi, hangē ko e kau ‘Anaki ka na‘e ui ‘akinautolu ‘e he kau Moape ko e kau Imime. ¹² Na‘e nofo ‘ae kakai Hoa ‘i Seia foki ‘i mu‘a; ka na‘e fetongi ‘akinautolu ‘e he fānau ‘a ‘Isoa, hili ‘enau faka‘auha ‘akinautolu mei honau ‘ao, pea nau nofo ‘i honau fonua; ‘o hangē ko ia kuo fai ‘e ‘Isileli ki he fonua ‘o hono tofi‘a, ‘aia na‘e foaki ‘e Sihova kiate kinautolu. ¹³ Pea ne u pehē, Mou tu‘u hake, ‘o ‘alu ki he kauvai ‘e taha ‘o Seleti. Pea na‘a tau ‘alu ki he kauvai ‘e taha ‘o Seleti: ¹⁴ Pea ko hono fuoloa ‘o ‘etau ha‘u mei Ketesi-pania, ‘o a‘u ki he‘etau hoko ki he kauvai ‘o Seleti, ko e ta‘u ‘e tolungofulu ma valu: ke ‘oua ke ‘osi‘osingamālie mei he fakataha ‘ae to‘utangata kotoa pē ‘oe kau tangata tau, ‘o hangē ko e fuakava ‘a Sihova kiate kinautolu. ¹⁵ He ko e mo‘oni na‘e mafao ‘ae nima ‘o Sihova kiate kinautolu, ke faka‘auha ‘akinautolu mei he kakai, kae‘oua kenau ‘osi.

¹⁶ ¶ Pea na‘e hoko ‘o pehē, ‘i he‘ene mole ‘o pekia ‘ae kau tangata tau kotoa pē mei he kakai,

17 Na'e folofola 'a Sihova kiate au, 'o pehē, 18 'Te ke 'alu atu he 'aho ni 'i he potu 'o 'Ala, 'i he mata fonua 'o Moape: 19 Pea 'oka ke ka hoko 'o ofi 'o hangatonu ki he fānau 'a 'Amoni, 'oua na'a faka-mamahi'i 'akinautolu, pea 'oua na'a fai ha me'a kiate kinautolu: koe'uhi 'e 'ikai te u foaki kiate koe ha tofi'a 'i he fonua 'oe fānau 'a 'Amoni; he kuo tuku ia ki he fānau 'a Lote ko honau tofi'a.' 20 (Na'e ui ia foki ko e fonua 'oe ngaahi kakai lalahi na'e nofo ai 'i mu'a 'ae kakai lalahi pea na'e ui 'akinautolu 'e he kau 'Amoni, ko e kau Samisunuma; 21 Ko e kakai lalahi, mo tokolahi, mo lōloa, 'o hangē ko e kau 'Anaki: ka na'e faka'auha 'akinautolu 'e Sihova 'i honau 'ao; pea na'a nau tongia 'akinautolu 'o nofo 'i honau fonua: 22 Hangē ko ia na'a ne fai ki he fānau 'a 'Isoa, 'aia na'e nofo 'i Seia, 'i he'ene faka'auha 'ae kakai Hoa mei honau 'ao; pea na'a nau tongia 'akinautolu, pea nofo 'i honau fonua 'o a'u ki he 'aho ni: 23 Pea ko e kakai 'Avi na'e nofo 'i Heselimi, 'o a'u ki Kesa, ko e kau Kafitoli ni, 'aia na'e ha'u mei Kafitoli, na'e faka'auha 'akinautolu, 'o nofo 'i honau fonua.)

24 ¶ "Mou tu'u hake, 'o fai homou fononga, pea a'a 'i he vaitafe ko 'Alanoni: vakai, kuo u tuku ki ho nima 'a Sihoni ko e 'Amoli, ko e tu'i 'o Hesiponi, mo hono fonua: mou fai 'ae kamata ma'u leva ia, pea ketau mo ia. 25 Te u kamata fai he 'aho ni ke 'ai 'ae manavahē kiate koe ki he ngaahi pule'anga kotoa pē 'oku 'i he lalo langi kotoa pē, 'aia tenau ongo'i ho ongoongo, pea tetetete, pea tenau feinga 'i he mamahi koe'uhi ko koe.

26 ¶ "Pea ne u fekau 'ae kau tangata fekau mei he toafa 'o Ketimote, kia Sihoni ko e tu'i 'o Hesiponi mo e ngaahi lea 'oe melino, 'o pehē, 27 'Tuku ke

u 'alu atu 'i ho fonua: Te u 'alu atu pe 'i he hala motu'a, 'e 'ikai te u tafoki ki he nima to'omata'u pe ki he to'ohema. ²⁸ Pea te ke fakatau 'ae me'akai kiate au 'aki 'ae pa'anga, koe'uhi ke u kai; pea tuku mai ha vai 'i he'eku pa'anga ke u inu: kae kehe ke u 'alu 'i ho fonua 'i hoku va'e pe: ²⁹ (Hangē ko ia na'e fai kiate au 'e he fānau 'a 'Isoa na'e nofo 'i Seia, mo e kau Moape na'e nofo 'i 'Ala;) ke 'oua ke u a'a atu 'i Sioatani ki he fonua 'oku foaki 'e Sihova ko homau 'Otua kiate kimautolu.' ³⁰ "Ka na'e 'ikai tuku 'akitautolu 'e Sihoni ko e tu'i 'o Hesiponi, ketau 'alu ofi kiate ia; he na'e fakafefeka hono laumālie 'e Sihova ko ho 'Otua, 'o ngaahi hono loto ke talangata'a, koe'uhi ke ne tukuange ia ki ho nima, 'o hangē ko ia kuo hā he 'aho ni. ³¹ "Pea na'e pehē 'e Sihova kiate au, 'Vakai, kuo u kamata tuku 'a Sihoni mo hono fonua 'i ho 'ao: ke ke kamata ma'u, koe'uhi ke ke hoko 'o ma'u hono fonua.' ³² Pea na'e toki ha'u kitu'a 'a Sihoni 'o tu'u kiate kitautolu, 'aia mo hono kakai kotoa pē, ketau 'i Sehasi. ³³ Pea na'e tuku mai ia 'i hotau 'ao 'e Sihova, ko hotau 'Otua; pea na'a tau taa'i ia, mo hono ngaahi foha, mo 'ene kakai kotoa pē. ³⁴ Pea na'a tau ma'u 'ene ngaahi kolo 'i he kuonga ko ia, pea na'a tau faka'auha 'ae kau tangata kotoa pē, mo e kau fefine, pea mo e fānau iiki 'i he kolo kotoa pē; na'e 'ikai te tau tuku ha ni'ihī ke toe: ³⁵ Ka ko e ngaahi fanga manu na'a tau ma'u ko e koloa ma'atautolu, mo e vete 'oe ngaahi kolo 'aia na'a tau ma'u. ³⁶ Mei 'Aloeli 'aia 'oku 'i he ve'e vaitafe 'o 'Alanoni, pea mei he kolo 'aia 'oku ofi ki he vaitafe, 'o a'u ki Kiliati, na'e 'ikai ha kolo 'e taha na'e mālohi kiate kitautolu: ko Sihova ko hotau 'Otua na'a ne tuku mai kotoa pē kiate kitautolu: ³⁷ Ka na'e 'ikai

te ke hoko ki he fonua 'oe fānau 'a 'Amoni, pe ki ha potu 'e taha 'oe vaitafe ko Sakopi, pe ki he ngaahi kolo 'i he ngaahi mo'unga, pe ki ha potu 'e taha na'e ta'ofi 'akitautolu mei ai 'e Sihova ko hotau 'Otua.

3

1 Ko hono tala 'oe ikuna 'a Oki ko e tu'i 'o Pesani. 11 Ko e lahi 'o hono mohenga. 12 Ko e tufa 'ae ngaahi fonua ko ia ki he fa'ahinga 'e ua mo e vaeua 'oe fa'ahinga 'e taha. 21 Ko e lotu 'a Mōsese ke hoko atu ki he fonua. 26 Kuo tuku kiate ia ke ne mamata ki ai.

¹ “Pea na'a tau tafoki, 'o 'alu hake 'i he hala ki Pesani: pea na'e ha'u kitua'ā 'a Oki ko e tu'i 'o Pesani ke tau'i 'akitautolu, 'aia mo hono kakai kotoa pē, 'i 'Etilei. ² Pea na'e pehē 'e Sihova kiate au, “Oua na'a ke manavahē kiate ia: he te u tukuange ia, mo hono kakai kotoa pē, mo hono fonua ki ho nima; pea te ke fai kiate ia 'o hangē ko ia na'a ke fai kia Sihoni ko e tu'i 'oe kau 'Amoli, 'aia na'e nofo 'i Hesiponi.’ ³ “Pea na'e tukuange 'e Sihova ko hotau 'Otua 'a Oki ko e tu'i 'o Pesani ki hotau nima, mo hono kakai kotoa pē: pea na'a tau te'ia ia ke 'oua na'a toe ha tokotaha kiate ia. ⁴ Pea na'a tau ma'u 'ene ngaahi kolo 'i he kuonga ko ia, na'e 'ikai toe ha kolo 'e taha na'a tau ta'elava'i 'iate kinautolu, ko e kolo 'e onongofulu, ko e potu fonua kotoa pē 'o 'Akopa, ko e pule'anga 'o Oki 'i Pesani. ⁵ Ko e ngaahi kolo ni na'e 'ā'i 'aki 'ae ngaahi 'ā mā'olunga, mo e ngaahi matapā, mo e ngaahi songo; kae'uma'ā 'ae ngaahi kolo ta'e'ā na'e lahi 'aupito. ⁶ Pea na'a tau faka'auha 'aupito 'akinautolu, 'o hangē ko ia na'a tau fai kia Sihoni

ko e tu'i 'o Hesiponi, 'o faka'auha 'ae kakai tangata, mo e fefine, mo e fānau, 'oe kolo kotoa pē. ⁷ Ka ko e fanga manu kotoa pē, mo e vete 'oe ngaahi kolo, na'a tau to'o ko e koloa ma'atautolu. ⁸ "Pea na'a tau ma'u 'i he kuonga ko ia mei he nima 'oe ongo tuli 'oe kakai 'Amoli, 'ae ngaahi fonua 'oku 'i he potu mai 'o Sioatani, mei he vaitafe 'o 'Alanoni 'o a'u atu ki he mo'unga ko Heamoni; ⁹ ('Ae Heamoni ko ia 'oku ui 'e he kau Saitoni ko Silioni; pea 'oku ui ia 'e he kakai 'Amoli ko Sina;) ¹⁰ Ko e ngaahi kolo kotoa pē 'oe toafa, mo Kiliati kotoa pē, mo Pesani kotoa pē, 'o a'u ki Salika mo 'Etilei, ko e ngaahi kolo 'oe pule'anga 'o Oki ko e tu'i 'o Pesani." ¹¹ He na'e toe pe 'a Oki ko e tu'i 'o Pesani 'i he toenga kakai lalahi; vakai, ko hono mohenga ko e mohenga ukamea; 'ikai 'oku 'i Lapate ia 'oe fānau 'a 'Amoni? Ko e hanga 'e hongofulu ma valu 'a hono lōloa, pea ko hono māukupu ko e hanga 'e valu, 'o fakatatau ki he hanga 'oe tangata. ¹² "Pea ko e fonua ni, na'a tau ma'u 'i he kuonga ko ia, mei 'Aloeli 'aia 'oku ofi ki he vaitafe ko 'Alanoni, mo hono vaeua mālie'anga 'oe mo'unga ko Kiliati, mo hono ngaahi kolo 'o ia, ne u 'atu ki he fa'ahinga 'o Lupeni, mo e fa'ahinga 'o Kata. ¹³ Pea ko hono toe 'o Kiliati, mo Pesani kotoa pē, 'aia ko e pule'anga 'o Oki, na'aku 'atu ki hono vaeua 'oe fa'ahinga 'o Manase; 'ae ngaahi fonua kotoa pē 'o 'Akopa, mo Pesani kotoa pē, 'aia na'e ui ko e fonua 'oe kakai lalahi." ¹⁴ Ko Saili ko e foha 'o Manase na'a ne ma'u 'ae fonua kotoa pē 'o 'Akopa 'o a'u atu ki he potu ¹⁵ 'o Kesuli mo Me'ekati; pea na'a ne ui ia ki hono hingoa 'o'ona, ko Peasini-hevatisaili 'o a'u ki he 'aho ni. Pea ne u 'atu 'a Kiliati kia Mekili. ¹⁶ Pea

ne u 'atu ki he fa'ahinga 'o Lupeni mo e fa'ahinga 'o Kata mei Kiliati 'o a'u atu ki he vaitafe ko 'Alanoni hono vaeua 'oe vaha'a mo'unga, mo hono mata fonua 'o a'u atu ki he vaitafe ko Sapoki, 'aia 'oku 'i he ve'e fonua 'oe fānau 'a 'Amoni: ¹⁷ Ko e toafa foki, mo Sioatani, mo hono ngata'anga 'o ia, mei Kinileti 'o a'u atu ki he tahi 'oe toafa, 'io ki he tahi kona, 'i lalo 'i 'Asitotipisika 'i he potu hahake.”

¹⁸ ¶ “Pea ne u fekau kiate kimoutolu 'i he kuonga ko ia, 'o pehē, 'Ko Sihova ko homou 'Otua kuo ne foaki kiate kimoutolu 'ae fonua ni ke mou ma'u: te mou 'alu atu mo e mahafu 'i he 'ao 'o homou kāinga ko e fānau 'a 'Isileli, 'akimoutolu kotoa pē 'oku fa'a fai 'ae tau. ¹⁹ Ka ko homou ngaahi uaifi, mo ho'omou fānau si'i, mo ho'omou fanga manu, (he 'oku ou 'ilo 'oku lahi ho'omou fanga manu,) tenau nofo 'i ho'omou ngaahi kolo 'aia kuo u foaki kiate kimoutolu; ²⁰ Ke 'oua ke foaki 'e Sihova 'ae mālōlō ki homou kāinga, 'o hangē ko kimoutolu, pea ke 'oua ke ma'u 'ekinoutolu foki 'ae fonua ko ia kuo foaki 'e Sihova ko homou 'Otua kiate kinoutolu 'i he kauvai 'e taha 'o Sioatani: pea te mou toki liu mai 'ae tangata kotoa pē ki hono tofi'a, 'aia kuo u tuku kiate kimoutolu.’

²¹ ¶ “Pea ne u fekau 'i 'a Siosiuā 'i he kuonga ko ia, 'o pehē, 'Kuo mamata 'e ho mata ki he me'a kotoa pē kuo fai 'e Sihova ko homou 'Otua ki he ongo tu'i ni: 'e fai pehē pe 'e Sihova ki he ngaahi pule'anga kotoa pē 'oku ke 'alu ki ai. ²² 'Oua na'a mou manavahē kiate kinoutolu: he koe'uhi 'e tau 'a Sihova ko homou 'Otua ma'amoutolu.’ ²³ “Pea ne u fakakolekole kia Sihova 'i he kuonga ko ia, 'o pehē, ²⁴ “E Sihova ko e 'Otua, kuo ke kamata fakahā ki ho'o tamaio'eiki ho lahi, mo ho nima

mālohi; he ko hai ha ‘Otua ‘i langi pe ‘i māmani, ‘oku fa‘a fai ‘o fakatatau ki ho‘o ngaahi ngāue, pea tatau mo ho māfimafi? ²⁵ ‘Oku ou kole kiate koe, tuku au ke u ‘alu atu, ‘o mamata ki he fonua lelei ‘aia ‘oku ‘itu‘a Sioatani, ‘ae mo‘unga matamatalelei ko ia, mo Lapanoni.’ ²⁶ Ka na‘e houhau ‘a Sihova kiate au koe‘uhi ko kimoutolu, pea na‘e ‘ikai tokanga kiate au: pea na‘e pehē mai ‘e Sihova kiate au, ‘Ke ke fitemālie pe koe; pea ‘oua na‘a ke toe lea kiate au ‘i he me‘a ni. ²⁷ ‘Alu hake koe ki he tumutumu ‘o Pisika, pea hanga atu ho mata ki lulunga, mo tokelau, mo tonga, mo hihifo, pea vakai ‘aki ia ho mata: koe‘uhi ‘e ‘ikai te ke laka ki he kauvai ‘e taha ‘o Sioatani. ²⁸ Ka ke fekau‘i ‘a Siosiuua, mo tokoni lelei kiate ia, mo fakamālohi ia: koe‘uhi ‘e mu‘omu‘a ia ‘i he kakai ni, pea te ne fakahoko atu ‘akinautolu kenau ma‘u ‘ae fonua ‘aia te ke mamata ki ai.’ ²⁹ “Pea na‘a tau nofo ai ‘i he potu mā‘ulalo ‘oku hangatonu ki Pete Peoli.”

4

1 Ko e enginaki ki he talangofua. 41 ‘Oku vahe‘i ‘e Mōsese ‘ae kolo ‘e tolu ko e ngaahi hūfanga ‘i he kauvai ni ‘a Sioatani.

¹ Pea ko eni ‘e Isileli, “Ke ke tokanga ki he ngaahi tu‘utu‘uni, mo e ngaahi fakamaau, ‘aia ‘oku ou ako ‘aki kiate kimoutolu, ke mou fai ia, koe‘uhi ke mou mo‘ui, pea ‘alu ‘o ma‘u ‘ae fonua ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘o ho‘omou ngaahi tamai kiate kimoutolu. ² ‘Oua na‘a mou fakalahi ki he lea ‘aia ‘oku ou fekau kiate kimoutolu, pea ‘oua na‘a mou fakasi‘isi‘i ia, koe‘uhi ke mou tauhi ‘ae ngaahi fekau ‘a Sihova ko homou ‘Otua ‘aia ‘oku ou fekau kiate kimoutolu. ³ Kuo mamata ‘e homou

mata 'aia na'e fai 'e Sihova koe'uhi ko Peali-Peoli: he ko e kau tangata kotoa pē na'e muimui 'ia Peali-Peoli, kuo faka'auha 'akinautolu 'e Sihova ko homou 'Otua meiate kimoutolu. ⁴ Ka ko kimoutolu na'e pikitai kia Sihova ko homou 'Otua 'oku mou mo'ui kotoa pē he 'aho ni. ⁵ "Vakai, kuo u ako 'aki kiate kimoutolu 'ae ngaahi tu'utu'uni, mo e ngaahi fakamaau, 'io, 'o hangē ko e fekau 'a Sihova ko hoku 'Otua kiate au, koe'uhi ke mou fai pehē 'i he fonua 'aia 'oku mou 'alu ke nofo ai. ⁶ Ko ia ke mou tauhi mo fai ki ai; he ko ho'omou poto ia, mo ho'omou 'ilo'anga 'i he 'ao 'oe ngaahi pule'anga, 'aia 'e fanongo ki he ngaahi tu'utu'uni ni kotoa pē, 'onau pehē, 'Ko e mo'oni ko e pule'anga lahi ni ko e kakai poto mo fa'a 'ilo.' ⁷ He ko e fē ha kakai 'oku pehē ni hono lahi, 'aia 'oku ofi pehē ni 'ae 'Otua kiate kinautolu, 'o hangē ko Sihova ko hotau 'Otua mo 'ene ofi 'i he ngaahi me'a kotoa pē 'oku tau kole ai kiate ia? ⁸ Pea ko e fē ha kakai 'oku pehē ni hono lahi 'aia kuo ma'u 'ae ngaahi tu'utu'uni mo e ngaahi fakamaau mā'oni'oni, 'o tatau mo e fono ni kotoa pē, 'aia 'oku ou fokotu'u 'i homou 'ao he 'aho ni? ⁹ Ka ke vakai pe kiate koe pea tauhi 'i he fakamātoato ho laumālie, telia na'a ngalo 'iate koe 'ae ngaahi me'a kuo mamata ki ai ho mata, pea telia na'a nau mahu'i mei ho loto 'i he 'aho kotoa pē 'o ho'o mo'ui: ka ke ako 'aki ia ki ho ngaahi foha, pea ki he fānau 'a ho ngaahi foha; ¹⁰ 'Ae 'aho ko ia na'a ke tu'u ai 'i he 'ao 'o Sihova ko ho 'Otua 'i Holepi, 'aia na'e folofola ai 'a Sihova kiate au, 'Ke ke fakakātoa 'ae kakai kenau fakataha kiate au, pea te u fakaongo atu 'eku ngaahi lea kiate kinautolu, koe'uhi kenau 'ilo ke manavahē

kiate au 'i he 'aho kotoa pē 'aia tenau mo'ui ai 'i māmani, pea kenau akonaki'i 'enau fānau.' ¹¹ Pea na'a mou ha'u 'o ofi 'o tu'u 'i he lalo mo'unga; pea na'e vela 'ae mo'unga 'i he afi 'o a'u atu ki he loto langi, 'i he fakapo'uli, mo e ngaahi 'ao, mo e po'uli matolu. ¹² Pea na'e folofola 'a Sihova kiate kimoutolu mei he loto afi: na'a mou ongo'i 'ae le'o 'oe ngaahi lea, ka na'e 'ikai te mou mamata ki ha me'a fakatātā; na'a mou ongo'i 'ae le'o pe. ¹³ Pea na'a ne fakapapau kiate kimoutolu 'enē fuakava, 'aia na'a ne fekau ke mou fai, 'io, ko e fekau 'e hongofulu; pea na'a ne tohi ia 'i he maka lafalafa 'e ua.

¹⁴ ¶ Pea na'e fekau kiate au 'e Sihova 'i he kuonga ko ia ke u ako 'aki kiate kimoutolu 'ae ngaahi tu'utu'uni mo e ngaahi fakamaau, koe'uhi ke mou fai ia 'i he fonua 'aia 'oku mou 'alu atu ke ma'u. ¹⁵ Ko ia ke mou fa'a vakai kiate kimoutolu; he na'e 'ikai te mou mamata ki ha me'a fakatātā 'i he 'aho na'e folofola ai 'a Sihova kiate kimoutolu 'i Holepi mei he loto afi: ¹⁶ Telia na'a mou fakahala'i 'akimoutolu, 'o tā ha'amou me'a fakatātā, ko e fakatātā 'o ha me'a 'e taha, pe ko e fakatātā 'o ha tangata pe ha fefine, ¹⁷ Pe ko e fakatātā 'o ha manu 'oku 'i he fonua, pe ko e fakatātā 'o ha manu kapakau 'oku puna 'i he 'atā, ¹⁸ Pe ko e fakatātā 'o ha manu 'oku totolo 'i he kelekele, pe ko e fakatātā 'o ha ika 'oku 'i he ngaahi vai 'i lalo 'i he fonua: ¹⁹ Pea telia na'a ke hanga hake ho mata ki he langi, pea sio ki he la'ā, mo e māhina, mo e ngaahi fetu'u, 'io 'ae ngaahi me'a kotoa pē 'i he langi, pea fakahē'i koe ke lotu ki ai, 'o tauhi ia, 'aia kuo vahe'i 'e Sihova ko ho 'Otua ki he ngaahi pule'anga 'oku 'i

he lalo langi kotoa pē. ²⁰ Ka kuo to‘o ‘akimoutolu ‘e Sihova, ‘o ne ‘omi ‘akimoutolu mei he tutu‘anga ukamea, ‘io, mei ‘Isipite, ke *mou* hoko kiate ia ko e kakai ‘o hono tofi‘a, ‘o hangē ko ia he ‘aho ni. ²¹ Pea na‘e houhau foki ‘a Sihova kiate au koe‘uhi ko kimoutolu, pea ne fuakava ‘e ‘ikai te u ‘alu au ki he kauvai ‘e taha ‘o Sioatani, pea ‘e ‘ikai te u ‘alu ki he fonua lelei ko ia, ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko ho ‘Otua kiate koe ko ho tofi‘a: ²² Ka kuo pau pe ke u mate ‘i he fonua ni, kuo pau ‘e ‘ikai te u a‘a ‘i Sioatani: ka ‘e Lakaatu ‘akimoutolu, ‘o ma‘u ‘ae fonua lelei ko ia. ²³ Vakai lelei kiate kimoutolu, telia na‘a mou fakangalo‘i ‘ae fuakava ‘a Sihova ko homou ‘Otua, ‘aia kuo fai ‘e ia mo kimoutolu, pea mou ngaohi ha‘amou fakatātā kuo tā, pe ko e fakatātā ki ha me‘a ‘e taha, ‘aia kuo fakatapui ai koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua. ²⁴ He ko Sihova ko ho ‘Otua ko e afi faka‘auha, ‘io, ko e ‘Otua fua‘a.

²⁵ ¶ ‘Oka tupu ‘iate koe ‘ae fānau, mo e fānau ‘ae fānau, pea kuo fuoloa ho‘omou nofo ‘i he fonua, pea kuo mou fakahala‘i ‘akimoutolu, ‘o ngaohi ha fakatātā kuo tā, pe ko e fakatātā ki ha me‘a ‘e taha, pea mou fai kovi, ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua, ke fakatupu hono houhau: ²⁶ ‘Oku ou ui ki he langi mo māmani ke fakamo‘oni kiate kimoutolu he ‘aho ni, koe‘uhi ‘e vave ‘a ho‘omou ‘auha ‘aupito mei he fonua ‘aia ‘oku mou a‘a ‘i Sioatani ke nofo ai; ‘e ‘ikai te mou fakatolonga homou ngaahi ‘aho ‘i ai, ka ‘e ‘auha ‘aupito ‘akimoutolu. ²⁷ Pea ‘e fakahē‘i ‘akimoutolu ‘e Sihova ki he ngaahi pule‘anga, pea ‘e fakatoe ‘akimoutolu ke tokosi‘i ‘i he lotolotonga ‘oe kakai ta‘elotu ‘aia ‘e tataki ‘akimoutolu ki ai ‘e Sihova. ²⁸ Pea te mou tauhi ‘i ai ‘ae ngaahi ‘otua, ko e ngāue ‘ae nima ‘oe kau tangata, ‘ae ‘akau mo

e maka, 'aia 'oku 'ikai mamata, pe ongo'i, pe kai, pe nanamu. ²⁹ Ka ko eni, kapau te ke kumi mei ai 'a Sihova ko ho 'Otua, te ke 'ilo ia, kapau 'oku ke kumi ia 'aki ho loto kotoa mo ho laumālie kotoa. ³⁰ 'Oka mo'ua koe 'i he mamahi, pea kuo hoko 'ae ngaahi me'a ni kotoa pē kiate koe, 'io 'i he ngaahi 'aho 'amui, kapau te ke tafoki kia Sihova ko ho 'Otua, pea ke fai talangofua ki hono le'o; ³¹ (He ko Sihova ko ho 'Otua, ko e 'Otua 'alo'ofa;) 'e 'ikai te ne li'aki koe, pe faka'auha koe, pe fakangalo'i 'ae fuakava 'a ho'o ngaahi tamai 'aia na'a ne fuakava ai kiate kinautolu. ³² He ko eni, ke ke fehu'i ki he ngaahi 'aho kuo 'osi, 'aia na'e 'i mu'a 'iate koe, talu 'ae 'aho na'e fakatupu ai 'e he 'Otua 'ae tangata 'i māmani, pea fehu'i mei he potu 'e taha 'oe langi 'o a'u ki hono potu 'e taha, pe na'e 'i ai ha me'a pehē 'o hangē ko e me'a lahi ni, pe kuo ai ha fanongo ki ha me'a pehē? ³³ Pe na'e ai ha kakai na'e fanongo ki he le'o 'oe 'Otua 'oku folofola mei he loto afi, 'o hangē ko ho'o ongo'i, pea mo'ui? ³⁴ Pe kuo finangalo 'ae 'Otua ke 'alu 'o to'o kiate ia ha kakai mei he lotolotonga 'oe pule'anga kehe, 'i he ngaahi 'ahi'ahi, mo e ngaahi faka'ilonga, 'i he ngaahi mana, pea 'i he tau, pea 'i he nima māfimafi, pea 'i he nima kuo mafao, pea 'i he ngaahi me'a fakailifia lahi, 'o hangē ko e ngaahi me'a kotoa pē na'e fai 'e Sihova ko homou 'Otua kiate kimoutolu 'i 'Isipite 'i homou 'ao? ³⁵ Na'e fakahā ia kiate koe, koe'uhi ke ke 'ilo ko Sihova ko ia ko e 'Otua; 'oku 'ikai ha tokotaha mo ia, ³⁶ Na'a ne ngaohi koe ke ke ongo'i hono le'o mei he loto langi, koe'uhi ke ne akonaki'i koe: pea na'a ne fakahā kiate koe 'i māmani 'ene afi lahi; pea na'a ke ongo'i 'ene ngaahi

folofola mei he loto afi. ³⁷ Pea ko e me'a 'i he'ene 'ofa ki ho'o ngaahi tamai, ko ia kuo ne fili ai honau hako ki mui 'iate kinautolu, 'o ne 'omi koe kitua'ā 'i hono 'ao 'i hono mālohi lahi mei 'Isipite; ³⁸ Ke kapusi atu 'ae ngaahi pule'anga mei ho 'ao, 'oku lahi hake mo mālohi lahi 'iate koe, ke 'omi koe ki loto, ke foaki kiate koe honau fonua, ko ho tofi'a, 'o hangē ko ia he 'aho ni. ³⁹ Ko ia ke ke 'ilo he 'aho ni, pea fakakaukau ki ai 'i ho loto, ko Sihova ko ia ko e 'Otua 'i he langi 'i 'olunga, pea 'i māmani 'i lalo ni: 'oku 'ikai mo ha tokotaha. ⁴⁰ Ko ia ke ke tauhi 'ene ngaahi tu'utu'uni, mo 'ene ngaahi fekau, 'aia 'oku ou fekau ai kiate koe he 'aho ni, koe'uhi ke hoko 'ae lelei kiate koe, pea mo ho'o fānau kimui 'iate koe, pea koe'uhi ke ke fakatolonga ai ho ngaahi 'aho 'i māmani, 'aia 'oku foaki kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua 'o ta'engata.”

⁴¹ ¶ Pea na'e toki vahe'i 'e Mōsese 'ae kolo 'e tolu 'i he kauvai ki heni 'o Sioatani ki he feitu'u hahake; ⁴² Koe'uhi ke hola ki ai 'ae tāmāte faainoa, 'aia kuo tāmāte lavenoa'ia ai hono kaungā'api, pea na'e 'ikai fehi'a kiate ia 'i he ngaahi 'aho kuo hili; pea koe'uhi 'i he'ene hola ki he kolo 'e taha 'oe ngaahi kolo ni ke ne mo'ui ai: ⁴³ Ko Peseli 'i he toafa, 'i he potu fonua toafa 'oe fa'ahinga 'o Lupeni mo Lemoti 'i Kiliati, 'oe fa'ahinga 'o Kata mo Kolani 'i Pesani, 'i he fa'ahinga 'o Manase.

⁴⁴ ¶ Pea ko eni 'ae fono na'e fokotu'u 'e Mōsese 'i he 'ao 'oe fānau 'a 'Isileli: ⁴⁵ Ko eni 'ae ngaahi fakamo'oni, mo e ngaahi tu'utu'uni, mo e ngaahi fakamaau, 'aia na'e lea'aki 'e Mōsese ki he fānau 'a 'Isileli, hili 'enau ha'u mei 'Isipite, ⁴⁶ 'I he potu mai 'o Sioatani, 'i he potu mā'ulalo 'o hangatonu atu ki Pete Peoli 'i he fonua 'o Sihoni ko e tu'i 'oe

kau 'Amoli, 'aia na'e nofo 'i Hesiponi, 'aia na'e te'ia 'e Mōsese mo e fānau 'a 'Isileli, hili 'enau ha'u mei 'Isipite: ⁴⁷ Pea na'a nau ma'u hono fonua, mo e fonua 'o Oki ko e tu'i 'o Pesani, ko e tu'i 'e toko ua 'oe kau 'Amoli, na'e 'i he potu ki heni 'o Sioatani 'o hanga atu ki he hopo'angala'ā; ⁴⁸ Mei 'Aloeli 'aia 'oku 'i he matavai 'oe vaitafe ko 'Alanoni 'o a'u ki he mo'unga ko Saione, 'aia ko Heamoni, ⁴⁹ Pea mo e potu tafangafanga kotoa pē 'i he potu ki heni 'o Sioatani 'o hanga ki hahake, 'io, 'o a'u atu ki he tahi 'oe toafa, 'i lalo 'i he ngaahi matavai 'o Pisika.

5

1 Ko e fuakava 'i Holepi. 6 Ko e fekau 'e hongofulu. 22 'I he kole 'ae kakai 'oku tali 'e Mōsese 'ae fono mei he 'Otua.

¹ Pea na'e fekau 'e Mōsese ke ha'u 'a 'Isileli kotoa pē, 'o ne pehē kiate kinautolu, "Fanongo, 'E 'Isileli, ki he ngaahi tu'utu'uni mo e ngaahi fakamaau 'aia 'oku ou lea 'aki 'i homou telinga he 'aho ni, koe'uhi ke mou 'ilo ia, pea tauhi, pea fai ki ai. ² Na'e fai 'e Sihova ko hotau 'Otua 'ae fuakava mo kitautolu 'i Holepi. ³ Na'e 'ikai fai 'e Sihova 'ae fuakava ni mo 'etau ngaahi tamai, ka ko kitautolu, 'io, 'akitautolu 'oku mo'ui kotoa pē 'i heni he 'aho ni. ⁴ Na'e folofola 'a Sihova kiate kimoutolu 'ae mata ki he mata 'i he mo'unga mei he loto afi; ⁵ (Na'a ku tu'u 'i he vaha'a 'o Sihova mo kimoutolu 'i he kuonga ko ia, ke fakahā kiate kimoutolu 'ae folofola 'a Sihova; he na'a mou manavahē koe'uhi ko e afi, pea na'e 'ikai te mou 'alu hake ki he mo'unga;) pea na'e pehē mai 'e ia;

⁶ ¶ "Ko au ko Sihova ko ho 'Otua, 'Na'aku 'omi koe kitu'a mei he fonua ko 'Isipite, mei he fale

fakapōpula. ⁷ “Oua na’a ke ma’u mo au ha ‘otua kehe ‘i hoku ‘ao. ⁸ “Oua na’a ke ngaohi kiate koe ha fakatātā, pe ha me’a fakatatau ‘e taha ‘i ha me’a ‘e taha ‘i he langi ‘i ‘olunga, pe ha me’a ‘oku ‘i he fonua ‘i lalo ni, pe ki ha me’a ‘oku ‘i he vai ‘i he lalo fonua: ⁹ “Oua na’a ke punou hifo koe ki ai, pe tauhi ki ai: he ko au Sihova ko ho ‘Otua, ko e ‘Otua fua’a au, ‘oku ou totongi ‘ae hia ‘ae ngaahi tamai ki he fānau ‘o a’u ki hono tolu mo hono fā ‘oe to’utangata ‘okinautolu ‘oku fehi’a kiate au, ¹⁰ Pea u fakahā ‘ae ‘alo’ofa ki he ngaahi toko afe ‘okinautolu ‘oku ‘ofa kiate au mo tauhi ‘eku ngaahi fekau. ¹¹ “Oua na’a ke takuanoa ‘ae huafa ‘o Sihova ko ho ‘Otua: koe’uhi ‘e ‘ikai lau ‘e Sihova ko e ta’ehalaia ia ‘aia ‘oku ne takuanoa hono huafa. ¹² “Tauhi ‘ae ‘aho Sāpate ke fakamā’oni’oni’i ia, ‘o hangē ko e fekau ‘a Sihova ko ho ‘Otua kiate koe. ¹³ Ko e ‘aho ‘e ono ke ke ngāue ai, ‘o fai ai ho’o ngāue kotoa pē: ¹⁴ Ka ko hono fitu ‘oe ‘aho ko e Sāpate ia ‘o Sihova ko ho ‘Otua; ‘oua na’a ke fai ‘i ai ha ngāue ‘e taha, ‘a koe, pe ko ho foha, pe ko ho ‘ofefine, ko ho’o tamaio’eiki, pe ko ho’o kaunanga, pe ko ho’o pulu, pe ko ho’o ‘asi, pe ha manu ‘e taha, pe ko e muli ‘oku nofo ‘i ho loto’ā: koe’uhi ke mālōlō mo koe ‘a ho’o tamaio’eiki mo ho’o kaunanga. ¹⁵ Pea ke manatu na’a ke nofo ko e tamaio’eiki koe ‘i he fonua ko ‘Isipite, pea na’e ‘omi koe mei ai ‘e Sihova ko ho ‘Otua, ‘i he nima māfimaifi mo e nima kuo mafao: ko ia kuo fekau ai ‘e Sihova ko ho ‘Otua kiate koe, ke ke tauhi ‘ae ‘aho Sāpate.

¹⁶ ¶ “Faka’apa’apa ki ho’o tamai mo ho’o fa’ē, ‘o hangē ko e fekau ‘a Sihova ko ho ‘Otua kiate koe; koe’uhi ke fuoloa ho ngaahi ‘aho, pea koe’uhi ke hoko ai ‘ae lelei kiate koe, ‘i he fonua ‘aia ‘oku

foaki 'e Sihova ko ho 'Otua kiate koe. ¹⁷ “Oua na'a ke fakapō. ¹⁸ “Pea 'oua na'a ke tono fefine. ¹⁹ “Pea 'oua na'a ke kaiha'a. ²⁰ “Pea 'oua na'a ke tukuaki'i 'a ho kaungā'api. ²¹ “ 'Pea 'oua na'a ke holi ki he uaifi 'o ho kaungā'api, pea 'oua na'a ke manumanu ki he fale 'o ho kaungā'api, pe ki he'ene ngoue, pe ki he'ene tamaio'eiki, pe ki he'ene kaunanga, pe ki he'ene pulu, pe ki he'ene 'asi, pe ki ha me'a 'e taha 'oku 'a ho kaungā'api.'

²² ¶ “Na'e folofola'aki 'ae ngaahi lea ni 'e Sihova ki ho'omou fakataha kotoa pē 'i he mo'unga mei he loto afi mo e 'ao, pea mo e po'uli matolu, 'i he le'o lahi: pea na'e 'ikai fakalahi ia. Pea na'e tohi ia 'i he maka lafalafa 'e ua, 'o ne tuku mai ia kiate au. ²³ “Pea na'e hoko 'o pehē, “I ho'omou ongo'i 'ae le'o mei he lotolotonga 'oe fakapo'uli, (he na'e vela 'ae mo'unga 'i he afi,) na'a mou ha'u 'o ofi kiate au, 'io 'ae hou'eiki 'o homou ngaahi fa'ahinga, mo ho'omou kau mātu'a; ²⁴ Pea na'a mou pehē, Vakai, kuo fakahā kiate kimautolu 'e Sihova ko homau 'Otua hono nāunau mo hono lahi, pea kuo mau ongo'i hono le'o mei he loto afi: kuo mau mamata he 'aho ni 'oku alea 'ae 'Otua mo e tangata, pea 'oku mo'ui ia. ²⁵ Pea ko eni, ko e hā te mau mate ai? He ko e afi lahi ni te ne faka'auha 'akimautolu: kapau te mau toe fanongo ki he le'o 'o Sihova ko homau 'Otua, te mau toki mate ai. ²⁶ He ko hai ia 'i he kakai kotoa pē, kuo ne fanongo ki he le'o 'oe 'Otua mo'ui 'oku folofola mei he loto afi, 'o hangē ko kimautolu, pea kei mo'ui? ²⁷ Ke ke 'alu koe ke ofi, pea fanongo ki he folofola kotoa pē 'a Sihova ko hotau 'Otua: pea ke lea 'aki 'e koe kiate kimautolu 'aia kotoa pē 'e folofola ai 'a Sihova ko

hotau 'Otua kiate koe: pea te mau fanongo, pea fai ki ai.' ²⁸ Pea na'e ongo'i 'e Sihova 'ae le'o 'o ho'omou ngaahi lea, 'i ho'omou lea kiate au; pea na'e pehē 'e Sihova kiate au, 'Kuo u fanongo ki he le'o 'oe ngaahi lea 'ae kakai ni, 'aia kuo nau lea 'aki kiate koe: kuo lelei kotoa pē 'ae lea kuo nau lea 'aki. ²⁹ 'Amusiaange 'eau kuo 'iate kinautolu ha loto pehē, kenau manavahē kiate au, pea tauhi ma'uaipe 'a 'eku ngaahi fekau, koe'uhi ke hoko ai 'ae lelei kiate kinautolu, pea ki he'enau fānau 'o ta'engata! ³⁰ 'Alu 'o tala kiate kinautolu, Mou toe 'alu ki homou ngaahi fale fehikitaki. ³¹ Ka ko koe, ke ke tu'u 'i heni 'o ofi kiate au, pea te u fakahā kiate koe 'ae ngaahi fekau kotoa pē, mo e ngaahi tu'utu'uni, mo e ngaahi fakamaau, 'aia te ke ako 'aki kiate kinautolu, koe'uhi kenau fai ki ai 'i he fonua 'aia 'oku ou foaki kiate kinautolu kenau ma'u.' ³² Ko ia ke mou tokanga 'o fai ia 'o hangē ko e fekau 'a Sihova ko homou 'Otua kiate kimoutolu: 'oua na'a mou tafoki ki he nima to'omata'u pe ki he to'ohema. ³³ Te mou 'alu 'i he ngaahi hala kotoa pē 'aia kuo fekau 'e Sihova ko homou 'Otua kiate kimoutolu, koe'uhi ke mou mo'ui, pea mou lelei, pea ke mou fakatolonga homou ngaahi 'aho 'i he fonua te mou ma'u.

6

1 Ko hono totonu 'oe talangofua ki he fono. 3 Ko e enginaki ki ai.

¹ "Ko e ngaahi fekau eni, mo e tu'utu'uni, mo e ngaahi fakamaau, 'aia na'e fekau 'e Sihova ko homou 'Otua ke ako 'aki kiate kimoutolu, koe'uhi ke mou fai ki ai 'i he fonua 'aia 'oku mou 'alu ki ai ke ma'u: ² Koe'uhi ke ke manavahē kia Sihova, ko

ho 'Otua, ke tauhi 'ene ngaahi tu'utu'uni kotoa pē, mo 'ene ngaahi fekau, 'aia 'oku ou fekau ai kiate koe, 'a koe, mo ho foha, mo e foha 'o ho foha, 'i he ngaahi 'aho kotoa pē 'o ho'o mo'ui; pea koe'uhi ke fakatolonga ai ho ngaahi 'aho.

³ ¶ Ko ia ke ke fanongo, 'E 'Isileli, pea tokanga ke fai ki ai: koe'uhi ke hoko ai 'ae lelei kiate koe, pea ke mou tupu 'o tokolahi 'aupito, 'o hangē ko e tala'ofa kiate koe meia Sihova ko e 'Otua 'o ho'o ngaahi tamai, 'i he fonua 'oku mahutafea 'i he hu'ahuhu mo e honi. ⁴ Fanongo, 'E 'Isileli: Ko Sihova ko hotau 'Otua ko Sihova tafataha pe ia, ⁵ Pea te ke 'ofa kia Sihova ko ho 'Otua 'aki ho loto kotoa, mo ho'o mo'ui kotoa, mo ho mālohi kotoa. ⁶ Pea ko e ngaahi lea ni, 'aia 'oku ou fekau kiate koe he 'aho ni, 'e 'i ho loto ia: ⁷ Pea te ke fa'a ako 'aki ia ki ho'o fānau, pea te ke talanoa 'aki ia 'oka ke ka nofo 'i ho fale, pea 'oka ke ka 'alu 'i he hala, pea 'oka ke ka tokoto hifo, pea 'oka ke ka tu'u hake. ⁸ Pea te ke nono'o ia ki ho nima ko e faka'ilonga, pea 'e hoko ia ko e pale 'i he vaha'a 'o ho mata. ⁹ Pea te ke tohi ia ki he ngaahi pou 'o ho fale, pea ki ho ngaahi matapā. ¹⁰ Pea 'e pehē, 'oka hili hono 'omi koe 'e Sihova ko ho 'Otua ki he fonua 'aia na'a ne fuakava ai ki ho'o ngaahi tamai, kia 'Epalahame, kia 'Aisake, pea kia Sēkope, ke foaki kiate koe 'ae ngaahi kolo lahi mo lelei, 'aia na'e 'ikai te ke langa, ¹¹ Mo e ngaahi fale kuo fonu 'i he ngaahi me'a lelei, 'aia na'e 'ikai te ke fakafonu, mo e ngaahi vai keli, na'e 'ikai te ke keli, 'ae ngaahi ngoue vaine mo e ngaahi 'olive, 'aia na'e 'ikai te ke tō; hili ho'o kai pea ke mākona; ¹² Vakai telia na'a ke fakangalo'i 'a Sihova, 'aia na'a ne 'omi koe mei he fonua ko

'Isipite, mei he fale fakapōpula. ¹³ Ke ke manavahē kia Sihova ko ho 'Otua, 'o tauhi ia, pea ke fuakava 'i hono huafa. ¹⁴ 'Oua na 'a mou muimui ki he ngaahi 'otua kehe, 'i he ngaahi 'otua 'oe kakai 'aia 'oku nofo takatakai 'iate kimoutolu; ¹⁵ (He ko Sihova ko ho 'Otua ko e 'Otua fua 'a ia 'iate kimoutolu,) telia na 'a tupu 'ae houhau 'o Sihova ko ho 'Otua kiate koe, 'o ne faka'auha koe mei he funga 'o māmani.

¹⁶ ¶ "'Oua na 'a mou 'ahi'ahi kovi kia Sihova ko homou 'Otua, 'o hangē ko homou 'ahi'ahi kovi 'i Masa. ¹⁷ Ke mou tauhi manavakavakava 'ae ngaahi fekau 'a Sihova ko homou 'Otua, mo 'ene ngaahi fakamo'oni, mo 'ene ngaahi tu'utu'uni, 'aia kuo ne fekau kiate koe. ¹⁸ Pea te ke fai totonu mo lelei 'i he 'ao 'o Sihova: koe'uhi ke hoko ai 'ae lelei kiate koe, pea koe'uhi ke ke hoko 'o ma'u 'ae fonua lelei 'aia na 'e fuakava ki ai 'e Sihova ki ho 'o ngaahi tamai, ¹⁹ Ke kapusi kitua 'ā 'a ho ngaahi fili mei ho 'ao, 'o hangē ko e folofola 'a Sihova. ²⁰ Pea ka fehu'i 'e ho foha kiate koe 'amui, 'o pehē, 'Ko e hā hono 'uhinga 'oe ngaahi fakamo'oni ni, mo e ngaahi tu'utu'uni, mo e ngaahi fakamaau, 'aia kuo fekau 'e Sihova ko hotau 'Otua kiate kimoutolu?' ²¹ Te ke toki pehē ki ho foha, 'Na 'a mau nofo ko e kau pōpula 'a Felo 'i 'Isipite: pea na 'e 'omi 'akimautolu 'e Sihova mei 'Isipite 'aki 'ae nima mālohi: ²² Pea na 'e fakahā 'e Sihova 'ae ngaahi faka'ilonga, mo e ngaahi me'a mana, na 'e lahi mo fakamamahi ki 'Isipite, pea kia Felo, pea ki hono kakai, 'i homau 'ao: ²³ Pea na 'a ne 'omi 'akimautolu mei ai, koe'uhi ke ne 'omi 'akimautolu ki heni, ke foaki kiate kimautolu 'ae fonua 'aia na 'a ne fuakava ki ai ki he'emaui ngaahi tamai. ²⁴ Pea na 'e fekau 'e Sihova ke mau fai 'ae ngaahi tu'utu'uni ni, ke manavahē

kia Sihova ko hotau 'Otua, ketau lelei ai ma 'uaipē, koe'uhi ke ne fakatolonga 'etau mo 'ui, 'o hangē ko ia he 'aho ni. ²⁵ Pea 'e hoko ia ko 'etau mā'oni'oni, 'o kapau te tau tokanga 'o fai ki he ngaahi fekau ni kotoa pē 'i he 'ao 'o Sihova ko hotau 'Otua, 'o hangē ko 'ene fekau kiate kitautolu.'

7

1 'Oku fakatapu 'ae fe'iloaki mo e ngaahi kakai ta'elotu 'oe fonua telia 'ae lotu hē. 6 Ke mā'oni'oni 'ae kakai. 9 Ko e 'ulungāanga 'ae 'Otua 'i he'ene 'alo'ofa mo 'ene angatoru. 17 Ko e fakamo'oni 'oe mālohi ke ikuna 'aia 'e tuku 'e he 'Otua kiate kinautolu.

¹ “Oka 'omi koe 'e Sihova ko ho 'Otua ki he fonua 'aia 'oku ke 'alu ki ai ke ma'u ia, pea kuo kapusi 'e ia 'ae ngaahi kakai mei ho 'ao, ko e kau Heti, mo e kau Keakasa, mo e kau 'Amoli, mo e kau Kēnani, mo e kau Pelesi, mo e kau Hevi, mo e kau Sepusi, ko e pule'anga 'e fitu 'oku lahi hake mo mālohi lahi 'iate koe; ² Pea ka tuku mai 'akinautolu 'e Sihova ko ho 'Otua 'i ho 'ao; te ke taa'i 'akinautolu, 'o faka'auha 'aupito 'akinautolu; 'oua na'a mou fai ha fuakava mo kinautolu, pe fakahā ha anga'ofa kiate kinautolu: ³ Pea 'oua na'a mou femali'aki mo kinautolu; 'oua na'a ke 'atu ho 'ofefine ki hono foha, pea 'oua na'a ke fili hono 'ofefine ki ho foha. ⁴ He tenau fakatafoki ho foha mei he muimui 'iate au, kenau tauhi 'ae ngaahi 'otua kehe: ko ia 'e tupu ai 'ae houhau 'o Sihova kiate kimoutolu, ke faka'auha fakafokifā pe koe. ⁵ Ka te mou fai pehē kiate kinautolu; ke mou maumau'i honau ngaahi feilaulau'anga, pea fesi'i hifo 'enau ngaahi me'a fakatātā, pea tā hifo

‘enau ngaahi vao tapu, pea tutu honau ngaahi tamapua ‘i he afi. ⁶ He ko e kakai mā‘oni‘oni koe kia Sihova ko ho ‘Otua: kuo fili koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua ke hoko ko e kakai ‘ofeina kiate ia, ‘i he kakai kotoa pē ‘oku ‘i he funga ‘o māmani. ⁷ Na‘e ‘ikai fakahoko ‘e Sihova ‘ene ‘ofa kiate kimoutolu, pe fili ‘akimoutolu, koe‘uhi ko homou tokolahi hake ‘i he kakai kotoa pē; he na‘a mou tokosi‘i hifo ‘i he kakai kotoa pē: ⁸ Ka ko e me‘a ‘i he ‘ofa ‘a Sihova kiate kimoutolu, pea koe‘uhi ko hono finangalo ke fakamo‘oni ‘ae fuakava ‘aia na‘a ne fuakava ‘aki ki ho‘omou ngaahi tamai, ko ia kuo ne ‘omi ai kitua‘ā ‘akimoutolu ‘i he nima māfimafi, ‘o ne huhu‘i ‘akimoutolu mei he fale ‘oe kau pōpula, mei he nima ‘o Felo ko e tu‘i ‘o ‘Isipite. ⁹ Ko ia ke ke ‘ilo ko Sihova ko ho ‘Otua, ko e ‘Otua ia, ko e ‘Otua angatonu, ‘aia ‘oku ne tauhi ‘ae fuakava mo e ‘alo‘ofa mo kinautolu ‘oku ‘ofa kiate ia, pea fai ki he‘ene ngaahi fekau, ‘o a‘u atu ki he to‘utangata laui afe; ¹⁰ Pea ‘oku totongi ‘e ia kiate kinautolu ‘oku fehi‘a kiate ia ki honau mata, ke faka‘auha ‘akinautolu: ‘e ‘ikai fai tuai ia kiate ia ‘oku ne fehi‘a kiate ia, ‘e totongi ‘e ia kiate ia ki hono mata. ¹¹ Ko ia ke ke tauhi ‘e koe ‘ae ngaahi fekau, mo e ngaahi tu‘utu‘uni, mo e ngaahi fakamaau, ‘aia ‘oku ou fekau kiate koe he ‘aho ni, ke fai ki ai.

¹² ¶ “Pea ko ia, ‘e hoko ‘o pehē, ‘o kapau te mou tokanga ki he ngaahi fakamaau ni, pea tauhi, pea fai ki ai, ‘e fai kiate koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua ‘ae fuakava mo e ‘alo‘ofa ‘aia na‘a ne fuakava ai ki ho‘o ngaahi tamai; ¹³ Pea te ne ‘ofa ‘e ia kiate koe, pea tāpuaki‘i koe, mo ne fakatokolahi koe: pea ‘e tāpuaki ‘e ia ‘ae fua ‘o ho manāva, mo e fua ‘o ho fonua, ‘a ho‘o uite, mo ho‘o uaine, mo ho‘o lolo, mo

e fanafanau 'a ho'o fanga manu, mo ho'o ngaahi fanga sipi, 'i he fonua 'aia na'a ne fuakava ki ho'o ngaahi tamai ke foaki kiate koe. ¹⁴ 'E monū'ia lahi hake koe 'i he kakai kotoa pē: 'e 'ikai pa'a ha tangata pe ha fefine 'iate kimoutolu, pe 'i ho'omou fanga manu. ¹⁵ Pea 'e to'o 'e Sihova 'iate koe 'ae ngaahi mahaki kotoa pē, pea 'e 'ikai te ne 'ai kiate koe ha mahaki kovi 'e taha 'o 'Isipite, 'aia 'oku ke 'ilo'i; ka te ne hilifaki ia kiate kinautolu 'oku fehi'a kiate koe. ¹⁶ Pea te ke faka'auha 'ae kakai kotoa pē 'aia 'e tukuange kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua; ke 'oua si'i na'a 'ofa ho mata kiate kinautolu: pea 'oua na'a ke tauhi honau ngaahi 'otua; he tenau hoko ko e tauhele kiate koe. ¹⁷ Kapau 'oku ke lau 'i ho loto, 'Oku tokolahi hake 'ae ngaahi kakai ni 'iate au; 'e fēfee'i 'eku fa'a kapusi 'akinautolu? ¹⁸ 'Oua na'a ke manavahē kiate kinautolu: ka ke manatu lelei pe ki he me'a na'e fai 'e Sihova ko ho 'Otua kia Felo, pea ki 'Isipite kotoa pē. ¹⁹ Ko e 'ahi'ahi lahi na'e mamata ki ai 'e ho mata, mo e ngaahi faka'ilonga, mo e ngaahi me'a mana, mo e toukupu māfimafi, mo e nima kuo mafao, 'aia na'e 'omi ai koe kitu'a 'e Sihova ko ho 'Otua: 'e fai pehē pe 'e Sihova ko ho 'Otua ki he kakai kotoa pē 'aia 'oku ke manavahē ki ai. ²⁰ Pea 'e fekau foki 'e Sihova ko ho 'Otua 'ae fanga langomū kiate kinautolu, kae'oua ke faka'auha 'akinautolu 'oku toe, 'onau fufū 'akinautolu meiate koe. ²¹ 'E 'ikai te ke manavahē koe kiate kinautolu: he ko Sihova ko ho 'Otua 'oku 'iate kimoutolu, ko e 'Otua māfimafi mo fakamanavahē. ²² Pea 'e kapusi 'e Sihova ko ho 'Otua 'ae ngaahi kakai na mei ho 'ao 'o faifai mālie pe: 'oua na'a ke faka'auha leva 'akinautolu, telia

na'a tupu 'o lahi kiate koe 'ae fanga manu fekai 'oe vao. ²³ Ka 'e tuku mai 'akinautolu kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua, pea 'e faka'auha 'akinautolu 'i he faka'auha lahi, kae'oua kenau 'auha. ²⁴ Pea 'e tukuange 'e ia honau ngaahi tu'i ki ho nima, pea te ke faka'auha honau hingoa mei he lalo langi: 'e 'ikai fa'a tu'u ha tangata 'i ho 'ao, kae'oua ke 'auha 'akinautolu 'iate koe. ²⁵ Ke mou tutu'aki 'ae afi 'ae ngaahi me'a fakatātā kuo tā 'o 'enau ngaahi 'otua: 'oua na'a ke holi ki he siliva pe ko e koula 'oku 'iate kinautolu, pea to'o ia kiate koe, telia na'a hele'i ai koe: he koe me'a fakalielia ia kia Sihova ko ho 'Otua. ²⁶ Pea 'oua na'a ke 'omi 'ae me'a fakalielia ki ho fale, telia na'a ke hoko ko e me'a mala'ia 'o hangē ko ia: ka ke fehi'a matemate ki ai, pea ke fakalili'a ki ai he ko e me'a fakamala'ia ia.

8

1 Ko e enginaki ke talangofua koe'uhi ko e fai lelei 'ae 'Otua kiate kinautolu.

¹ “Ko e ngaahi fekau kotoa pē 'aia 'oku ou fekau kiate koe he 'aho ni ke mou tokanga ki ai 'o fai, koe'uhi ke mou mo'ui, pea tupu 'o tokolahi, pea 'alu atu 'o ma'u 'ae fonua 'aia na'e fuakava ai 'e Sihova ki ho'omou ngaahi tamai. ² Pea te ke manatu ki he hala kotoa pē 'aia na'e tataki ai koe 'e Sihova ko ho 'Otua 'i he ta'u 'e fāngofulu ni 'i he toafa, ke fakaangavaivai'i koe, ke 'ahi'ahi'i koe, pea ke 'ilo 'aia kotoa pē na'e 'i ho loto, pe te ke tauhi ki he'ene ngaahi fekau, pe 'ikai. ³ Pea na'a ne fakavaivai'i koe, 'o ne tuku koe ke ke fiekaia, pea na'a ne fafanga 'aki koe 'ae mana, 'aia na'e 'ikai te ke 'ilo, pea na'e 'ikai 'ilo 'e ho'o ngaahi tamai; koe'uhi ke ne fakahā kiate koe 'oku 'ikai mo'ui 'ae

tangata 'i he mā pe, ka 'oku mo'ui 'ae tangata 'i he me'a kotoa pē 'oku ha'u mei he fofonga 'o Sihova.

⁴ Na'e 'ikai faka'a'au 'o motu'a ho ngaahi kofu, pea na'e 'ikai fufula ho va'e, 'i he ta'u ni 'e fāngofulu.

⁵ Pea te ke tokanga mo 'ilo 'i ho loto foki, 'oku hangē ko e tautea 'e he tangata hono foha, 'oku pehē pe 'ae tautea koe 'e Sihova ko ho 'Otua.

⁶ Ko ia, ke ke tauhi 'ae ngaahi fekau 'a Sihova ko ho 'Otua, ke 'alu 'i hono ngaahi hala, pea ke manavahē kiate ia.

⁷ He ko Sihova ko ho 'Otua 'oku ne 'omi koe ki he fonua lelei, ko e fonua 'oe ngaahi vaitafe, 'oe ngaahi matavai mo e loloto 'oku tupu mei he ngaahi luo mo e ngaahi mo'unga;

⁸ Ko e fonua 'oe uite mo e pa'ale, mo e ngaahi vaine, mo e 'akau ko e fiki, mo e pomikanite; ko e fonua 'oe 'akau ko e 'olive fai lolo, mo e honi;

⁹ Ko e fonua ke ke kai mā ta'ehahonge, 'e 'ikai te ke masiva 'i ha me'a 'e taha 'i ai; 'ae fonua 'oku maka 'aki 'ae 'aione, pea te ke keli mei hono ngaahi mo'unga 'ae palasa.

¹⁰ 'Oka ke ka kai 'o mākona, te ke toki fakafeta 'i kia Sihova ko ho 'Otua koe'uhi ko e fonua lelei 'aia kuo ne foaki kiate koe.

¹¹ "Vakai ke 'oua na'a ke fakangalo 'i 'a Sihova ko ho 'Otua, 'i he li'aki 'o 'ene ngaahi fekau, mo 'ene ngaahi fakamaau, mo 'ene ngaahi tu'utu'uni, 'aia 'oku ou fekau kiate koe he 'aho ni:

¹² Telia na'a hili ho'o kai 'o mākona, pea kuo ke langa hao ngaahi fale lelei, 'o nofo ai;

¹³ Pea kuo tupu 'o lahi ho'o fanga manu lalahi mo ho'o fanga manu si'i, pea kuo tupu 'o lahi ho'o siliva mo ho'o koula, pea kuo tupu 'o lahi 'ae me'a kotoa pē 'oku ke ma'u;

¹⁴ Pea toki hiki hake ho loto, pea ke fakangalongalo 'i 'a Sihova ko ho 'Otua, 'aia na'a ne 'omi koe kitua'ā mei he fonua ko 'Isipite, mei he

fale 'oe pōpula; ¹⁵ 'Aia na'a ne tataki atu koe 'i he fu'u toafa lahi mo fakamanavahē ko ia, 'aia na'e 'i ai 'ae ngaahi ngata vela, mo e ngaahi sikopio, mo e la'āina, pea na'e 'ikai ha vai 'i ai; 'aia na'a ne 'omi vai kiate koe mei he maka afi; ¹⁶ 'Aia na'a ne fafanga'i koe 'i he toafa 'aki 'ae mana, 'aia na'e 'ikai 'ilo 'e ho'o ngaahi tamai, koe'uhi ke ne fakavaivai'i koe, pea koe'uhi ke ne 'ahi'ahi'i koe, ke fai lelei kiate koe 'i ho iku'anga: ¹⁷ Pea telia na'a ke pehē 'i ho loto, Ko hoku mālohi mo e mafai 'o hoku nima kuo ne lava'i 'ae ngaahi koloa ni ma'aku. ¹⁸ Ka ke manatu koe kia Sihova ko ho 'Otua: he ko ia ia 'oku ne foaki kiate koe 'ae mafai ke ma'u 'ae koloa, koe'uhi ke ne fakama'u 'ene fuakava 'aia na'a ne fuakava ai ki ho'o ngaahi tamai, 'o hangē ko ia he 'aho ni. ¹⁹ Pea 'e hoko 'o pehē, kapau 'oku ke fakangalongalo'i 'a Sihova ko ho 'Otua, 'o 'alu 'o muimui 'i he ngaahi 'otua ²⁰ Hangē ko e ngaahi kakai 'oku faka'auha 'e Sihova mei homou 'ao, 'e pehē pe ho'omou 'auha; ko e me'a 'i ho'omou ta'efietalangofua ki he le'o 'o Sihova ko homou 'Otua.

9

1 'Oku akonaki'i 'akinautolu 'e Mōsese telia na'a nau vikiviki ki he'enu mā'oni'oni 'anautolu, 'o ne fakamanatu'i 'enu ngaahi angatu'u.

¹ "Fanongo, 'E 'Isileli: 'oku ke 'alu he 'aho ni ki he kauvai 'e taha 'o Sioatani, ke 'alu ke ma'u 'ae ngaahi pule'anga 'oku lahi hake mo mālohi lahi 'iate koe, 'ae ngaahi kolo 'oku lahi, mo mole ki langi 'a honau 'ā. ² Ko e kakai lalahi mo lōloa, ko e fānau 'ae kau 'Anaki 'akinautolu 'oku ke 'ilo'i, pea kuo ke fanongo 'ae lau ki ai, 'o pehē, Ko hai 'e

fa'a tu'u 'i he 'ao 'oe fānau 'a 'Anaki! ³ Ko ia ke ke 'ilo he 'aho ni, ko Sihova ko ho 'Otua ko ia ia 'oku 'alu mu'omu'a 'iate koe; hangē ko e afi faka'auha te ne faka'auha 'akinautolu, pea 'e tulaki hifo 'e ia 'akinautolu 'i ho 'ao: ko ia te ke kapusi ai 'akinautolu kitu'a, 'o faka'auha vave 'akinautolu, 'o hangē ko e folofola 'a Sihova kiate koe. ⁴ 'Oua na'a ke lea 'e koe 'i ho loto, 'oka hili hono kapusi kitu'a 'akinautolu 'e Sihova ko ho 'Otua mei ho 'ao, 'o pehē, Ko e me'a 'i he'eku mā'oni'oni ko ia kuo 'omi ai au 'e Sihova ke u ma'u 'ae fonua ni: ka ko e me'a 'i he angakovi 'oe ngaahi pule'anga ni, ko ia 'oku kapusi ai 'e Sihova 'akinautolu kitu'a mei ho 'ao. ⁵ 'Oku 'ikai ko e me'a 'i ho'o mā'oni'oni, pe 'i he angatonu 'o ho loto, 'oku ke 'alu ke ma'u honau fonua: ka ko e me'a 'i he angakovi 'oe ngaahi pule'anga ni ko ia 'oku kapusi ai kitu'a 'akinautolu 'e Sihova ko ho 'Otua mei ho 'ao, pea koe'uhi ke ne fakamo'oni ki he folofola 'aia na'e fuakava ai 'a Sihova ki ho'o ngaahi tamai, ko 'Epalahame, mo 'Aisake, mo Sēkope. ⁶ Ko ia ke ke 'ilo, 'oku 'ikai foaki 'e Sihova ko ho 'Otua 'ae fonua lelei ni kiate koe ke ke ma'u ia 'i ho'o mā'oni'oni: he ko e kakai kia kekeva 'akimoutolu.

⁷ ¶ “Ke ke manatu, pea 'oua na'a fakangalon-galo'i, 'a ho'o fakatupu 'ae houhau 'o Sihova ko ho 'Otua 'i he toafa: talu 'ae 'aho na'a ke hiki ai mei he fonua ko 'Isipite, 'o a'u ki ho'omou hoko ki he potu ni, kuo mou fai angatu'u kia Sihova. ⁸ Pea 'i Holepi foki na'a mou fakatupu 'ae houhau 'o Sihova, ko ia na'e houhau ai 'a Sihova kiate kimoutolu ke faka'auha 'akimoutolu. ⁹ 'I he'eku 'alu hake ki he mo'unga ke ma'u 'ae ongo maka lafalafa, 'ae ongo maka 'oe fuakava 'aia na'e fai 'e

Sihova mo kimoutolu, pea ne u nofo 'i he mo'unga 'i he 'aho 'e fāngofulu mo e pō 'e fāngofulu, na'e 'ikai te u kai mā pe inu vai: ¹⁰ Pea na'e tuku mai kiate au 'e Sihova 'ae ongo maka lafalafa kuo tohi 'aki 'ae louhi'i nima 'oe 'Otua; pea na'e tohi 'i ai 'o fakatatau ki he ngaahi lea kotoa pē 'aia na'e folofola ai 'a Sihova kiate kimoutolu 'i he mo'unga mei he lotolotonga 'oe afi 'i he 'aho 'ae fakataha. ¹¹ Pea hili 'ae 'aho 'e fāngofulu mo e pō 'e fāngofulu, na'e hoko 'o pehē, na'e tuku mai kiate au 'e Sihova 'ae ongo maka lafalafa, 'io, 'ae ongo maka lafalafa 'oe fuakava. ¹² Pea na'e folofola 'a Sihova kiate au, 'Tu'u hake pea ke 'alu vave hifo mei heni; he ko ho kakai 'aia kuo ke 'omi kitu'a mei 'Isipite kuo nau fakahala'i 'akinautolu; kuo nau tafoki leva mei he hala 'aia na'aku fekau ai 'akinautolu; kuo nau ngaohi ma'anautolu 'ae me'a fakatātā kuo haka.' ¹³ Pea na'e folofola 'a Sihova kiate au foki, 'o pehē, 'Kuo u mamata ki he kakai ni, pea vakai, ko e kakai kia kekeva 'akinautolu: ¹⁴ Tuku ai pe au, koe'uhi ke u faka'auha 'akinautolu, pea tāmata'i honau hingoa mei he lalo langi: pea te u fakatupu 'iate koe ha hako mālohi mo lahi hake 'iate kinautolu.' ¹⁵ Pea na'aku tafoki 'o 'alu hifo ai mei he mo'unga, pea na'e vela 'ae mo'unga 'i he afi: pea na'e 'i hoku nima 'ae ongo maka lafalafa 'oe fuakava. ¹⁶ Pea na'aku sio, pea vakai, kuo mou fai angahala kia Sihova ko homou 'Otua, pea kuo mou ngaohi ha fakatātā haka ki he pulu mui: ne mou tafoki vave mei he hala 'aia na'e fekau 'e Sihova kiate kimoutolu. ¹⁷ Pea na'aku 'ave 'ae ongo maka lafalafa 'o lī ia mei hoku ongo nima pea na'e mau-mau ia 'i homou 'ao. ¹⁸ Pea na'aku fakafo'ohifo

‘i he ‘ao ‘o Sihova, ‘o hangē ko ‘eku mu‘aki fai, ‘i he ‘aho ‘e fāngofulu mo e pō ‘e fāngofulu: na‘e ‘ikai te u kai ha mā, pe inu ha vai, ko e me‘a ‘i ho‘omou ngaahi angahala ‘aia na‘a mou angahala ai, ‘i he fai kovi ‘i he ‘ao ‘o Sihova, ke fakatupu hono houhau. ¹⁹ He na‘aku manavahē ‘i he houhau pea ‘i he houhau vela, ‘aia na‘e houhau ‘aki ‘e Sihova kiate kimoutolu ke faka‘auha ‘akimoutolu. Ka na‘e tokanga ‘a Sihova kiate au ‘i he kuonga ko ia foki. ²⁰ Pea na‘e houhau lahi ‘a Sihova kia ‘Elone ke faka‘auha ia: pea na‘aku lotua ‘a ‘Elone foki ‘i he kuonga ko ia. ²¹ Pea ne u ‘ave ho‘omou angahala, ko e ‘uhiki pulu na‘a mou ngaohi, pea tutu ia ‘aki ‘ae afi, pea malamalaki ia, peau momomomosi ia ke iiki ‘aupito, ‘o tatau mo e efuefu: pea na‘aku li ‘a hono efuefu ki he vaitafe na‘e ‘alu hifo mei he mo‘unga. ²² Pea ‘i Tapela, mo Masa, pea ‘i Kipiloti-Hateva, na‘a mou fakatupu ‘ae houhau ‘o Sihova. ²³ Pea ‘i he fekau ‘a Sihova ‘akimoutolu mei Ketesi-Pania, ‘o pehē, Mou ‘alu hake ‘o ma‘u ‘ae fonua ‘aia kuo u foaki kiate kimoutolu: na‘a mou angatu‘u ai ki he fekau ‘a Sihova ko homou ‘Otua, pea na‘e ‘ikai te mou tui kiate ia, pe tokanga ki hono le‘o. ²⁴ Kuo mou angatu‘u kia Sihova talu mei he ‘aho na‘aku ‘ilo ai ‘akimoutolu. ²⁵ Na‘e pehē pe ‘a ‘eku fakatōmape‘e au ‘i he ‘ao ‘o Sihova ‘i he ‘aho ‘e fāngofulu mo e pō ‘e fāngofulu, ‘o hangē ko ‘eku tomu‘a fai ia; ko e me‘a ‘i he pehē ‘e Sihova te ne faka‘auha ‘akimoutolu. ²⁶ Ko ia ne u lotu ai kia Sihova, ‘o pehē, “E Sihova ko e ‘Otua, ‘oua na‘a ke faka‘auha ho kakai mo ho tofi‘a, ‘aia kuo ke huhu‘i ‘i ho‘o māfimafi, ‘aia kuo ke ‘omi mei ‘Isipite ‘aki ‘ae nima mālohi. ²⁷ Manatu ki ho‘o kau tamaio‘eiki, ko ‘Epalahame, mo ‘Aisake, mo

Sēkope; 'oua na'a ke 'afio ki he talangata'a 'ae kakai ni, pe ki he'enau angakovi, pe ko 'enau angahala: 28 Telia na'a lau pehē 'e he fonua na'a ke 'omi 'akimautolu mei ai, Ko e me'a 'i he 'ikai mafai 'e Sihova ke 'omi 'akinautolu ki he fonua 'aia na'a ne tala'ofa kiate kinautolu, pea ko e me'a 'i he'ene 'ita kiate kinautolu, ko ia kuo ne 'omi ai 'akinautolu kitua'ā ke tāmate'i 'akinautolu 'i he toafa. 29 Ka ko e mo'oni ko ho kakai 'akinautolu mo ho tofi'a, 'aia na'a ke 'omi kitua'ā 'i ho mālohi lahi pea 'i ho nima kuo mafao.'

10

1 Ko e anga'ofa 'ae 'Otua 'i he'ene fakafou 'ae ongo maka lafalafa, 6 'I he'ene fakatolonga 'ae ngāue fakataula'eiki, 8 'I he'ene vahe'i 'ae fa'ahinga 'o Livai, 10 'I he'ene tali 'ae hū 'a Mōsesese koe'uhi ko e kakai. 12 Ko e enginaki ke fai talangofua.

1 "Pea na'e pehē mai 'e Sihova kiate au 'i he kuonga ko ia, 'Ke ke tā mai 'ae ongo maka lafalafa 'o hangē ko e 'uluaki, pea ke 'alu hake kiate au ki he mo'unga, pea ke ngaohi kiate koe ha puha 'akau.' 2 Pea te u tohi ki he ongo maka lafalafa 'ae ngaahi lea na'e 'i he 'uluaki maka 'aia na'a ke maumau'i, pea te ke 'ai ia ki he puha. 3 Pea ne u ngaohi 'ae puha 'oe 'akau ko e sitimi, peau tātā 'ae ongo maka lafalafa 'o hangē ko e 'uluaki, pea u 'alu hake ki he mo'unga, na'e 'i hoku nima 'ae ongo maka lafalafa. 4 Pea na'e tohi 'e ia ki he ongo maka lafalafa 'o fakatatau ki he 'uluaki tohi, ko e fekau 'e hongofulu, 'aia na'e folofola'aki 'e Sihova kiate kimoutolu 'i he mo'unga mei he lotolotonga 'oe afi 'i he 'aho 'oe fakataha: pea na'e tuku mai ia 'e Sihova kiate au. 5 Pea na'aku tafoki au 'o 'alu hifo

mei he mo'unga, peau 'ai 'ae ongo maka lafalafa ki he puha na'aku ngaohi; pea 'oku 'i ai ia, 'o hangē ko e fekau 'a Sihova kiate au.

⁶ ¶ “Pea na'e hiki 'e he fānau 'a 'Isileli 'a honau fononga mei Piheloti 'oe fānau 'a Sekani ki Mosela: pea na'e pekia ai 'a 'Elone, pea na'e tanu ia 'i ai; pea na'e tongia ia 'e 'Eliesa ko hono foha 'i he ngāue fakataula'eiki. ⁷ Pea na'a nau fononga mei ai ki Kotikota; pea mei Kotikota ki Sotipati, ko e fonua 'oe ngaahi vaitafe.

⁸ ¶ “Pea 'i he ngaahi 'aho ko ia na'e vahe'i 'e Sihova 'ae fa'ahinga 'o Livai, ke ha'amo 'ae puha 'oe fuakava 'o Sihova, ke tu'u 'i he 'ao 'o Sihova ke tauhi kiate ia, mo tāpuaki'i 'i hono huafa, 'o a'u ki he 'aho ni. ⁹ Ko ia 'oku 'ikai ma'u ai ha tufakanga, pe ha tofi'a 'e Livai fakataha mo hono kāinga; ko hono tofi'a 'o'ona 'a Sihova, 'o hangē ko e tala'ofa kiate ia 'e Sihova ko ho 'Otua. ¹⁰ Pea ne u tatali 'i he mo'unga, 'i he 'aho 'e fāngofulu mo e pō 'e fāngofulu, 'o hangē ko e fuofua fai; pea na'e tokanga kiate au 'a Sihova 'i he kuonga foki ko ia, pea na'e 'ikai fie faka'auha 'akimoutolu 'e Sihova. ¹¹ Pea na'e pehē 'e Sihova kiate au, Tu'u hake, 'o fononga atu 'i he 'ao 'oe kakai, koe'uhi kenau 'alu atu 'o ma'u 'ae fonua, 'aia na'aku fuakava ai ki he'enua ngaahi tamai ke foaki kiate kinautolu.

¹² ¶ “Pea ko eni, 'E 'Isileli, ko e hā ia 'oku fekau ai 'e Sihova ko ho 'Otua kiate koe, ka ke manavahē kia Sihova ko ho 'Otua, ke 'alu 'i hono ngaahi hala kotoa pē, pea ke 'ofa kiate ia, pea ke tauhi 'a Sihova ko ho 'Otua 'aki ho loto kotoa pea mo ho laumālie kotoa. ¹³ Ke tauhi 'ae ngaahi fekau 'a Sihova, mo 'ene ngaahi tu'utu'uni, 'aia 'oku ou fekau kiate koe he 'aho ni ke ke lelei ai? ¹⁴ Vakai, ko e langi mo e

langi 'oe ngaahi langi 'oku 'o Sihova ko ho 'Otua, ko māmani foki, mo ia kotoa pē 'oku 'i ai. ¹⁵ Ka na'e finangalo lelei 'a Sihova ki ho'o ngaahi tamai ke 'ofa kiate kinautolu, pea na'a ne fili honau hako kimui 'iate kinautolu, 'io, ko kimoutolu 'i he kakai kotoa pē, 'o hangē ko ia he 'aho ni. ¹⁶ Ko ia ke mou kamu 'i 'ae kili 'o homou loto, pea 'oua te mou kei kia kekeva. ¹⁷ He ko Sihova ko homou 'Otua ko e 'Otua ia 'oe ngaahi 'otua, mo e 'Eiki ia 'oe ngaahi 'eiki, ko e 'Otua lāngilangi, ko e māfimafi, mo fakailifia, 'aia 'oku 'ikai filifilimānako ki he kakai, pe ma'u ha totongi: ¹⁸ 'Oku ne fakamaau 'e ia ma'ae tamai mate mo e fefine paea, 'oku 'ofa ia ki he muli, 'o ne foaki ki ai 'ae me'akai mo e kofu. ¹⁹ Ko ia mou 'ofa foki ki he muli: he na'a mou nofo ko e kau muli 'i he fonua ko 'Isipite. ²⁰ Ke ke manavahē kia Sihova ko ho 'Otua; ko ia pe ke ke tauhi, pea ke pikitai kiate ia pe, pea fuakava ki hono huafa. ²¹ Ko ho vikiviki'anga ia, pea ko ho 'Otua ia, 'aia kuo ne fai ma'au 'ae ngaahi me'a lahi mo fakamanavahē, 'aia kuo mamata ki ai 'a ho mata. ²² Na'e 'alu hifo 'a ho'o ngaahi tamai ki 'Isipite ko e kakai 'e toko fitungofulu; pea ko eni kuo ngaohi koe 'e Sihova ko ho 'Otua ke tatau mo e ngaahi fetu'u 'oe langi homou tokolahia.

11

1 Ko e enginaki ki he fai talangofua, 2 Ko e me'a 'i he'enau 'ilo 'ae ngaahi ngāue lahi 'ae 'Otua, 8 'I he tala'ofa 'oe tāpuaki lahi 'ae 'Otua, 16 Pea 'i he ngaahi valoki. 18 'Oku totonu ke tokanga lahi ki he folofola 'ae 'Otua. 26 'Oku fokotu'u 'i honau 'ao 'ae tāpuaki mo e mala'ia.

¹ Ko ia ke ke “Ofa kia Sihova ko ho ‘Otua, pea tauhi ma‘uaipē ‘ene pule, mo ‘ene ngaahi tu‘utu‘uni, mo ‘ene ngaahi fakamaau, mo ‘ene ngaahi fekau. ² Pea ke mou ‘ilo he ‘aho ni: he ‘oku ‘ikai te u lea pe ki ho‘omou fānau ‘aia na‘e ‘ikai ke ‘ilo, pe mamata ki he tautea meia Sihova ko homou ‘Otua, ko ‘ene māfimafi, mo hono nima mālohi, mo hono nima kuo mafao atu, ³ Mo ‘ene ngaahi mana, mo ‘ene ngaahi ngāue, ‘aia na‘a ne fai ‘i loto ‘Isipite, kia Felo ko e tu‘i ‘o ‘Isipite, pea ki hono fonua kotoa pē; ⁴ Pea mo ia na‘a ne fai ki he kautau ‘o ‘Isipite, ki he‘enau fanga hoosi, pea ki he‘enau ngaahi saliote; ‘a ‘ene ngaohi ‘ae vai ‘oe Tahī Kulokula ke lōmaki‘i ‘akinautolu ‘i he‘enau tuli ‘akimoutolu, pea mo e faka‘auha ‘akinautolu ‘e Sihova ‘o a‘u ki he ‘aho ni; ⁵ Mo ia na‘a ne fai kiate kimoutolu ‘i he toafa ‘o a‘u ki ho‘omou hoko ki he potu ni; ⁶ Pea mo ia na‘a ne fai kia Tatani mo ‘Epilami, ko e ongo foha ‘o ‘Iliapi, ko e foha ‘o Lupeni: ‘i he mafa‘a ‘e he kekelekele hono ngutu, ‘o ne folo hifo ‘akinaua, mo hona kakai, mo hona ngaahi fale fehikitaki, mo e me‘a mo‘ui kotoa pē na‘a na ma‘u, ‘i he lotolotonga ‘o ‘Isileli kotoa pē: ⁷ Ka kuo mamata ‘e homou mata ki he ngaahi ngāue lahi kotoa pē ‘a Sihova ‘aia na‘a ne fai. ⁸ Ko ia ke mou tauhi ai ‘ae ngaahi fekau ‘oku ou fekau ai kiate kimoutolu ‘i he ‘aho ni, koe‘uhi ke mou mālohi, pea ‘alu atu ‘o ma‘u ‘ae fonua, ‘aia ‘oku mou ‘alu ke nofo ai; ⁹ Pea koe‘uhi ke mou fakatolonga ai homou ngaahi ‘aho ‘i he fonua, ‘aia na‘e fuakava ai ‘a Sihova ki ho‘omou ngaahi tamai ke foaki kiate kinautolu mo honau hako, ko e fonua ‘oku mahutafea ‘i he hu‘ahuhu mo e honi.

10 ¶ “Ka ko e fonua, ‘aia ‘oku mou ‘alu ke ma‘u ia, ‘oku ‘ikai tatau mo e fonua ko ‘Isipite, ‘aia na‘a mou ha‘u mei ai, ‘aia na‘a ke tūtuu‘i ai ho‘o tenga‘i ‘akau, pea fakaviviku ‘aki ia ho va‘e, ‘o hangē ha ngoue ‘oe ngaahi ‘akau kai: 11 Ka ko e fonua, ‘oku mou ‘alu ai ke mou ma‘u, ko e fonua mo‘unga‘ia mo tokalelei, pea ‘oku ne inu vai ‘i he ‘uha mei he langi: 12 Ko e fonua ‘oku tokanga‘i ‘e Sihova ko ho ‘Otua: ko e fofonga ‘o Sihova ko ho ‘Otua ‘oku ‘afio ma‘u ki ai, mei he kamata‘anga ‘oe ta‘u ki hono ngata‘anga ‘oe ta‘u.

13 ¶ “Pea ‘e hoko ‘o pehē, kapau te mou fa‘a tokanga ki he‘eku ngaahi fekau ‘aia ‘oku ou fekau ai kiate kimoutolu ‘i he ‘aho ni, ke ‘ofa kia Sihova ko homou ‘Otua, pea ke tauhi ‘aki ia homou loto kotoa mo homou laumālie kotoa, 14 Te u tuku ai kiate kimoutolu ‘ae ‘uha ‘o homou fonua ‘i hono fa‘ahita‘u totonu, ‘ae ‘uha mu‘a mo e ‘uha mui, koe‘uhi ke ke tānaki ho‘o uite, mo ho‘o uaine, mo ho‘o lolo. 15 Pea te u ‘atu ‘ae mohuku ki he fonua ki ho‘o fanga manu, koe‘uhi ke ke kai pea ke mākona. 16 Vakai kiate kimoutolu na‘a kākā‘ia homou loto, pea mou tafoki, pea tauhi ‘ae ngaahi ‘otua kehe, pea lotu kiate kinautolu; 17 Pea tupu ai ‘ae houhau ‘o Sihova kiate kimoutolu, pea tāpuni ai ‘ae langi, ke ‘oua na‘a ‘uha, pea ke ‘oua na‘a tupu ‘i he fonua hono ngaahi fua; pea mou ‘auha vave mei he fonua lelei ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova kiate kimoutolu.

18 ¶ “Ko ia ke mou ‘ai ‘eku ngaahi lea ni ki homou loto mo homou laumālie, pea nono‘o ia ki ho nima ko e faka‘ilonga, pea ke ‘iate koe ia ko e pale ‘i he vaha‘a ‘o ho ma‘a. 19 Pea ke mou ako ‘aki ia ki ho‘omou fānau, ‘o talanoa ki ai ‘oka ke ka nofo ‘i

ho fale, pea 'oka ke ka 'eve'eva 'i he hala, 'oka ke ka tokoto hifo, pea 'oka ke ka tu'u hake. ²⁰ Pea ke ke tohi ia ki he ngaahi pou 'oe matapā 'o ho fale, pea ki ho ngaahi matapā. ²¹ Koe'uhi ke fakalahi ai homou ngaahi 'aho, mo e ngaahi 'aho 'o ho'omou fānau, 'i he fonua 'aia na'e fuakava ki ai 'a Sihova ki ho'omou ngaahi tamai ke foaki kiate kinautolu, 'o hangē ko e ngaahi 'aho 'oe langi ki he māmani.

²² ¶ “He kapau te mou hangahanga tauhi 'ae ngaahi fekau ni 'aia 'oku ou fekau ai kiate kimoutolu ke fai ki ai, ke 'ofa kia Sihova ko homou 'Otua, ke 'alu 'i hono ngaahi hala kotoa pē, pea ke mou pikitai kiate ia; ²³ Pehē 'e toki kapusi ai 'e Sihova 'ae ngaahi pule'anga kotoa pē mei homou 'ao, pea te mou hoko 'o ma'u 'ae ngaahi pule'anga 'oku lahi hake pea mālohi lahi 'iate kimoutolu. ²⁴ Ko e potu kotoa pē 'e tu'u ki ai homou 'aofiva'e 'e 'omoutolu ia: mei he toafa mo Lapanoni, mei he vaitafe, 'ae vaitafe ko 'Iufaletesi, 'io, 'o a'u atu ki he tahi mama'o ko homou potu ia. ²⁵ 'E 'ikai ha tangata 'e fa'a tu'u 'i homou 'ao; koe'uhi 'e tuku 'e Sihova ko homou 'Otua 'ae manavahē kiate kimoutolu mo e lilika kiate kimoutolu ki he fonua kotoa pē 'aia te mou hoko 'o tu'u ki ai, 'o hangē ko 'ene folofola kiate kimoutolu.

²⁶ ¶ “Vakai, 'oku ou tuku 'i homou 'ao he 'aho ni 'ae monū'ia mo e mala'ia; ²⁷ Ko e monū'ia, 'o kapau te mou talangofua ki he ngaahi fekau 'a Sihova ko homou 'Otua, 'aia 'oku ou fekau kiate kimoutolu he 'aho ni: ²⁸ Pea ko e mala'ia, 'okapau 'e 'ikai te mou talangofua ki he ngaahi fekau 'a Sihova ko ho 'Otua, ka mou tafoki 'o afe mei he hala 'aia 'oku ou fekau kiate kimoutolu he 'aho ni, ke 'alu 'o muimui

‘i he ngaahi ‘otua kehe, ‘aia na’e ‘ikai te mou ‘ilo. ²⁹ Pea ‘e hoko ‘o pehē, ‘oka ‘omi koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua ki he fonua ‘aia ‘oku ke ‘alu ki ai ke ma’u ia, te ke ‘ai ‘ae monū‘ia ki he mo‘unga ko Kelisimi, mo e mala‘ia ki he mo‘unga ko Ipale. ³⁰ ‘Ikai ‘oku na ‘i he kauvai ‘e taha ‘o Sioatani, ‘i he hala ‘aia ‘oku ‘alu hifo ai ‘ae la‘ā, ‘i he fonua ‘oe kakai Kēnani, ‘aia ‘oku nofo ‘i he toafa ‘o hangatonu atu ki Kilikali, ‘o ofi ki he ngaahi tafangafanga ‘o Mole? ³¹ He te mou hoko atu ki he kauvai ‘e taha ‘o Sioatani ke ‘alu atu ‘o ma’u ‘ae fonua ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko homou ‘Otua kiate kimoutolu, pea te mou ma’u ia, pea nofo ki ai. ³² Pea ke mou tokanga ‘o fai ‘ae ngaahi tu‘utu‘uni mo e ngaahi fakamaau ‘aia ‘oku ou fokotu‘u ‘i homou ‘ao he ‘aho ni.

12

1 Ke faka‘auha ‘ae ngaahi faka‘ilonga ‘oe tauhi tamapua. 5 Ke tauhi ‘ae potu ‘oe ngāue ‘ae ‘Otua. 15, 23 ‘Oku tapu ‘ae kai toto. 17, 20, 26, Ke kai me‘a tapu ‘i he potutapu. 19 ‘Oua na‘a li‘aki ‘ae kau Livai. 29 ‘Oua na‘a ‘eke ke ‘ilo ‘ae tauhi tamapua.

¹ “Ko eni ‘ae ngaahi tu‘utu‘uni mo e ngaahi fakamaau, ‘aia ke mou tokanga ki ai ‘o fai ‘i he fonua, ‘aia ‘oku foaki kiate koe ke ma’u ia ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘a ho‘omou ngaahi tamai, ‘i he ‘aho kotoa pē ‘oku mou mo‘ui ‘i he funga ‘o māmani. ² Ke mou faka‘auha ‘aupito ‘ae potu kotoa pē, ‘aia na’e tauhi ‘i ai honau ngaahi ‘otua ‘e he ngaahi pule‘anga te mou ikuna, ‘i he ngaahi mo‘unga, pea ki he ngaahi tafungofunga, pea ‘i he lolo ‘akau mata kotoa pē: ³ Pea ke mou holoki hifo honau ngaahi feilaulau‘anga, pea fesi‘i honau ngaahi pou, pea tutu honau ngaahi vaotapu ‘aki ‘ae afi; pea ke

mou tā hifo honau ngaahi me‘a fakatātā ki honau ngaahi ‘otua, pea faka‘auha honau ngaahi hingoa mei he potu ko ia. ⁴ ‘E ‘ikai te mou fai pehē kia Sihova ko homou ‘Otua. ⁵ Ka ko e potu ko ia ‘aia ‘e fili ‘e Sihova ko homou ‘Otua mei homou ngaahi fa‘ahinga kotoa pē ke ‘ai ki ai hono huafa, ‘io, ke mou kumi ki hono ‘afio‘anga, pea ke mou hoko atu ki ai: ⁶ Pea te mou fetuku ki ai ‘a ho‘omou ngaahi feilaulau tutu, mo ho‘omou ngaahi feilaulau, mo ho‘omou tukuhau, mo e feilaulau hiki hake ‘a homou nima, mo ho‘omou ngaahi fuakava, mo ho‘omou me‘a ‘atu ‘i he loto ‘ofa, mo e ‘uluaki fānau ‘a ho‘omou fanga manu lalahi mo ho‘omou fanga manu si‘i. ⁷ Pea ke mou kai ‘i ai ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko homou ‘Otua, pea mou fiefia ‘i he me‘a kotoa pē ‘oku mou mafao atu homou nima ki ai, ‘akimoutolu mo homou kau nofo‘anga, ‘aia kuo tāpuaki ‘aki koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua. ⁸ ‘E ‘ikai te mou fai ‘o fakatatau ki he me‘a kotoa pē ‘oku tau fai ‘i heni he ‘aho ni, ‘ae tangata kotoa pē ‘aia ‘oku totonu ‘i hono ‘ao ‘o‘ona. ⁹ He ‘oku te‘eki ai hoko ‘akimoutolu ki he mālōlō‘anga, pea ki he tofi‘a, ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko homou ‘Otua kiate kimoutolu. ¹⁰ Ka ‘i ho‘omou ‘alu atu ki he kauvai ‘e taha ‘o Sioatani, pea nofo ‘i he fonua ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko homou ‘Otua ke mou ma‘u, pea ‘i he‘ene tuku kiate kimoutolu ‘ae mālōlō mei homou ngaahi fili kotoa pē ‘oku takatakai ‘iate kimoutolu, koe‘uhi ke mou nofo fiemālie pē; ¹¹ ‘E toki ‘i ai ha potu ‘aia ‘e fili ‘e Sihova ko ho ‘Otua ke pule ke nofo ki ai hono huafa; te mou fetuku ki ai ‘aia kotoa pē ‘oku ou fekau kiate kimoutolu, ko ho‘omou ngaahi feilaulau tutu, mo ho‘omou

ngaahi feilaulau, 'a ho'omou ngaahi tukuhau, mo e feilaulau hiki hake 'a homou nima, mo ho'omou ngaahi fuakava 'aia 'oku mou fuakava ai kia Sihova: ¹² Pea te mou fiefia 'i he 'ao 'o Sihova ko homou 'Otua, 'akimoutolu mo homou ngaahi foha, mo homou ngaahi 'ofefine, mo ho'omou kau tamaio'eiki, mo homou kau nofo'anga, pea mo e kau Livai 'aia 'oku 'i homou ngaahi loto'ā; he koe'uhi 'oku 'ikai hano tufakanga pe tofi'a 'iate kimoutolu. ¹³ Vakai lelei kiate koe ke 'oua na'a ke 'atu ho'o feilaulau tutu 'i he potu kotoa pē 'oku ke mamata ki ai. ¹⁴ Ka ko e potu ko ia 'aia 'e fili 'e Sihova 'i homou fa'ahinga 'e taha, ke ke 'atu 'i ai 'a ho'o ngaahi feilaulau tutu, pea ke fai 'i ai 'aia kotoa pē 'oku ou fekau kiate koe. ¹⁵ Ka neongo ia te ke tāmata'i mo kai kakano 'i ho ngaahi matapā kotoa pē, 'aia kotoa pē 'oku ke holi ki ai, 'o fakatatau ki he tāpuaki 'a Sihova ko ho 'Otua 'aia kuo ne tuku kiate koe; ko e ta'ema'a mo e ma'a kenau 'ai mei ai, 'i he 'anitelope mo ha'ate. ¹⁶ Kae'oua 'aupito na'a mou kai 'ae toto; ka mou lilingi ia ki he kelekele 'o hangē ko e vai.

¹⁷ ¶ “E 'ikai ngofua ke ke kai 'i ho loto'ā hono hongofulu 'oe vahe 'o ho'o uite, pe 'o ho'o uaine, pe 'o ho'o lolo, pe ko e 'uluaki 'uhiki 'o ho'o fanga manu lalahi pe ko e fanga manu si'i, pe ko ha me'a 'i ho'o fuakava 'aia kuo ke fuakava ki ai, pe ko ho'o feilaulau loto lelei, pe ko e feilaulau hiki hake 'a ho nima: ¹⁸ Ka te ke kai ia 'i he 'ao 'o Sihova ko ho 'Otua 'i he potu 'aia 'oku fili 'e Sihova ko ho 'Otua, 'e koe, mo ho foha, mo ho 'ofefine, mo ho'o tamaio'eiki, mo ho'o kaunanga, mo e Livai 'aia 'oku 'i ho loto'ā: pea te ke fiefia koe 'i he 'ao 'o

Sihova ko ho 'Otua 'i he ngaahi me'a kotoa pē 'oku ke 'ai ho nima ki ai. ¹⁹ Ke ke vakai kiate koe ke 'oua na'a ke li'aki 'ae kau Livai 'i he ngaahi 'aho kotoa pē 'oku ke mo'ui ai 'i he māmani.

²⁰ ¶ “Oka fakalahi 'e Sihova ko ho 'Otua 'a ho fonua, 'o hangē ko ia kuo ne tala'ofa kiate koe, pea ke lau, 'o pehē, Te u kai kakano, ko e me'a 'i ho'o holi ke kai kakano; 'e lelei pe ho'o kai kakano, 'aia 'oku ke holi ki ai. ²¹ Kapau 'oku mama'o 'iate koe 'ae potu 'aia kuo fili 'e Sihova ko ho 'Otua ke 'ai ki ai hono huafa, te ke toki tāmata'i mei ho'o fanga manu lalahi, pea mo ho'o fanga manu si'i, 'aia kuo tuku kiate koe 'e Sihova, 'o hangē ko ia kuo u fekau kiate koe, pea te ke kai 'i ho ngaahi matapā 'aia kotoa pē 'oku ke holi ki ai. ²² 'O hangē ko e kai 'ae 'anitelope mo e ha'ate, 'e pehē pe ho'o kai 'ena: 'e fakatou kai 'ae ta'ema'a mo e ma'a mei ai. ²³ Ka ke vakai ke 'oua 'aupito na'a ke kai toto: he ko e toto ko e mo'ui; pea 'oku 'ikai ngofua ha'o kai 'ae mo'ui'anga fakataha mo e kanomate. ²⁴ 'Oua na'a ke kai ia, ka ke lilingi ia ki he kelekele 'o hangē ko e vai. ²⁵ 'Oua na'a ke kai ia; koe'uhi ke hoko ai 'ae lelei kiate koe, pea ki ho'o fānau kimui 'iate koe, 'oka ke ka fai 'aia 'oku totonu 'i he 'ao 'o Sihova. ²⁶ Ka ko ho'o ngaahi me'a mā'oni'oni 'aia 'oku ke ma'u, mo ho'o me'a kuo ke fuakava 'aki, ke ke to'o 'o 'ave ia ki he potu 'aia kuo fili 'e Sihova: ²⁷ Pea ke 'atu ho'o ngaahi feilaulau tutu, ko e kakano mo hono toto, ki he feilaulau'anga 'o Sihova ko ho 'Otua: pea ko e toto 'o ho'o ngaahi feilaulau 'e lilingi ia ki he funga 'oe feilaulau'anga 'o Sihova ko ho 'Otua, pea te ke kai 'e koe hono kakano. ²⁸ Ke ke vakai mo tokanga ki he ngaahi lea ni 'aia 'oku ou

fekau kiate koe, Koe'uhi ke hoko ai 'ae lelei kiate koe, pea ki ho'o ngaahi fānau kimui 'iate koe 'o ta'engata, 'oka ke ka fai 'aia 'oku lelei mo totonu 'i he 'ao 'o Sihova ko ho 'Otua.

²⁹ ¶ “Oka motuhi mei ho 'ao 'e Sihova ko ho 'Otua 'ae ngaahi pule'anga, 'aia 'oku ke 'alu ki ai ke ma'u 'akinautolu, pea kuo ke hoko 'o fe-tongi 'akinautolu, 'o nofo 'i honau fonua; ³⁰ Ke ke vakai kiate koe telia na'a kākā'ia koe 'i ho'o angimui kiate kinautolu, 'oka hili hono faka'auha 'akinautolu mei ho 'ao, pea 'oua na'a ke fehu'i koe ki honau ngaahi 'otua, 'o pehē, na'e fēfē hono tauhi 'e he ngaahi pule'anga ni ki honau ngaahi 'otua? He 'e pehē pē 'eku fai. ³¹ 'Oua na'a ke fai pehē kia Sihova ko ho 'Otua: he ko e me'a kovi kotoa pē kia Sihova, 'aia 'oku fehi'a ia ki ai, kuo 'osi 'enau fai ki honau ngaahi 'otua; he ko honau ngaahi foha mo honau ngaahi 'ofefine kuo nau tutu 'i he afi ki honau ngaahi 'otua. ³² “Ko e me'a kotoa pē 'oku ou fekau kiate kimoutolu, mou tokanga ki ai 'o fai, 'oua na'a ke fakalahi ia, pē fakasi'isi'i ki ai.

13

1 Ko e fono ki he kau fakahē ki he tauhi tamapua. 6 Neongo ko e kāinga lahi, kae tolongaki 'aki pe 'ae maka ke mate. 12 'Ilonga 'ae kolo 'oku tauhi tamapua 'oua na'a fakamo'ui ia.

¹ “Kapau 'oku tupu hake meiate kimoutolu ha taha 'oku kikite, pe ko e tokotaha 'oku misi 'ae ngaahi misi, pea tuku kiate koe ha faka'ilonga pe ha me'a fakaofu, ² Pea 'e hoko 'ae faka'ilonga pe ko e me'a fakaofu 'aia na'a ne lea ki ai, pea pehē 'e ia, Ketau 'alu 'o muimui 'i he ngaahi 'otua kehe,

‘aia na’e ‘ikai te ke ‘ilo, pea ketau tauhi ‘akinautolu; ³ ‘Oua na’a ke tokanga ki he lea ‘ae kikite ko ia, pe ko e tokotaha ko ia ‘oku misi ‘ae ngaahi misi: he ‘oku ‘ahi‘ahi‘i ‘akimoutolu ‘e Sihova ko homou ‘Otua, ke ‘ilo pe te mou ‘ofa kia Sihova ko homou ‘Otua ‘aki homou loto kotoa mo homou laumālie kotoa: ⁴ Ke mou muimui ‘ia Sihova ko homou ‘Otua, pea manavahē kiate ia, pea tauhi ‘ene ngaahi fekau, pea fai talangofua ki hono le‘o, pea ke mou tauhi ia, pea pikitai kiate ia. ⁵ Pea ko e kikite ko ia, pe ko e tokotaha ‘oku misi ‘ae ngaahi misi ko ia, ‘e tāmāte‘i ia; ko e me‘a ‘i he‘ene lea ke fakatafoki ‘akimoutolu meia Sihova ko homou ‘Otua, ‘aia na’a ne ‘omi ‘akimoutolu mei he fonua ko ‘Isipite, ‘o ne huhu‘i ‘akimoutolu mei he fale fakapōpula, ke fakahē‘i koe mei he hala ‘aia na’e fekau ‘e Sihova ko ho ‘Otua ke ke ‘alu ai. Pea ‘e pehē pe ho‘o tukuange ‘ae kovi meiate koe.

⁶ ¶ “Kapau ‘oku fakahekeheke fakafufū kiate koe ‘e ho tokoua, ko e tama ‘a ho‘o fa‘ē, pē ko ho foha, pē ko ho ‘ofefine, pē ko e uaifi ‘o ho fatafata, pe ko ho kaume‘a ‘aia ‘oku tatau mo ho laumālie ‘o‘ou, ‘o pehē, ‘Ke ta ō ‘o tauhi ‘otua kehe,’ ‘aia na’e ‘ikai te ke ‘ilo‘i, ‘e koe, pe ‘e ho‘o ngaahi tamai; ⁷ ‘I he ngaahi ‘otua ‘oe kakai ‘aia ‘oku nofo takatakai ‘iate kimoutolu pe ‘oku *nau* ofi kiate koe, pe ‘oku mama‘o atu ‘iate koe, mei he ngata‘anga ‘e taha ‘o māmani ‘o a‘u atu ki he ngata‘anga ‘e taha; ⁸ ‘Oua na’a ke tui kiate ia, pe fie tokanga ki ai; pea ke ‘oua na’a ‘ofa ho mata kiate ia, pea ‘oua na’a ke mamea ki ai, pea ‘oua na’a ke fufū ia: ⁹ Ka ke tāmāte‘i mo‘oni ia; ‘e tomu‘a hoko ho nima kiate ia ke tāmāte‘i ia, pea toki hoko ki ai ‘ae nima ‘oe

kakai kotoa pē. ¹⁰ Pea te ke tolongaki 'aki ia 'ae maka, ke ne mate; ko e me'a 'i he'ene 'ahi'ahi ke fakahē'i koe meia Sihova ko ho 'Otua, 'aia na'a ne 'omi koe mei he fonua ko 'Isipite, mei he fale 'oe pōpula. ¹¹ Pea 'e fanongo ki ai 'a 'Isileli kotoa pē, pea manavahē, pea 'e 'ikai toe fai ha angakovi pehē 'iate kimoutolu.

¹² ¶ “Kapau te ke fanongo ki he talanoa 'i ha kolo 'e taha, 'aia kuo foaki 'e Sihova kiate koe ke ke nofo ai, 'o pehē, ¹³ Ko e kau tangata ni'ihī, ko e fānau 'ae kovi, kuo 'alu 'iate kimoutolu, pea kuo nau fakahē'i 'ae kakai 'o 'enau kolo, 'o pehē, 'Ke tau ō 'o tauhi 'ae ngaahi 'otua kehe,' 'aia na'e 'ikai te mou 'ilo; ¹⁴ Te ke toki fehu'i koe, 'o fa'a 'eke, fehu'i fakapapau; pea vakai, kapau 'oku mo'oni, pea kuo pau 'aupito 'ae me'a ko ia pea kuo fai 'ae me'a kovi lahi ko ia 'iate kimoutolu; ¹⁵ Ko e mo'oni te ke te'ia 'ae kakai 'oe kolo ko ia 'aki 'ae mata 'oe heletā, 'o faka'auha 'aupito ia, mo ia kotoa pē 'oku 'i ai, mo e ngaahi fanga manu 'oku 'i ai, 'aki 'ae mata 'oe heletā. ¹⁶ Pea te ke tānaki hono vete kotoa pē ki he loto hala motu'a, pea ke tutu 'aki 'ae afi 'ae kolo ko ia, pea mo e vete kotoa pē 'o ia, koe'uhi ko Sihova ko ho 'Otua: ka 'e hokō ia ko e tafungofunga pe 'o ta'engata; 'e 'ikai toe langa ia. ¹⁷ “Pea ke 'oua na'a hiki ki homou nima ha me'a si'i 'i he ngaahi me'a fakamala'ia, koe'uhi ke tafoki 'a Sihova mei hono lahi fau 'o hono houhau, pea fakahā 'ae 'alo'ofa kiate koe, pea manava'ofa kiate koe, pea fakatokolahi koe, 'o hangē ko 'ene fuakava ki ho'o ngaahi tamai; ¹⁸ 'Oka ke ka tokanga ki he le'o 'o Sihova ko ho 'Otua, ke tauhi 'ene ngaahi fekau kotoa pē 'aia 'oku ou fekau kiate koe he 'aho ni, ke

fai 'aia 'oku totonu 'i he 'ao 'o Sihova ko ho 'Otua.

14

1 Ke 'oua na'a maumau'i 'akinautolu 'e he fānau 'ae 'Otua 'i he fai putu. 3 Ko e me'a 'oku ngofua ke kai mo e me'a 'oku tapu, 4 'I he fanga manu, 9 'I he ika, 11 'i he fanga manu kapakau. 21 'Oua na'a kai 'aia 'oku mate mahaki. 22 Ko e tukuhau ki he ngāue 'ae 'Otua. 23 Ko e 'uluaki fānau 'ae manu ke 'atu ki he 'Otua pea ke fiefia ai. 28 Ko e me'a'ofa 'i hono tolu 'oe ta'u 'oku 'atu ko e tokoni.

¹ “Ko e fānau 'akimoutolu 'a Sihova ko homou 'Otua: 'oua na'a mou tafa'i 'akimoutolu, pe fafai homou fo'i la'ē koe'uhi ko e pekia. ² He ko e kakai mā'oni'oni koe kia Sihova kō ho 'Otua, pea kuo fili koe 'e Sihova ke hoko ko e kakai 'ofeina kiate ia, 'o lahi hake 'i he ngaahi pule'anga kotoa pē 'aia 'oku 'i he funga 'o māmani.

³ ¶ “‘Oua na'a ke kai ha me'a fakalielia 'e taha. ⁴ Ko eni 'ae fanga manu ke mou kai: ko e pulu, mo e sipi, pea mo e kosi. ⁵ Ko e ha'ate, mo e 'anitelope, mo e tia mo e kosi kai vao, mo e tisone, mo e pulu 'oe vao, mo e semela. ⁶ Pea mo e manu kotoa pē 'oku mavaeua 'ae 'aofiva'e, mo vahevahe ke ua hono pesipesi, mo lamu 'angaua 'ene kai 'i he fanga manu, ko ia ke mou kai. ⁷ Ka ko ia 'i ai 'oku lamu 'angaua 'ene kai, pea mo ia 'oku mavaeua 'ae va'e; 'o hangē ko e kāmeli, mo e hea, mo e lāpisi: he 'oku nau lamu 'angaua 'enau kai, ka 'oku 'ikai mavaeua honau 'aofiva'e: ko ia ia 'oku ta'ema'a kiate kimoutolu. ⁸ Pea ko e puaka, 'oku vahevahe hono pesipesi, ka 'oku 'ikai te ne lamu 'angaua 'ene kai, 'oku ta'ema'a ia kiate kimoutolu: 'oua na'a mou kai honau kakano, pe ala ki honau sino mate.

9 ¶ “Ko eni ia ‘i he me‘a mo‘ui kotoa pē ‘oku ‘i he vai te mou kai: ko ia kotoa pē ‘oku kaponga mo ‘uno te mou kai: 10 Pea ko ia kotoa pē ‘oku ‘ikai kaponga mo ‘uno ‘oua na‘a mou kai: ‘oku ta‘ema‘a ia kiate kimoutolu.

11 ¶ “‘I he manu ma‘a kotoa pē ‘oku kapakau te mou kai. 12 Ka ko kinautolu ni ‘oua na‘a mou kai: ko e ‘ikale mo e ‘osifalesi mo e ‘osipale, 13 Mo e kaite, mo e volita ‘i hono fa‘ahinga, 14 Mo e leveni kotoa pē ‘i hono fa‘ahinga, 15 Mo e lulu, mo e taiseni ‘oe po‘uli, mo e kuko, mo e taiseni ‘i hono fa‘ahinga. 16 Ko e peka, mo e lulu lahi, mo e suani, 17 Mo e lofa, mo e sia ‘ikale, mo e komolanite, 18 Mo e sitoaki, mo e motuku ‘i hono ngaahi fa‘ahinga, mo e lapiuingi, mo e pekalu. 19 Mo e ngaahi me‘a totolo kotoa pē ‘oku puna, ‘oku ta‘ema‘a ia kiate kimoutolu: ‘oua na‘a kai ia. 20 Ka ko e ngaahi manu kapakau kotoa pē ‘oku ma‘a ke mou kai.

21 ¶ “‘Oua na‘a mou kai ha me‘a ‘e taha ‘oku mate mahaki pe; ke ke ‘atu ia ki he muli ‘oku ‘i ho loto‘ā, koe‘uhi ke ne kai ia; pea ke fakatau ia ki he muli: he ko e kakai mā‘oni‘oni koe kia Sihova ko ho ‘Otua. ‘Oua na‘a ke haka ‘ae ‘uhiki‘i manu ‘i he huhu‘a ‘o ‘ene fa‘ē. 22 Ke ke tukuhau mo‘oni ‘aki hono tupu kotoa pē ‘o ho‘o tenga, ‘aia ‘oku tupu ‘i he ngoue ‘i he ta‘u tuku fakaholo. 23 Pea ke kai ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua, ‘i he potu ‘aia ‘e fili ‘e ia ke tuku ki ai hono huafa, hono vahe hongofulu ‘o ho‘o uite, mo ho‘o uaine, pea mo ho‘o lolo, mo e ngaahi ‘uluaki fānau ‘o ho‘o fanga manu lalahi, pea ‘i ho‘o fanga manu si‘i; koe‘uhi ke ke ‘ilo ke manavahē ma‘uaipē kia Sihova ko ho ‘Otua. 24 Pea kapau ‘oku lōloa fau ‘ae hala kiate koe, ko ia ‘oku

‘ikai ai te ke fa‘a fua ia ki ai; pe ‘oku mama‘o ‘aupito meiate koe ‘ae potu ‘aia ‘e fili ‘e Sihova ko ho ‘Otua ke tuku ki ai hono huafa, ‘i he hili hono tāpuaki‘i koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua: ²⁵ Te ke toki ma‘u ‘aki ia ‘ae pa‘anga, pea ke nono‘o ‘ae pa‘anga ‘i ho nima, pea ke ‘alu ki he potu ‘aia ‘e fili ‘e Sihova ko ho ‘Otua: ²⁶ Pea ke ‘atu ‘ae ngaahi pa‘anga ko ia ki he me‘a kotoa pē ‘oku ke holi ki ai, ‘ae fanga pulu, pe ko e sipi, pe ko e uaine, pe ko e inu mālohi, pe ko e me‘a ‘oku ke holi ki ai; pea te ke kai ai ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua, pea te ke fiefia, ‘a koe, pea mo ho kaungā nofo‘anga, ²⁷ Pea mo e Livai ‘oku ‘i ho loto‘ā ‘oua na‘a ke li‘aki ia; he ‘oku ‘ikai hano vahe pe tofi‘a mo kimoutolu.

²⁸ ¶ “I he ngata‘anga ‘o hono tolu ta‘u, te ke ‘omi ‘ae vahe hongofulu kotoa pē kuo tupu kiate koe ‘i he ta‘u ko ia, pea te ke fokotu‘u ia ‘i ho loto‘ā: ²⁹ Pea ko e Livai, (koe me‘a ‘i he ‘ikai hano vāhenga pe tofi‘a fakataha mo koe,) mo e muli, mo e tamai mate, mo e uitou, ‘aia ‘oku ‘i ho ngaahi loto‘ā, ‘e ha‘u ia, ‘o kai pea fiemālie; koe‘uhi ke tāpuaki‘i koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua ‘i he ngaahi ngāue kotoa pē ‘a ho nima ‘aia ‘oku ke fai.

15

1 Ko hono fitu ‘oe ta‘u ko e ta‘u ke vete ange ‘ae masiva. 7 Kae‘oua na‘a kau ia he ta‘ofi ‘ae nō atu pe ko e foaki. 12 Ko e tamaio‘eiki Hepelū, 16 ‘E ‘alu tau‘atāina ia mo ma‘u me‘a lelei ‘i hono fitu ‘oe ta‘u, ‘o kapau ‘oku ‘ikai loto ia ke nofo. 19 Ko e ‘uluaki fānau tangata ‘ae fanga manu ke fakatapui kia Sihova.

1 “I he ngata‘anga ‘o hono fitu ‘oe ta‘u kotoa pē ke ke fai ‘ae vete ange. 2 Pea ko hono anga ‘oe vete ange eni: Ko ia kotoa pē na‘e nō atu ha me‘a ki hono kaungā‘api ke vete ‘e ia ia; ‘oua na‘a ‘eke ia ‘i hono kaungā‘api, pe ki hono tokoua; koe‘uhi ‘oku ui ia ko e vete ange kia Sihova. 3 ‘E ngofua ‘a ho‘o ‘eke ia ki he muli ka ko ia ‘oku ‘a‘au mo ho tokoua ‘e tukuange ia ‘e ho nima; 4 Koe‘uhi ke ‘oua na‘a ai ha kau masiva ‘iate kimoutolu; koe‘uhi ‘e tāpuaki lahi koe ‘e Sihova ‘i he fonua ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko ho ‘Otua ke ke ma‘u ko e tofi‘a: 5 ‘O kapau te ke fanongo lelei ki he le‘o ‘o Sihova ko ho ‘Otua, ke tokanga ‘o fai ‘ae ngaahi fekau ni kotoa pē ‘aia ‘oku ou fekau kiate koe he ‘aho ni. 6 He ‘oku tāpuaki‘i koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua, ‘o hangē ko ‘ene tala‘ofa kiate koe: pea te ke nō atu ki he ngaahi pule‘anga lahi, ka ‘e ‘ikai te ke nō mai; pea te ke pule koe ki he ngaahi pule‘anga lahi, ka ‘e ‘ikai tenau pule kiate koe.

7 ¶ “Kapau ‘e ‘iate kimoutolu ha tangata masiva ‘i ho kāinga ‘i he ngaahi matanikolo ‘o ho fonua ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko ho ‘Otua kiate koe, ‘oua na‘a ke fakafefeka ho loto, pe tāpuni ho nima ki ho tokoua masiva: 8 Ka te ke mafola ke lahi ho nima kiate ia, pea ke nō atu mo‘oni kiate ia ke tatau mo ‘ene masiva, ‘aia ‘oku ne masiva ai. 9 Vakai telia na‘a ai ha mahalo ‘i ho loto kovi, ‘o pehē, ‘Oku ofi ‘a hono fitu ‘oe ta‘u, ko e ta‘u ‘oe vete ange: pea kovi ai ho mata ki ho tokoua masiva, pea ‘oku ‘ikai te ke tuku ha me‘a kiate ia; pea tangi lāunga ai ia kia Sihova ‘iate koe, pea hoko ia ko e angahala kiate koe. 10 Ko e mo‘oni te ke foaki kiate ia, pea ‘oua na‘a mamahi ho loto ‘i ho‘o foaki kiate ia: he

koe‘uhi ko e me‘a ni ‘e tāpuaki ai koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua ‘i ho‘o ngaahi ngāue kotoa pē, pea ‘i he me‘a kotoa pē ‘oku mafao atu ho nima ki ai. ¹¹ Koe‘uhi ‘e ‘ikai ‘aupito ngata ‘ae masiva mei ho fonua: ko ia ‘oku ou fekau‘i koe, ‘o pehē, Ke ke mafola ho nima ‘o lahi ki ho tokoua, ki he masiva, mo ia ‘oku tu‘utāmaki, ‘i ho fonua.

¹² ¶ “Pea kapau kuo fakatau kiate koe ho tokoua, ko e tangata Hepelū, pe ko e fefine Hepelū, ‘o ne tauhi koe ‘i he ta‘u ‘e ono; ke ke toki tukuange ia ke ‘ata‘atā meiate koe ‘i hono fitu ‘oe ta‘u. ¹³ Pea ‘oka ke ka fekau ia ke ‘alu ‘o ‘ata‘atā meiate koe, ‘oua na‘a ke tuku ia ke ‘alu masiva; ¹⁴ Ka te ke tuku ‘ae me‘a lahi kiate ia mei ho‘o fanga manu, pea mei ho‘o haha‘anga, pea mei ho‘o tata‘o‘anga uaine: ‘i he me‘a ‘aia kuo tāpuaki‘i ai koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua te ke ‘atu kiate ia. ¹⁵ Pea ke manatu ko e tangata pōpula koe ‘i he fonua ko ‘Isipite, pea na‘e huhu‘i koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua: ko ia ‘oku ou fekau ai ‘ae me‘a ni kiate koe he ‘aho ni. ¹⁶ Pea ‘e pehē, kapau ‘e pehē ‘e ia kiate koe, ‘E ‘ikai te u ‘alu ‘iate koe; ko e me‘a ‘i he‘ene ‘ofa kiate koe mo ho fale, pea ko e me‘a ‘i he‘ene lelei ‘iate koe; ¹⁷ Te ke toki to‘o mai ha vili, pea tui ‘aki ia hono telinga *ke ma‘u ki* he matapā, pea ‘e hoko ia ko ho‘o tamaio‘eiki ‘o ta‘engata. Pea ke fai pehē foki ki ho‘o kaunanga. ¹⁸ ‘Oua na‘a matamata faingata‘a kiate koe, ‘oka ke ka tukuange ia ke ‘alu ‘o ‘ata‘atā meiate koe; he na‘e tatau ia kiate koe mo e tamaio‘eiki ‘e toko ua ‘oku ngāue ki he totongi, ‘i he‘ene tauhi koe ‘i he ta‘u ‘e ono: pea ‘e tāpuaki koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua ‘i he me‘a kotoa pē ‘oku ke fai.

¹⁹ ¶ “Ko e ‘uluaki fānau tangata kotoa pē ‘oku

tupu 'i ho'o fanga manu lalahi mo ho'o fanga manu si'i ke ke fakatapui kia Sihova ko ho 'Otua: 'oua na'a ke fai ha ngāue 'e taha 'aki 'ae 'uluaki 'o ho'o fanga pulu, pea 'oua na'a kosi 'ae 'uluaki fānau 'a ho'o sipi. ²⁰ Ka ke kai ia, 'i he 'ao 'o Sihova ko ho 'Otua, 'e koe mo ho fale kotoa, 'i he ta'u tukufakaholo kotoa pē, 'i he potu 'aia 'e fili 'e Sihova. ²¹ Pea kapau 'oku ai hano mele, kapau 'oku ketu, pe kui, pe 'i ai ha lavea kovi, 'oua na'a ke feilaulau 'aki ia kia Sihova ko ho 'Otua. ²² Ke ke kai ia 'i ho loto'ā: 'e fakatou kai 'i ai 'ae ta'ema'a mo e ma'a, 'o hangē ko e 'anitelope, mo e ha'ate. ²³ Kae'oua na'a ke kai 'a hono toto ka ke lilingi ia ki he kelekele 'o hangē ko e vai.

16

1 Ko e kātōanga 'oe Lakaatu, 9 'oe ngaahi uike, 13 'Oe fale fehikitaki. 16 Ke 'atu 'ae feilaulau 'e he tangata kotoa pē taki taha, 'o hangē ko 'ene mafai 'i he kātōanga 'e tolu ni. 18 Ki he kau fakamaau mo e kau matāpule. 21 'Oku tapu 'ae ngaahi vaotapu mo e ngaahi me'a fakatātā.

¹ “Tokanga ki he māhina ko 'Apipi, pea fai ai 'ae Lakaatu kia Sihova ko ho 'Otua: koe'uhi na'e 'omi koe 'e Sihova ko ho 'Otua mei 'Isipite 'i he po'uli 'i he māhina ko 'Apipi. ² Ko ia ke ke feilaulau 'aki 'ae Lakaatu kia Sihova ko ho 'Otua, mei he fanga manu si'i mo e fanga manu lalahi, 'i he potu ko ia 'e fili 'e Sihova ke 'ai ki ai hono huafa. ³ 'Oua na'a ke kai mo ia 'ae mā kuo fakalēvani: ke ke kai ia mo e mā ta'efakalēvani 'i he 'aho 'e fitu, 'io, 'ae mā 'oe fakamamahi; he na'a ke ha'u kitu'a mei he fonua ko 'Isipite 'i he fakato'oto'o: koe'uhi ke ke manatu ai ki he 'aho na'a ke ha'u ai mei he fonua ko 'Isipite

‘i he ‘aho kotoa pē ‘o ho‘o mo‘ui ni. ⁴ Pea ‘oua na‘a ‘ilo ‘iate koe ha mā kuo fakalēvani ‘i ho fonua kotoa pē ‘i he ‘aho ‘e fitu; pea ko e kakano ‘oku feilaulau ‘aki ‘i he efiāfi ‘oe ‘uluaki ‘aho, ‘oua na‘a tuku hono toe ‘i he pō ko ia ki he pongipongi. ⁵ ‘Oku ‘ikai ngofua ke tāmate‘i ‘ae Lakaatu ‘i ho ngaahi loto‘ā kotoa pē, ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko ho ‘Otua kiate koe: ⁶ Ka ‘i he potu ko ia ‘aia ‘e fili ‘e Sihova ko ho ‘Otua ke ‘ai ki ai hono huafa, ko e potu ko ia ke ke feilaulau ‘aki ‘i ai ‘ae Lakaatu ‘i he efiāfi, ‘i he ‘alu hifo ‘ae la‘ā, ‘i he feitu‘u na‘a ke ha‘u ai kitu‘a mei ‘Isipite. ⁷ Pea te ke to‘o ‘o kai ia ‘i he potu ‘aia ‘e fili ‘e Sihova ko ho ‘Otua: pea te ke foki ‘i he pongipongi ‘o ‘alu ki ho ngaahi fale fehikitaki. ⁸ Ko e ‘aho ‘e ono ke ke kai mā ta‘efakalēvani: pea ke fai ‘i hono fitu ‘oe ‘aho ‘ae fakataha mā‘oni‘oni kia Sihova ko ho ‘Otua: ‘oua na‘a ke fai ai ha ngāue ‘e taha.

⁹ ¶ “Ke ke lau kiate koe ‘ae uike ‘e fitu ke ke kamata ho‘o lau ‘ae uike ‘e fitu mei he ‘aho ‘oku ke fuofua ‘ai ‘ae helepiko *ke tu‘usi* ‘ae uite. ¹⁰ Pea ke tauhi ‘ae kātoanga ‘oe ngaahi uike kia Sihova ko ho ‘Otua ‘aki ‘ae feilaulau ‘oe me‘a loto lelei mei ho nima, ‘aia ke ke ‘atu ‘o fakatatau ki he tāpuaki‘i koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua: ¹¹ Pea te ke fiefia ko e ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua, ‘a koe, mo ho foha, mo ho ‘ofefine, mo ho‘o tamaio‘eiki, mo ho‘o kaunanga, mo e Livai ‘aia ‘oku ‘i ho‘o kolo, mo e muli, mo e tamai mate, mo e uitou, ‘aia ‘oku ‘iate kimoutolu, ‘i he potu ‘aia ‘e fili ‘e Sihova ko ho ‘Otua ke ‘ai ki ai hono huafa. ¹² Pea te ke manatu na‘a ke pōpula koe ‘i ‘Isipite: pea te ke tokanga mo fai ‘ae ngaahi tu‘utu‘uni ko eni.

¹³ ¶ “Ke ke tokanga ki he kātoanga ‘oe ngaahi fale fehikitaki ‘i he ‘aho ‘e fitu, ‘i he hili ho‘o tānaki

ho'o uite mo ho'o uaine. ¹⁴ Pea te ke fiefia 'i ho'o kâtoanga, 'a koe, mo ho foha, mo ho 'ofefine, mo ho'o tamaio'eiki, mo ho'o kaunanga, mo e Livai, mo e muli, mo e tamai mate, mo e fefine paea, 'aia 'oku 'i ho loto'ā. ¹⁵ Ke ke tauhi 'ae kâtoanga mā'oni'oni 'i he 'aho 'e fitu kia Sihova ko ho 'Otua 'i he potu 'aia 'e fili 'e Sihova: koe'uhi 'e tāpuaki'i koe 'e Sihova ko ho 'Otua 'i ho'o tupu me'a kotoa pē, pea 'i he ngaahi ngāue kotoa pē 'a ho nima, ko ia ke ke fiefia mo'oni ai.

¹⁶ ¶ “E liunga tolu 'i he ta'u 'ae fakahā 'a ho'o kakai tangata kotoa pē 'i he 'ao 'o Sihova ko ho 'Otua 'i he potu 'aia 'e fili 'e ia; 'i ho kâtoanga 'oe mā ta'efakalēvani, pea 'i he kâtoanga 'oe ngaahi uike, pea 'i he kâtoanga 'oe ngaahi fale fehikitaki: pea 'oua na'a mou ha'u mola pe 'akimoutolu 'i he 'ao 'o Sihova: ¹⁷ 'E foaki 'e he tangata kotoa pē 'o fakatatau mo 'ene mafai, 'o taau mo e tāpuaki 'a Sihova ko ho 'Otua 'aia kuo ne foaki kiate koe.

¹⁸ ¶ “Ke ke fakanofu 'ae kau fakamaau mo e kau matāpule kiate koe 'i ho'o ngaahi kolo kotoa pē, 'aia 'oku tuku kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua, 'i ho ngaahi fa'ahinga kotoa pē: pea kenau fakamaau 'ae kakai 'i he fakamaau angatonu. ¹⁹ 'Oua na'a ke fakahala'i 'ae fakamaau; 'oua na'a ke filifilimānako ki he tangata, pe ma'u ha tukungoue: he 'oku fakakui 'e he me'a foaki 'ae mata 'oe poto, mo ne fakahala'i 'ae lea 'ae angatonu. ²⁰ Ko ia 'oku mātu'aki angatonu ke ke muimui ki ai, koe'uhi ke ke mo'ui ai koe, pea ma'u 'ae fonua 'aia 'oku foaki 'e Sihova ko ho 'Otua kiate koe.

²¹ ¶ “E 'ikai te ke tō 'e koe ha ngaahi 'akau ke ofi ki he feilaulau'anga 'o Sihova ko ho 'Otua, 'aia te ke ngaohi kiate koe. ²² Pea 'e 'ikai te ke fokotu'u kiate

koe ha me‘a fakatātā; ‘aia ‘oku fehi‘a ki ai ‘a Sihova ko ho ‘Otua.

17

1 Ke haohaoa ‘aia ‘e feilaulau ‘aki. 2 Ke tāmāte‘i ‘ae kau tauhi tamapua. 8 Tlonga ha fakakikihi faingata‘a ke fakatonutonu ‘e he kau taula‘eiki mo e kau fakamaau. 12 Ko ia ‘e angatu‘u ki he fakatonutonu ko ia ke tāmāte‘i ia. 14 Ko e anga ‘ae fili ‘ae tu‘i, 16 Mo ‘ene ngāue.

¹ “Oua na‘a ke feilaulau ‘aki kia Sihova ko ho ‘Otua ha pulu, pe ha sipi, ‘aia ‘oku ai hano mele, pe ha momo‘i kovi: he ko e me‘a kovi ia kia Sihova ko ho ‘Otua.

² ¶ “Kapau ‘oku ‘ilo ‘iate kimoutolu, ‘i ha kolo ‘aia ‘oku tuku mai ‘e Sihova ko ho ‘Otua kiate koe, ha tangata pe ha fefine, ‘aia kuo fai ‘e ia ‘ae angakovi ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua, ‘i he fai talangata‘a ki he‘ene fuakava, ³ Pea kuo ‘alu ia ‘o tauhi ‘otua kehe, pea lotu ki ai, pe ko e la‘ā, pe ko e māhina, pe ha me‘a ‘e taha ‘i he langi, ‘aia na‘e ‘ikai te u fekau; ⁴ Pea kapau ‘oku tala ia kiate koe, pea kuo ke fanongo ki ai, mo ke fehu‘i fakapapau, pea vakai, ‘oku mo‘oni, pea kuo pau pe ‘ae me‘a ko ia, kuo fai ‘i ‘Isileli ‘ae me‘a kovi ko ia: ⁵ Te ke toki ‘omi kitu‘a ‘ae tangata pe ko e fefine ko ia, ‘aia kuo ne fai ‘ae me‘a kovi ko ia, ki ho matapā, ‘io, ‘ae tangata pe ko e fefine ko ia, pea tolongaki ‘aki ia ‘ae maka, ke mate.

⁶ ¶ “I he ngutu ‘oe fakamo‘oni ‘e toko ua, pe toko tolu, ‘e tuku ke mate ‘aia ‘oku totonu ke mate; ka ‘i he ngutu ‘oe fakamo‘oni ‘e tokotaha pe ‘e ‘ikai fakamaau ke mate ia; ⁷ ‘E tomu‘a ‘ai ‘ae nima ‘oe kau fakamo‘oni kiate ia ke tāmāte‘i ia, pea toki

hoko 'ae nima 'oe kakai kotoa pē. 'E pehē 'a ho'omou tukuange ai 'ae kovi 'iate kimoutolu.

⁸ ¶ “Kapau 'e hoko ha me'a 'oku fifilingata'a 'aupito 'a hono fakamaau'i, 'i he fetāmate'i'aki, 'i he fefakamaau 'aki, mo e fetā'aki, 'aia 'oku tupu ai 'ae fakakikihi 'i ho'o ngaahi kolo: pea te ke toki tu'u hake, 'o 'alu hake ki he potu 'aia 'e fili 'e Sihova ko ho 'Otua; ⁹ Pea te ke ha'u ki he kau taula'eiki ko e kau Livai, pea kiate ia 'oku fakamaau 'i he ngaahi 'aho ko ia, pea ke fehu'i ki ai; pea tenau fakahā kiate koe 'a hono fakamaau totonu. ¹⁰ Pea te ke fai 'o hangē ko hono fakatonutonu, 'aia 'e fakahā 'i he potu ko ia kiate koe 'ekinautolu, 'i he potu ko ia 'aia kuo fili 'e Sihova; pea te ke tokanga ke fai 'o fakatatau ki he me'a kotoa pē 'oku nau tala kiate koe: ¹¹ Ke ke fai 'o tatau mo e fakamaau 'oe fono 'aia tenau ako 'aki kiate koe, pea hangē ko e fakamaau 'aia tenau tala kiate koe, 'oua na'a ke afe mei hono fakatonutonu 'aia tenau fakahā kiate koe, ki he nima to'omata'u, pe ki he to'ohema. ¹² “Pea ko e tangata ko ia 'oku pau pe ke fai loto lahi, pea 'oku 'ikai fie fanongo ki he taula'eiki 'aia 'oku tu'u ke tauhi 'i ai 'i he 'ao 'o Sihova ko ho 'Otua, pe ki he fakamaau, ko e tangata ko ia 'e mate: pea te ke tukuange 'ae kovi mei 'Isileli. ¹³ Pea 'e fanongo ki ai 'ae kakai kotoa pē, pea manavahē, pea 'e 'ikai toe fai 'ae anga loto lahi.

¹⁴ ¶ “‘I ho'o hoko atu ki he fonua 'aia 'oku foaki 'e Sihova ko ho 'Otua kiate koe, pea ke ma'u ia, mo ke nofo ki ai, pea ke pehē, Te u fakanofu ha tu'i ke pule kiate au, 'o hangē ko e ngaahi pule'anga kotoa pē 'oku takatakai au; ¹⁵ Ko e mo'oni ke ke fakanofu ia ko e tu'i ke pule kiate koe, 'aia 'e fili 'e Sihova

ko ho 'Otua: ke ke fakanofa ha tokotaha mei ho kāinga ko e tu'i kiate koe: 'oua na'a ke fakanofa ha muli ke pule kiate koe, 'aia 'oku 'ikai ko ho tokoua. ¹⁶ Kae'oua na'a fakalahi 'e ia 'ae fanga hoosi kiate ia, pe pule ke toe 'alu atu 'ae kakai ki 'Isipite, koe'uhi ke ne fakalahi 'ae fanga hoosi: he kuo folofola 'a Sihova kiate kimoutolu, 'E 'ikai te mou toe 'alu 'i he hala ko ia. ¹⁷ Pea 'oua na'a fakatokolahi 'e ia 'ae uaifi kiate ia, telia na'a afe kehe hono loto: pea 'oua na'a ne fakalahi 'aupito 'ae siliva mo e koula kiate ia. ¹⁸ Pea 'oka hoko ia 'o nofo 'i he nofo'a fakatu'i 'o hono pule'anga, te ne hiki 'o tohi nima ma'ana 'ae fono ni 'i ha tohi mei he tohi 'aia 'oku 'i he 'ao 'oe kau taula'eiki mo e kau Livai: ¹⁹ Pea 'e 'iate ia ia, pea te ne lau 'i ai 'i he ngaahi 'aho kotoa pē 'o 'ene mo'ui: koe'uhi ke 'ilo ai ia ke manavahē kia Sihova ko hono 'Otua, ke fai ki he ngaahi lea kotoa pē 'oe fono ni mo e ngaahi tu'utu'uni, ke fai ki ai: ²⁰ Ke 'oua na'a hiki hake hono loto ki hono kāinga, pea ke 'oua na'a tafoki mei he fekau, ki he nima to'omata'u, pe ki he to'ohema: koe'uhi ke fakatolonga ai hono ngaahi 'aho 'i hono pule'anga, 'a ia, mo 'ene ngaahi fānau, 'i he lotolotonga 'o 'Isileli.

18

1 Ko Sihova ko e tofi'a 'oe kau taula'eiki mo e kau Livai. 3 Ko e 'inasi 'oe taula'eiki. 6 Ko e 'inasi 'oe kau Livai. 7 Ke 'oua na'a fai ki he ngaahi me'a fakalielia 'ae kakai ta'elotu. 15 Ke tokanga'i 'ae palōfita. 20 Ke tāmata'e 'ae kikite loi.

¹ “E 'ikai ma'u 'e he kau taula'eiki ko e kau Livai, pea mo e fa'ahinga kotoa pē 'o Livai, ha tufakanga pe ha tofi'a fakataha mo 'Isileli: tenau

kai 'ae ngaahi feilaulau kuo ngaohi 'aki 'ae afi kia Sihova, mo hono tofi'a 'o'ona. ² Ko ia 'e 'ikai tenau ma'u ai ha tofi'a mo honau ngaahi kāinga: ko Sihova ko honau tofi'a 'o hangē ko 'ene folofola kiate kinautolu.

³ ¶ “Pea ko hono 'inasi eni 'oe taula'eiki mei he kakai, meiate kinautolu 'oku 'atu ha feilaulau, kapau ko e pulu pe ko e sipi; pea tenau 'atu ki he taula'eiki hono alanga mu'a, mo hono kou'ahe fakatou'osi pe, mo e kete. ⁴ Ko e 'uluaki fua 'o ho'o uite, mo ho'o uaine, pea mo ho'o lolo foki, mo e 'uluaki fulufulu'i sipi kuo kosi, ke ke 'atu kiate ia. ⁵ He kuo fili ia 'e Sihova ko ho 'Otua mei ho ngaahi fa'ahinga kotoa pē, ke tu'u mo tauhi 'i he huafa 'o Sihova, 'aia mo hono ngaahi foha ke ta'engata.

⁶ ¶ “Pea kapau 'e ha'u ha Livai mei ha kolo 'e taha 'i 'Isileli kotoa pē, 'aia na'e nofo 'āunofa ai ia, pea ha'u ia 'i he holi lahi 'a hono loto ki he potu 'aia 'e fili 'e Sihova; ⁷ 'E toki tauhi 'e ia 'i he huafa 'o Sihova ko hono 'Otua, 'o hangē ko hono kāinga kotoa pē 'i he kau Livai, 'akinautolu 'oku tu'u 'i he 'ao 'o Sihova. ⁸ Tenau 'inasi tatau pe 'i he me'akai, neongo 'a 'ene me'a 'a'ana 'aia 'oku tupu 'i he fakatau 'a hono tofi'a.

⁹ ¶ “Oka ke ka hoko atu ki he fonua 'aia 'oku foaki kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua, 'oua na'a ke ako ke fai 'o hangē ko e ngaahi me'a fakalielia 'oe ngaahi kakai ko ia. ¹⁰ 'Oua na'a 'ilo ha tokotaha 'iate kimoutolu 'oku tuku 'a hono foha pe ko hono 'ofefine ke 'alu atu 'i he afi, pe 'oku fai 'ae tuki, pe 'oku tokanga ki he ngaahi kuonga, pe ko e fai me'a mana loi, pe ko e taula fakafa'ahihehe. ¹¹ Pe ko e tokotaha 'oku kākā, pe kumi ki he laumālie

kovi, pe ko e fie'ilo'ilo, pe ko ia 'oku kumi ki he mate. ¹² He ko kinautolu kotoa pē 'oku fai 'ae ngaahi me'a ni 'oku kovi lahi kia Sihova: pea ko e me'a 'i he ngaahi me'a kovi lahi ni 'oku kapusi ai 'akinautolu 'e Sihova ko ho 'Otua mei ho 'ao. ¹³ Ke ke angatonu koe kia Sihova ko ho 'Otua. ¹⁴ He ko e ngaahi pule'anga, 'aia ke ke hoko 'o ma'u, na'e fakaongo ki he kau tokanga ki he ngaahi kuonga, mo e kau kikite: ka ko koe, na'e 'ikai tuku koe 'e Sihova ko ho 'Otua ke fai pehē.

¹⁵ ¶ “E fokotu'u 'e Sihova ko ho 'Otua ha palōfita kiate koe, 'i ho ngaahi kāinga, 'o hangē ko au; ke mou tokanga kiate ia; ¹⁶ 'O fakatatau ki he me'a kotoa pē na'a ke holi ki ai kia Sihova ko ho 'Otua 'i Holepi 'i he 'aho 'oe fakataha, 'o pehē, 'oua na'aku toe ongo'i 'ae le'o 'o Sihova ko hoku 'Otua, pea 'oua na'aku toe mamata ki he afi lahi ni, telia na'aku mate. ¹⁷ Pea na'e folofola 'a Sihova kiate au, “Oku lelei 'aia kuo nau lea ki ai. ¹⁸ Te u fokotu'u kiate kinautolu ha Palōfita 'i honau kāinga, 'o hangē ko koe, pea te u 'ai 'eku ngaahi lea 'i hono ngutu; pea 'e lea 'aki 'e ia kiate kinautolu 'aia kotoa pē te u fekau kiate ia. ¹⁹ Pea 'e hoko 'o pehē, ko ia fulipē 'e 'ikai tokanga ki he'eku ngaahi lea 'aia 'e lea 'aki 'e ia 'i hoku huafa, teu 'eke ia kiate ia. ²⁰ Ka ko e palōfita ko ia, 'aia 'oku fielahe pea lea ia 'i hoku huafa, 'aia na'e 'ikai te u fekau kiate ia ke lea, pe lea ia 'i he hingoa 'oe ngaahi 'otua kehe, 'e tāmata'i 'ae palōfita ko ia.' ²¹ Pea kapau 'oku ke pehē 'i ho loto, Te mau 'ilo fēfee'i 'ae lea 'aia na'e 'ikai folofola'aki 'e Sihova? ²² 'Oka lea 'ae palōfita 'i he huafa 'o Sihova, ka 'oku 'ikai muimui hano fakamo'oni pe hoko ia, ko eni 'ae me'a na'e 'ikai folofola'aki 'e

Sihova, ka kuo lea fielahi 'aki ia 'e he palōfita: 'e 'ikai te ke manavahē kiate ia.

19

1 Ko e ngaahi kolo hūfanga. 4 Ko hono lelei 'o ia ki he tāmāte faainoa. 14 Ke 'oua na'a hiki 'ae fakangata fonua. 15 Ko e fakamo'oni 'e tokoua. 16 Ko hono tautea 'oe fakamo'oni loi.

¹ “Oka hili hono motuhi 'e Sihova ko ho 'Otua 'ae ngaahi kakai, 'oku 'onautolu 'ae fonua 'oku foaki 'e Sihova ko ho 'Otua kiate koe, pea 'oku ke tongia 'akinautolu, 'o nofo 'i he'enau ngaahi kolo, mo honau ngaahi fale; ² Te ke vahe'i kiate koe 'ae kolo 'e tolu 'i he lotolotonga 'o ho fonua, 'aia 'oku foaki 'e Sihova ko ho 'Otua kiate koe ke ke ma'u ia. ³ Pea ke teu 'ae hala kiate koe, pea vahe tolu 'ae fonua, 'aia 'oku foaki 'e Sihova ko ho 'Otua ke ke ma'u, koe'uhi ke hola ki ai 'aia kotoa pē kuo fai noa ha tāmāte.

⁴ ¶ “Pea ko hono 'uhinga eni 'oe tāmāte faainoa, 'aia 'e hola ia ki ai, ke ne mo'ui ai: Ko ia 'oku ne tāmāte'i hono kaungā'api ta'eloto ki ai, pea na'e 'ikai tomu'a fehi'a ia kiate ia; ⁵ Kae hangē ko e 'alu ha tangata mo hono kaungā'api ki he vao ke fai 'ae ta'anga, pea 'oku hiki hono nima ke tā 'ae 'akau ke hinga, pea homo 'ae toki mei he 'esia, pea lavea ai hono kaungā'api, pea mate ai ia; 'e hola ia ki he kolo 'e taha 'i he ngaahi kolo ni, pea 'e mo'ui ia: ⁶ Telia na'a tuli 'e he totongi toto ki he tāmāte faainoa, 'i he kei vela hono loto, pea ma'u ia, koe'uhi 'oku lōloa 'ae hala, 'o ne tāmāte'i ia; ka ko e mo'oni na'e 'ikai totonu ke tāmāte'i ia, he na'e 'ikai tomu'a fehi'a ia kiate ia. ⁷ Ko ia 'oku ou fekau kiate koe, 'o pehē, Ke ke vahe'i kiate koe

‘ae kolo ‘e tolu. ⁸ Pea kapau ‘oku fakalahi ho fonua ‘e Sihova ko ho ‘Otua, ‘o hangē ko ‘ene fuakava ki ho‘o ngaahi tamai, ‘o ne foaki kiate koe ‘ae ngaahi fonua kotoa pē ‘aia na‘a ne tala‘ofa ke foaki ki ho‘o ngaahi tamai; ⁹ Kapau te ke tauhi ‘ae ngaahi fekau ni kotoa pē ke fai ki ai, ‘aia ‘oku ou fekau‘i koe he ‘aho ni, ke ‘ofa kia Sihova ko ho ‘Otua, pea ke ‘alu ma‘u pe ‘i hono ngaahi hala; pehē, te ke toki fakalahi ‘aki ‘ae kolo kehe ‘e tolu, ki he kolo ‘e tolu ni: ¹⁰ Koe‘uhi ke ‘oua na‘a lilingi ‘ae toto ta‘ehalaia ‘i ho fonua, ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko ho ‘Otua ko e tofi‘a kiate koe, pea ‘e hoko ai ‘ae toto kiate koe.

¹¹ ¶ “Ka ko eni, kapau ‘oku fehi‘a ha tangata ki hono kaungā‘api, pea toitoi‘i ai, pea tu‘u hake kiate ia, pea taa‘i ia ke lavea lahi pea mate ai, pea hola ia ki he kolo ‘e taha ‘oe ngaahi kolo ni: ¹² ‘E toki fekau ai ‘e he mātu‘a ‘o ‘ene kolo ‘o ‘omi ia mei ai, pea ‘e tukuange ia ki he nima ‘oe totongi toto, koe‘uhi ke mate ai ia. ¹³ ‘Oua na‘a ‘ofa ho mata kiate ia, ka ke tukuange mei ‘Isileli‘a hono nunu‘a ‘oe toto ta‘ehalaia, koe‘uhi ke hoko ai ‘ae lelei kiate koe.

¹⁴ ¶ “‘Oua na‘a ke hiki ‘ae fakangata‘anga fonua ‘o ho kaungā‘api, ‘aia na‘e tō ‘i mu‘a ‘i ho tofi‘a, ‘aia te ke ma‘u ‘i he fonua ‘oku foaki ‘e Sihova ko ho ‘Otua ke ke ma‘u.

¹⁵ ¶ “‘Oua na‘a tu‘u hake ha fakamo‘oni pē taha ki ha tangata ‘i he hia, pe ‘i he angahala, ‘i ha angahala ‘e taha ‘oku ne fai: ‘i he ngutu ‘oe fakamo‘oni ‘e toko ua, pe ko e toko tolu, ‘e toki fakapapau ai ‘ae me‘a. ¹⁶ Kapau ‘e tu‘u hake ha fakamo‘oni loi ki he tangata ke fakamo‘oni ha me‘a kiate ia ‘aia ‘oku hala: ¹⁷ ‘E tu‘u ai ‘ae ongo tangata, ‘aia ‘oku na fakakikihi, ‘i he ‘ao ‘o Sihova ‘i he ‘ao ‘oe

kau taula'eiki mo e kau fakamaau, 'aia 'oku nofo 'i he ngaahi 'aho ko ia; ¹⁸ Pea 'e 'eke lahi 'e he kau fakamaau: pea vakai, kapau ko e fakamo'oni loi 'ae fakamo'oni, pea kuo ne fakamo'oni loi ki hono tokoua: ¹⁹ Te mou toki fai kiate ia, 'o hangē ko ia na'a ne tokanga ke fai ki hono tokoua: 'e pehē 'a ho'o tukuange ai 'ae kovi 'iate kimoutolu. ²⁰ Pea ko kinautolu 'oku toe tenau fanongo, mo manavahē, pea 'e 'ikai tenau toe fai ha kovi pehē 'iate kimoutolu. ²¹ Pea 'oua na'a 'ofa ho mata, kae 'atu 'ae mo'ui ki he mo'ui, ko e mata ki he mata, mo e nifo ki he nifo, ko e nima ki he nima, mo e va'e ki he va'e.

20

1 Ko e enginaki 'ae taula'eiki ki he kakai ke tau. 5 Ko e fakahā 'e he kau matāpule 'akinautolu kuo tukuange 'i he tau. 10 Ko e anga ke fai ki he ngaahi kolo 'oku tali 'ae lea ke melino, pea mo ia 'oku li'aki ia. 16 'Ae ngaahi kolo ke faka'auha. 19 'Oua na'a maumau'i 'i he tau 'ae ngaahi 'akau kai.

¹ “Oka ke ka 'alu ke tau'i ho ngaahi fili, mo ke mamata ki he fanga hoosi, mo e ngaahi saliote, mo e kakai 'oku tokolahi hake 'iate koe, 'oua na'a ke manavahē kiate kinautolu: he 'oku 'iate koe 'a Sihova ko ho 'Otua, 'aia na'a ne 'omi koe mei he fonua ko 'Isipite. ² Pea 'e hoko 'o pehē, 'i ho'omou hoko 'o ofi ki he tau, 'e 'unu'unu mai 'ae taula'eiki 'o lea ki he kakai, ³ Pea 'e pehē 'e ia kiate kinautolu, 'Fanongo, 'E 'Isileli, 'oku mou hoko 'o ofi he 'aho ni ke tau mo homou ngaahi fili: 'oua na'a mou loto fo'i, pea 'oua na'a mou manavahē, pe tetetete, pe lilika kiate kinautolu; ⁴ He

ko Sihova ko homou ‘Otua ia ‘aia ‘oku ‘alu mo ki-moutolu, ke tau‘i homou ngaahi fili ma‘amoutolu, ke fakamo‘ui ‘akimoutolu.’

⁵ ¶ “Pea ‘e lea ‘ae kau matāpule ki he kakai, ‘o pehē, ‘Ko hai ha tangata kuo ne langa ha fale fo‘ou, pea ‘oku te‘eki ai hūfia ia; ke ‘alu ia ‘o foki ki hono fale, telia na‘a mate ia ‘i he tau, pea huufi ia ‘e ha tangata kehe. ⁶ Pea ko hai ha tangata kuo ne tō ‘ae ngoue vaine, pea ‘oku te‘eki ai te ne kai mei ai? Ke ‘alu ia ‘o foki ki hono fale, telia na‘a mate ia ‘i he tau, pea kai mei ai ‘e ha tangata kehe. ⁷ Pea ko hai ha tangata kuo polo‘i ha fefine kiate ia, pea ‘oku te‘eki ai te ne ma‘u ia? Ke ‘alu ia pea foki ki hono fale, telia na‘a mate ia ‘i he tau, pea ma‘u ia ‘e ha tangata kehe.’ ⁸ Pea ‘e toe lea ‘ae kau matāpule ki he kakai, pea tenau pehē, ‘Ko hai ha tangata ‘oku manavahē mo loto fo‘i? Ke ‘alu ia ‘o foki ki hono fale, telia na‘a vaivai foki ‘ae loto ‘o hono ngaahi kāinga ‘o hangē ko hono loto.’ ⁹ Pea ‘e pehē, ‘oka hili ‘ae lea ‘ae kau matāpule ki he kakai tenau toki fakanofu ‘ae kau ‘eikitau ki he kau tau kenau taki ‘ae tau.

¹⁰ ¶ “Oka ke ka hoko ‘o ofi ki ha kolo ke tau‘i ia, te ke fakahā ‘ae melino ki ai. ¹¹ Pea ‘e pehē, kapau ‘oku tali fakamelino ia, pea ‘oku to‘o ia kiate koe, pea ‘e toki pehē, ko e kakai kotoa pē ‘oku ‘i ai ‘e hopoate kotoa pē kiate koe, pea tenau tauhi koe. ¹² Pea kapau ‘e ‘ikai fai ia ha fakalelei mo koe, ka ‘oku loto ke tau‘i koe, te ke toki tau‘i ia: ¹³ Pea hili hono tuku ia ‘e Sihova ko ho ‘Otua ki ho nima, te ke taa‘i ‘ae tangata kotoa pē ‘oku ‘i ai ‘aki ‘ae mata ‘oe heletā: ¹⁴ Ka ko e kau fefine, mo e fānau si‘i, mo e fanga manu, mo e me‘a kotoa pē ‘oku ‘i he kolo, ‘io, ko e me‘a vete kotoa pē ‘o ia, ke ke to‘o kiate

koe; pea ke kai 'ae me'a vete 'a ho ngaahi fili, 'aia kuo foaki 'e Sihova ko ho 'Otua kiate koe. ¹⁵ Ke ke fai pehē pe ki he ngaahi kolo 'aia 'oku mama'o 'aupito meiate koe, 'aia 'oku 'ikai 'i he ngaahi kolo 'oe ngaahi pule'anga ni. ¹⁶ Ka ko e ngaahi kolo 'ae kakai ni, 'aia 'oku foaki kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua ko ho tofi'a, 'oua na'a ke fakamo'ui ha tokotaha 'oku mānava: ¹⁷ Ka te ke faka'auha 'aupito 'akinautolu; 'ae kau Heti, mo e kau 'Amoli, mo e kau Kēnani, mo e kau Pelesi, mo e kau Hevi, mo e kau Sepusi; 'o hangē ko e fekau 'a Sihova ko ho 'Otua kiate koe: ¹⁸ Koe'uhi ke 'oua na'a nau ako kiate kimoutolu ke fai 'o hangē ko 'enau ngaahi ngāue kovi ki honau ngaahi 'otua: pea mou fai angahala ai kia Sihova ko homou 'Otua.

¹⁹ ¶ “Oka ke ka kāpui ha kolo 'o fuoloa, 'i ho'o tau'i ia ke lava'i, 'oua na'a ke maumau'i 'ae ngaahi 'akau 'o ia 'i ho'o 'ai mālohi 'ae toki ki ai: he koe'uhi te ke kai mei ai, pea 'oua na'a ke tā hifō ia ke ngāue'aki 'i he tau, (he ko e 'akau 'oe ngoue ko e mo'ui ia 'ae tangata:) ²⁰ Ka ko e ngaahi 'akau 'oku ke 'ilo 'oku 'ikai ko e ngaahi 'akau fua ke kai, ke ke maumau mo ke tā hifō ia, pea te ke tanu puke ki he kolo 'oku ne tau'i koe kae'oua ke ke lava'i ia.

21

1 Ko e fakalelei ma'ae fakapō 'oku ta'e'ilo. 10 Ko e me'a ke fai ki he pōpula 'oku to'o ke fakama'u uai. 15 'Oua na'a tuku 'ae 'uluaki foha 'i he 'ofa kovi 18 Ko e foha paongata'a ke tolongaki 'aki 'ae maka ke mate. 22 Ke 'oua na'a tautau ha taha mala'ia 'i he pō 'o 'aho 'i he 'akau.

¹ “Kapau 'oku 'ilo ha tokotaha kuo tāmata'i 'i he fonua 'aia 'oku foaki 'e Sihova ko ho 'Otua ke ke

ma'u, kuo tuku 'i he ngoue, pea 'oku 'ikai 'ilo pe ko hai kuo ne tāmāte'i ia: ² 'E toki ha'u ai ho'o kau mātu'a mo ho'o kau fakamaau, pea tenau fakafuofua ki he ngaahi kolo 'oku tu'u takatakai 'iate ia kuo fakapoongi: ³ Pea 'e pehē, 'ilonga 'ae kolo 'oku ofi ki he tangata kuo tāmāte'i, 'io 'ae kau mātu'a 'oe kolo ko ia, tenau 'omi ha pulu fefine mui 'aia na'e 'ikai ngāue'aki, pea na'e 'ikai toho me'a 'i ha ha'amonga; ⁴ Pea 'e 'omi 'e he kau mātu'a 'oe kolo ko ia 'ae pulu fefine mui ki ha tele'a tokakovi, 'aia 'oku 'ikai keli pe tō, pea 'e tutu'u ai 'ae 'ulu 'oe pulu fefine mui 'i he tele'a. ⁵ Pea 'e ha'u 'o ofi 'ae kau taula'eiki ko e ngaahi foha 'o Livai: he kuo fili 'akinautolu 'e Sihova ko ho 'Otua ke tauhi kiate ia, pea ke*fai* 'ae tāpuaki 'i he huafa 'o Sihova: pea 'e fakamaau'aki 'enau lea 'ae fakakikihi kotoa pē mo e tā kotoa pē: ⁶ Pea ko e kau mātu'a kotoa pē 'oe kolo ko ia, 'aia 'oku tu'u ofi ki he tangata kuo tāmāte'i, tenau fanofano honau nima 'i 'olunga 'i he pulu fefine mui 'aia kuo tutu'u hono 'ulu 'i he tele'a: ⁷ Pea tenau lea 'o pehē, 'Na'e 'ikai lilingi 'e homau nima 'ae toto ni, pea na'e 'ikai mamata homau mata ki ai. ⁸ Ke ke 'alo'ofa, 'E Sihova, ki ho kakai 'Isileli, 'aia kuo ke huhu'i, pea 'oua na'a tuku 'ae hia 'oe toto mā'oni'oni ki ho kakai 'Isileli. Pea 'e fakamolemole 'ae toto kiate kinautolu.' ⁹ 'E pehē 'a ho'omou tukuange ai meiate kimoutolu 'ae hia 'oe toto mā'oni'oni, 'oka ke ka fai 'aia 'oku totonu 'i he 'ao 'o Sihova.

¹⁰ ¶ “Oka ke ka 'alu atu ki he tau ki ho ngaahi fili, pea tuku mai 'akinautolu 'e Sihova ko ho 'Otua ki ho nima, pea kuo ke ma'u pōpula 'akinautolu,
¹¹ Pea 'oku ke mamata 'i he kau pōpula ki ha fefine

hoihoifua, pea 'oku ke tokanga kiate ia koe'uhi ke hoko ia ko ho uaifi: ¹² pehē, te ke 'omi ia ki 'api ki ho fale: pea te ne tekefua ia, pea fakanounou hono nge'esinima. ¹³ Pea 'e to'o 'e ia 'ae kofu 'o 'ene pōpula 'iate ia, pea 'e nofo ia 'i ho fale, pea 'e tēngihia 'e ia 'ene tamai mo 'ene fa'ē 'i he māhina kātoa 'e taha: pea hili ia, 'e ngofua ho'o toki 'alu kiate ia, 'o hoko ko hono husepāniti, pea 'e hoko ia ko ho uaifi 'o'ou. ¹⁴ Pea 'e pehē, kapau 'oku 'ikai te ke fiemālie si'i 'iate ia, te ke toki tukuange ia ke 'alu 'o fa'iteliha pe ia; ka 'e 'ikai 'aupito te ke fakatau'aki ia 'ae pa'anga, ke 'oua na'a ke me'a fakatau'aki ia, koe'uhi kuo ke fakavaivai'i ia.

¹⁵ ¶ “Kapau 'oku ma'u 'ae uaifi 'e ua 'e ha tangata, ko e 'ofeina 'ae taha ka ko e fehi'anekina 'ae taha, pea kuo na fānau fakatou'osi pe kiate ia, 'ae 'ofeina mo e fehi'anekina; pea kapau ko e 'uluaki foha ko e tama ia 'o ia 'oku fehi'anekina: ¹⁶ Pea 'e hoko 'o pehē, 'i he'ene fai ke fakahoko hono ngaahi foha ke ma'u 'aia 'oku 'a'ana, 'oku 'ikai lelei ke ngaohi 'ae tama 'ae 'ofeina ke 'uluaki ia 'o tu'ukimu'a 'i he tama 'ae fehi'anekina, 'aia ko e 'uluaki fānaumoni: ¹⁷ Ka 'e fakahā 'e ia 'ae tama 'ae fehi'anekina ko e 'uluaki tupu, 'i he'ene 'atu kiate ia 'ae vāhenga 'e ua 'i he me'a kotoa pē 'oku ne ma'u, he ko e kamata'anga ia 'o hono mālohi; 'oku 'a'ana pe 'ae lelei 'oe 'uluaki tupu.

¹⁸ ¶ “Kapau 'oku ma'u 'e ha tangata ha foha 'oku paongata'a mo angatu'u, 'aia 'oku 'ikai 'aupito fai talangofua ki he le'o 'o 'ene tamai, pe ki he le'o 'o 'ene fa'ē, pea 'i he'ena tautea ia, 'oku 'ikai tokanga ia kiate kinaua: ¹⁹ 'E toki puke ia 'e he'ene tamai mo 'ene fa'ē, 'o 'omi ia kitu'a ki he kau mātu'a 'oe

kolo, pea ki he matapā ‘o honau potu; ²⁰ Pea te na pehē ki he kau mātu‘a ‘oe kolo, ‘Ko homa foha ko eni ‘oku paongata‘a mo angatu‘u, ‘oku ‘ikai tui ia ki he‘ema fekau: ko e ‘uakai ia mo e konā.’ ²¹ Pea ‘e tolongaki ia ‘e he kau tangata kotoa pē ‘a hono kolo ‘aki ‘ae maka, ke mate ai ia: ‘e pehē pe ho‘o motuhi ai ‘ae kovi meiate kimoutolu; pea ‘e fanongo ki ai ‘e ‘Isileli kotoa pē, pea manavahē.

²² ¶ “Pea kapau kuo fai angahala ‘e ha tangata ‘aia ‘oku totonu ke mate ai ia, pea kuo tonu ke tāmata‘i ia, pea ‘oku ke tautau ia ki he ‘akau: ²³ ‘E ‘ikai tuku hono sino ‘i he ‘akau ‘i he pō ‘o ‘aho, ka te ke tanu mo‘oni ia ‘i he ‘aho ko ia: (he ko ia kuo tautau ko e mala‘ia ia ‘i he ‘Otua;) koe‘uhi ke ‘oua na‘a halaia ho fonua, ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko ho ‘Otua kiate koe ko ho tofi‘a.

22

1 Ko e anga‘ofa ki he kāinga. 5 Ke faka‘ilonga ‘aki ‘ae tangata mo e fefine ‘a honau kofu. 6 Ke ‘oua na‘a puke fakataha ‘ae motu‘a manu mo ‘ene fānau. 8 Ke ‘ai ‘ae ‘ā puipui ‘i he tu‘afale. 9 ‘Oua na‘a fai fakamaveuveu. 12 Ke ‘ai ‘ae pao ki he kofu. 13 Ko e tautea ‘o ia ‘oku ne li‘aki hono uaifi. 20, 22 Ko e tono fefine. 25 Ko e tohotoho, 28 Mo e fe‘auaki. 30 Ko e mali kovi.

¹ “‘Oua na‘a ke mamata ki he ‘alu hē ‘ae pulu pe ko e sipi ‘a ho tokoua, pea fufū koe mei ai: ka te ke toe ‘omi mo‘oni ia ki ho tokoua. ² Pea kapau ‘oku ‘ikai ofi ho tokoua kiate koe, pea kapau ‘oku ‘ikai te ke ‘ilo ia, te ke toki ‘omi ia ki ho fale ‘o‘ou, pea ‘e ‘iate koe ia ka ‘i he‘ene kumi ia ‘e ho tokoua, te ke toki ‘atu ia kiate ia. ³ Te ke fai pehē pe ki he‘ene ‘asi pea ke fai pehē ki hono kofu: pea ki he ngaahi

me'a li'aki kotoa pē, 'aia kuo ne li'aki, pea kuo ke 'ilo, ke ke fai pehē ni pe: 'e tapu 'a ho'o fufū 'e koe.

4 ¶ “Oua na'a ke mamata ki he 'asi 'a ho tokoua pe ko 'ene pulu 'oku tō 'i he hala, pea ke fufū koe mei ai: ka te ke tokoni mo'oni ia ke hiki hake.

5 ¶ “Ke 'oua na'a kofu'aki 'e he fefine 'aia 'oku kau ki he tangata, pea 'oua na'a 'ai 'e he tangata 'ae kofu fakafefine: he ko kinautolu 'oku fai pehē 'oku kovi lahi kia Sihova ko ho 'Otua.

6 ¶ “Kapau 'oku ke 'ilo fakafokifā pe 'ae pununga 'oe manu, 'i he hala pe 'i he 'akau, pe 'i he kelekele, pe ko ha 'uhiki pe ko e fo'i manu, mo e fa'ē 'oku mohe ki hono 'uhiki, pe ki he fo'i manu, 'oua na'a ke puke fakataha 'ae fa'ē mo hono 'uhiki: 7 Ka ke tukuange 'ae fa'ē ke 'alu, pea ke to'o hono 'uhiki kiate koe; koe'uhi ke hoko ai 'ae lelei kiate koe, pea ke fakatolonga ai ho ngaahi 'aho.

8 ¶ “Oka ke ka langa ha fale fo'ou, te ke ngaohi ki ai hono 'ā ke takatakai 'i he tu'afale, telia na'a ke 'omi ha toto ki ho fale, 'okapau 'e tō ha tangata mei ai.

9 ¶ “Oua na'a ke tō ho'o ngoue vaine 'aki 'ae ngaahi tenga kehekehe: telia na'a fakahala'i 'ae fua 'o ho'o tenga 'aia kuo ke tō, mo e fua 'o ho'o vaine.

10 ¶ “Oua na'a ke taulua'i fakataha 'ae pulu mo e 'asi ki he huo toho.

11 ¶ “Oua na'a ke 'ai 'ae kofu 'oku anga kehekehe, 'o hangē ko e fulufulu sipi mo e vavae kuo fakataha.

12 ¶ “Ke ke ngaohi kiate koe 'ae ngaahi pao ki ho pulupulu ki hono potu 'e fā, 'aia 'oku fakapulou 'aki koe.

13 ¶ “Kapau ‘oku fili mai ha uaifi ‘e ha tangata pea ‘alu ia kiate ia, pea fehi’a kiate ia, 14 Pea ‘oku ne fakatupu lau kiate ia ‘o langa’i ‘ae lau’ikovi kiate ia, ‘o ne pehē, Ne u fili ‘ae fefine ni, pea ‘i he’eku ha’u kiate ia, na’aku ‘ilo na’e ‘ikai ko e ta’ahine ia. 15 Pea ‘e toki to’o mai ‘o ‘omi ‘e he tamai mo e fa’ē ‘ae ta’ahine, hono faka’ilonga ‘o ‘ene ta’ahine ki he kau mātu’a ‘i he matapā ‘oe kolo: 16 Pea ‘e pehē ‘e he tamai ‘ae ta’ahine ki he kau mātu’a, Ne u foaki ‘eku ta’ahine ki he tangata ke na mali, pea ‘oku fehi’a ia kiate ia. 17 Pea vakai, kuo ne fakalanga lau kiate ia, ‘o pehē, ‘Oku ‘ikai ko e ta’ahine ‘a ho ‘ofefine: ka ko e mo’oni ko hono faka’ilonga eni ‘o ‘ene ta’ahine. Pea tenau folahi atu ‘ae holo ‘i he ‘ao ‘oe kau mātu’a ‘oe kolo. 18 Pea ‘e ‘ave ‘e he kau mātu’a ‘oe kolo ko ia ‘ae tangata ko ia ‘o tautea ia: 19 Pea kenau fakamaaia ia ke totongi’aki ‘a e *sikeli* siliva ‘e teau, ‘o ‘atu ia ki he tamai ‘ae fefine, ko e me’a ‘i he’ene langa’i ‘ae lau kovi ki he ta’ahine ‘i ‘Isileli: pea ‘e hoko ia ko hono uaifi; ‘e ‘ikai ngofua ke ne tukuange ia ‘i hono ngaahi ‘aho kotoa pē. 20 Pea kapau ‘oku mo’oni ‘ae me’a ni, pea ‘oku ‘ikai ‘ilo ‘ae ngaahi faka’ilonga ‘oe ta’ahine ki he fefine: 21 Tenau toki ‘omi kitu’a ‘ae fefine mei he matapā ‘oe fale ‘o ‘ene tamai, pea ‘e tolongaki ia ‘e he kau tangata ‘o hono kolo ‘aki ‘ae maka ke mate ia, ko e me’a ‘i he’ene fai angakovi ‘i ‘Isileli, ‘o fai fe’auaki ‘i he fale ‘o ‘ene tamai: ‘e pehē pe ho’o tukuange ‘ae kovi meiate kimoutolu.

22 ¶ “Kapau ‘e ‘ilo ha tangata ‘oku mohe ia mo e fefine kuo mali husepāniti, ‘e mate fakatou’osi ai ‘akinaua, ‘ae tangata na’e mohe mo e fefine, pea mo e fefine: ‘e pehē pe ho’o tukuange ‘ae kovi mei

‘Isileli.

²³ ¶ “Kapau ‘oku polo‘i ha ta‘ahine ko e tāupo‘ou ki ha tangata, pea ma‘u ia ‘e ha tangata ‘i he kolo, pea mohe mo ia; ²⁴ Te mou toki ‘omi ‘akinaua kitu‘a ki he matapā ‘oe kolo, pea te mou tolongaki ‘aki ‘akinaua ‘ae maka ke na mate: ‘ae fefine, koe‘uhi na‘e ‘ikai kalanga ia, ka kuo ne ‘i he kolo; mo e tangata ko e me‘a ‘i he‘ene fakahala‘i ‘ae uaifi ‘o hono kaungā‘api: ‘e pehē pe ho‘o tukuange ‘ae kovi meiate kimoutolu.

²⁵ ¶ “Pea kapau ‘oku ma‘u ‘i he ngoue ‘e ha tangata ‘ae ta‘ahine polo‘i, pea tohotoho ia, pea mohe mo ia: ko e tangata pe na‘e mohe mo ia ‘e mate; ²⁶ Ka ‘e ‘ikai te ke fai ha me‘a ki he ta‘ahine; ‘oku ‘ikai ‘i he ta‘ahine ha angahala ke mate ai ia: ka ‘oku hangē ko e tu‘u hake ha tangata ki hono kaungā‘api, ‘o ne tāmata‘i ia, ‘oku pehē pe ‘ae me‘a ni: ²⁷ He na‘a ne ma‘u ia ‘i he ngoue, pea na‘e kalanga ‘ae ta‘ahine polo‘i, ka na‘e ‘ikai ha tokotaha ke fakamo‘ui ia.

²⁸ ¶ “Kapau ‘oku ma‘u ‘e ha tangata ha ta‘ahine ko e tāupo‘ou, ‘aia ‘oku ‘ikai polo‘i, pea puke ia, pea mohe mo ia, pea kuo ‘ilo ‘akinaua; ²⁹ Pehē ‘e ‘atu ‘e he tangata na‘e mohe mo ia ki he tamai ‘ae ta‘ahine ‘a e *sikeli* siliva ‘e nimangofulu; pea ‘e hoko ‘ae fefine ko ia ko hono uaifi: ko e me‘a ‘i he‘ene fakahala‘i ia, ‘oku ‘ikai lelei ‘ene tukuange ia lolotonga ‘a ‘ene mo‘ui kotoa pē.

³⁰ ¶ Ke ‘oua na‘a mali ha tangata mo e uaifi ‘o ‘ene tamai pe fakatelefua ‘ene tamai.

23

1 Ko ia ‘oku ngofua ke hoko ki he fakataha mo ia

'oku 'ikai ngofua ki ai. 9 Ke 'oua na'a fai anga'uli 'i he fakataha. 15 Ko e tamaio'eiki hola. 17 Ki he fai angakovi. 18 Ki he ngaahi ngāue kovi. 19 Ki he totongi. 21 Ki he ngaahi fuakava. 22 Ki he ngaahi hala.

¹ “Ko ia kuo lavea 'i hono tenga, pe kuo tutu'u hono potu fufū, ke 'oua na'a hoko ia ki he fakataha 'oe kakai 'a Sihova. ² 'Oua na'a hoko 'ae fo'i an-gahala ki he fakataha 'oe kakai 'a Sihova; 'io 'o a'u atu ki hono hongofulu 'o 'ene to'utangata 'e 'ikai hoko ia ki he fakataha 'oe kakai 'a Sihova. ³ Ke 'oua na'a hoko 'ae kau 'Amoni, pe ko e kau Moape ki he fakataha 'oe kakai 'a Sihova; 'io, 'o a'u atu ki hono hongofulu 'o 'enau to'utangata 'e 'ikai tenau hoko ki he fakataha 'oe kakai 'a Sihova 'o ta'engata: ⁴ Koe'uhi na'e 'ikai tenau fakafetaulaki kiate kimoutolu 'i he hala 'aki 'ae mā mo e vai, 'i ho'omou ha'u kitua'ā mei 'Isipite; pea koe'uhi na'a nau totongi kia Pelami ko e foha 'o Peoli mei Pitoli 'i Mesopōtemia, ke ne fakamala'ia'i koe: ⁵ Ka ko e mo'oni na'e 'ikai tokanga 'a Sihova ko ho 'Otua kia Pelami; ka na'e liliu 'e Sihova ko ho 'Otua 'ae fakamala'ia ko e me'a monū'ia ia kiate koe, koe'uhi na'e 'ofa kiate koe 'a Sihova ko ho 'Otua. ⁶ 'Oua na'a ke kumi ki he'enau melino pe ko 'enau lelei 'i ho ngaahi 'aho kotoa pē 'o ta'engata.

⁷ ¶ “Ka 'e 'ikai te ke fehi'a ki he tangata 'Itomi; he ko ho tokoua ia: 'oua na'a ke fehi'a ki ke tangata 'Isipite; he na'a ke nofo ko e muli 'i hono fonua. ⁸ Ko e ngaahi fānau 'oku tupu 'iate kinautolu tenau hoko ki he fakataha 'oe kakai 'a Sihova 'i hono tolu 'o honau to'utangata.

⁹ ¶ “Oka 'alu atu 'a ho'o kautau ki ho ngaahi fili, te ke ta'ofi koe mei he me'a angahala kotoa pē.

10 ¶ “Kapau ‘oku ‘iate kimoutolu ha tangata, ‘oku ‘ikai ma‘a ko e me‘a ‘i he me‘a ta‘ema‘a kuo hoko fakafokifā kiate ia ‘i he po‘uli, ‘e ‘alu ia kitua‘ā ‘i he ‘apitanga, ke ‘oua na‘a ha‘u ia ki loto ‘i he ‘apitanga: 11 Pea ka efiafi, pea ‘e pehē, te ne kaukau ia ‘aki ‘ae vai: pea ka tō ‘ae la‘ā, ‘e toe ha‘u ia ki he ‘apitanga.

12 ¶ “Te ke vahe ha potu kiate koe ‘i tua‘ā ‘i ho ‘apitanga, ‘aia ke ke ‘alu ki ai ‘i he mama‘o: 13 Pea te ke ‘ai ha huo ‘i ho tokotoko, pea ‘e pehē, ‘oka ke ka ‘alu kitua‘ā, ke ke keli ‘aki ia, pea ke tafoki koe ‘o tanu ‘aia ‘oku ha‘u meiate koe: 14 He ‘oku hā‘ele ‘a Sihova ko ho ‘Otua ‘i he lotolotonga ‘o ho ‘apitanga, ke fakahaofi koe, pea ke tukuange ho ngaahi fili ‘i ho ‘ao: ko ia ke mā‘oni‘oni ai ho ‘apitanga: ke ‘oua na‘a ne ‘afio‘i ha me‘a ta‘ema‘a ‘e taha ‘iate koe, ke ne tafoki ai meiate koe.

15 ¶ “‘Oua na‘a ke toe ‘atu ki hono ‘eiki ‘ae tamaio‘eiki kuo hao kiate koe mei hono ‘eiki: 16 ‘E nofo ia mo koe, ‘io, fakataha mo kimoutolu, ‘i he potu ko ia ‘e fili ‘e ia ‘i he kolo ‘e taha, ‘aia ‘e manako ki ai ia: ‘oua na‘a ke fakamālohi kiate ia. 17 ‘Oua na‘a ai ha fefine fe‘auaki ‘i he ngaahi ‘ofefine ‘o ‘Isileli, pea ‘oua na‘a ai ha tangata angahala fakalielia ‘i he ngaahi foha ‘o ‘Isileli. 18 ‘Oua na‘a ke ‘omi ‘ae totongi ‘oe fe‘auaki pe ko e totongi ‘oe kulī ki he fale ‘o Sihova ko ho ‘Otua ‘i ha fuakava ‘e taha: he ko e me‘a kovi fakatou‘osi pe ia kia Sihova ko ho ‘Otua.

19 ¶ “‘Oua na‘a ke nō atu ke ma‘u totongi lahi mei ho tokoua; ‘ae totongi ‘oe pa‘anga, pe ko e totongi me‘akai, pe ko e totongi ‘o ha me‘a ‘e taha kuo nō atu ke ma‘u totongi: 20 ‘E ngofua ‘a ho‘o nō atu ki he muli ke ma‘u totongi; kae‘oua na‘a ke nō atu ki

ho tokoua ke ma'u totongi: koe'uhi ke tāpuaki'i koe 'e Sihova ko ho 'Otua 'i he me'a kotoa pē 'oku ke 'ai ho nima ki ai, 'i he fonua ko ia 'oku ke 'alu ki ai ke ke ma'u ia.

²¹ ¶ “Oka ke ka fuakava 'aki 'ae fuakava kia Sihova ko ho 'Otua, 'oua na'a ke fakatuai 'a hono fai: he ko e mo'oni ko Sihova ko ho 'Otua te ne 'eke ia kiate koe; pea 'e hoko ia ko e angahala kiate koe.

²² Pea kapau 'oku ke ta'ofi koe 'o 'ikai fuakava, 'e 'ikai angahala ia kiate koe.

²³ ¶ “Ka ko ia kuo 'alu atu 'i ho loungutu ke ke fakapapau mo fai: ko e me'a 'atu loto lelei pe, 'o hangē ko ho'o fuakava kia Sihova ko ho 'Otua, 'aia kuo ke faka'ilo 'aki ho ngutu.

²⁴ ¶ “Oka ke ka hoko ki he ngoue vaine 'a ho kaungā'api, 'e ngofua 'a ho'o kai 'ae kālepi ko ho'o fa'iteliha ke ke mākona ai; kae'oua na'a ke fa'o ha ni'ihi 'i ho'o ipu. ²⁵ Oka ke ka hoko ki he ngoue uite 'a ho kaungā'api, 'e ngofua 'a ho'o toli hono ngaahi fua 'aki ho nima: kae'oua na'a ke momo'i 'ai 'ae helepiko ki he uite tu'u 'a ho kaungā'api.

24

1 Ki he fakamāvae uaifi. 5 Ko e tangata toki uaifi ke 'oua na'a 'alu he tau. 6 Ki he me'a fakamo'oni. 7 Ki he kau kaiha'a tangata. 8 Ki he kilia. 14 Ko e totongi ngāue ke 'atu. 16 Ki he angatonu. 19 Ki he angalelei.

¹ “Oka fili mai 'e ha tangata hono uaifi, pea na fakama'u mo ia, pea hoko 'o pehē, 'oku 'ikai si'i te ne ma'u ha fiemālie 'iate ia, koe'uhi kuo ne 'ilo ha me'a ta'ema'a 'iate ia: tuku ai ke ne tohi ha'ane tohi fakamāvae, pea ke 'atu ia ki hono nima, pea fekau ia ke 'alu mei hono fale. ² Pea 'i he'ene 'alu mei hono fale, 'e ngofua 'a 'ene 'alu ia 'o hoko ko e

uaifi 'oe tangata kehe. ³ Pea kapau 'e fehi'a kiate ia hono husepāniti ko ia, pea ne tohi ma'ana 'ae tohi fakamāvae, 'o 'atu ia ki hono nima, pea fekau ia ke 'alu mei hono fale; pea kapau 'e mate 'ae husepāniti ki mui na'a ne ma'u ia ko hono uaifi, ⁴ 'E 'ikai ngofua ki hono 'uluaki husepāniti, 'aia na'a ne fekau ia ke 'alu, ke ne toe 'omi ia ko hono uaifi, hili hono fakahala'i; he ko e me'a kovi ia 'i he 'ao 'o Sihova: pea 'oua na'a ke fakaangahala'i 'ae fonua, 'aia 'oku foaki 'e Sihova ko ho 'Otua ko ho tofi'a.

⁵ ¶ "'Oka ma'u 'e he tangata 'ae uaifi fo'ou, 'oua na'a 'alu ia ki he tau, pea 'oua na'a tuku ha ngāue kiate ia: kae tuku ke 'ata'atā ia 'i 'api 'i he ta'u 'e taha, pea te ne fakafiēmālie ki he uaifi 'aia kuo ne ma'u.

⁶ ¶ "'Ke 'oua na'a 'ave 'e ha tangata 'e taha 'ae maka toka lalo pe ko e maka 'i 'olunga 'oe me'a momosi ko e tuku totongi: he 'oku ne 'ave 'ae mo'ui'anga ko e tuku totongi.

⁷ ¶ "'Kapau 'e ma'u ha tangata 'oku ne kaiha'asi ha ni'ihī 'i hono kāinga ko e fānau 'a 'Isileli, 'o fakamālohi'i ia, pe fakatau ia; pea 'e mate ai 'ae kaiha'a ko ia; pea 'e tukuange 'ae kovi meiate kimoutolu.

⁸ ¶ "'Ke ke vakai 'i he mahaki ko e kilia ke ke tokanga lahi, ke fai 'o fakatatau ki he me'a kotoa pē 'oku fakahā kiate kimoutolu 'e he kau taula'eiki ko e kau Livai: 'o hangē ko ia na'aku fekau kiate kimoutolu, 'e pehē pe ho'omou tokanga 'o fai.

⁹ Manatu ki he me'a na'e fai 'e Sihova kia Miliame 'i he hala, hili ho'omou hiki mai mei 'Isipite.

¹⁰ ¶ "'Oka ke ka nō atu ha me'a ki ho tokoua, 'oua na'a ke 'alu ki hono fale ke to'o mai hono tuku totongi. ¹¹ Ka ke tu'u 'itu'a, pea ko e tangata ko ia

‘oku ke nō atu ho‘o me‘a ki ai ke ne ‘omi kiate koe kitu‘a ‘ae tuku totongi. ¹² Pea kapau ‘oku masiva ‘ae tangata, ‘oua na‘a ke mohe mo ‘ene me‘a tuku totongi. ¹³ Ke ke toe ‘atu kiate ia ‘ae tuku totongi ‘i he ‘alu hifo ‘ae la‘ā, koe‘uhi ke mohe ia ‘i hono kofu ‘o‘ona mo ne tāpuaki‘i koe: pea ko e me‘a angatonu ia kiate koe ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua.

¹⁴ ¶ “‘Oua na‘a ke fakama‘ahi‘i ‘ae tamaio‘eiki ‘oku ngāue ki he totongi ‘aia ‘oku masiva mo tu‘utāmaki, pe ko ha taha ia ‘i ho ngaahi kāinga, pe ‘i he kau muli ‘oku nofo ‘i ho‘o ngaahi kolo: ¹⁵ ‘I he hoko hono ‘aho ke ke ‘atu kiate ia hono totongi, pea ‘oua na‘a tō ‘ae la‘ā ki ai; he ‘oku masiva ia, pea ‘oku tokanga hono loto ki ai: telia na‘a tangi ia kia Sihova koe‘uhi ko koe, pea hoko ia ko e angahala kiate koe. ¹⁶ ‘E ‘ikai tāmata‘i ‘ae ngaahi tamai ko e fetongi ‘o ‘enau fānau, pea ‘e ‘ikai tāmata‘i ‘ae fānau koe‘uhi ko e ngaahi tamai: ‘e tāmata‘i ‘ae tangata taki taha ‘i he‘ene angahala ‘a‘ana.

¹⁷ ¶ “‘Oua na‘a ke fakahalaia‘i ‘ae fakama‘au ‘ae muli, pe ko e tamai mate; pe to‘o ‘ae kofu ‘oe uitou ko e tuku totongi. ¹⁸ Ka ke manatu na‘a ke pōpula koe ‘i ‘Isipite, pea na‘e huhu‘i koe mei ai ‘e Sihova ko ho ‘Otua: ko ia ‘oku ou fekau ai ke fai ‘ae ngaahi me‘a ni.

¹⁹ ¶ “‘Oka ke ka tu‘usi hifo ho ututa‘u ‘oku ‘i he ngoue, pea kuo ngalo ‘ae ū uite ‘e taha ‘i he ngoue, ‘oua na‘a ke toe ‘alu ki he ngoue ke ‘omi ia: tuku ia ki he muli, mo e tamai mate, mo e uitou: koe‘uhi ke tāpuaki‘i koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua ‘i he ngāue kotoa pē ‘a ho nima. ²⁰ ‘Oka ke ka haha ho‘o ‘olive, ‘oua na‘a ke toe ala ki hono ngaahi pasanga,: kae tuku ia ki he muli, mo e tamai mate, pea ki he uitou.

²¹ ‘Oka ke ka toli ‘ae ngaahi kālepi ‘o ho‘o ngoue

vaine, 'oua na'a ke t̄naki hono toenga: tuku ia ki he muli, mo e tamai mate, pea ki he fefine paea. ²² Te ke manatu na'a ke p̄pula koe 'i 'Isipite: ko ia 'oku ou fekau kiate koe ke fai 'ae me'a ni.

25

1 'Oua na'a lahi hake 'ae t̄ 'i he tu'o f̄ngofulu. 4 'Oua na'a nono'o 'ae ngutu 'oe pulu, 5 Ki he fakatupu 'ae hako ki ha tokoua. 11 Ko e fefine angakovi. 13 Ko e ngaahi maka fakamamafa ta'etotonu. 17 Ke fakangalo 'i 'aupito 'a 'Amaleki.

¹ “Kapau 'e ai ha fakakikihi 'i he kau tangata, pea nau omi ki he fakamaau, ke fakamaau 'i 'akinautolu 'e he kau fakamaau: pea kenau fakatonuhia 'ae mā'oni'oni, mo fakahalaila 'ae angahala. ² Pea 'e pehē, kapau 'oku totonu ke taa 'i 'ae angakovi, 'e fekau 'e he fakamaau ke fakatokoto ia ki lalo, pea ke taa 'i ia 'i hono 'ao 'o fakatatau ki he'ene kovi, mo e t̄ 'oku lau. ³ 'E ngofua ke 'ai ke f̄ngofulu 'ae t̄, ka 'e 'ikai fakalahi ia: telia, 'i he'ene fakalahi ia, 'o taa 'i 'aki 'ae t̄ lahi hake 'i he ngaahi t̄ ni, 'e hoko ai ho tokoua ko e kovi lahi 'i ho 'ao.

⁴ ¶ “'Oua na'a ke nono'o 'ae ngutu 'oe pulu 'i he'ene malaki 'ae uite.

⁵ ¶ “Kapau 'oku nofo fakataha 'ae kāinga, pea pekia hanau tokotaha, pea 'ikai ha f̄nau, 'oua na'a fakama'u 'ae uaifi 'o ia kuo pekia mo ha taha mama'o: kae 'alu kiate ia 'ae tokoua 'o hono husepāniti, 'o 'omi kiate ia ko hono uaifi, pea fai ai 'ae ngāue 'oe tokoua 'oe husepāniti kiate ia. ⁶ Pea 'e pehē, ko e 'uluaki tama 'oku fanau 'i 'e hoko ia ki he hingoa 'o hono tokoua 'aia kuo pekia, koe'uhi ke 'oua na'a t̄mate 'i hono hingoa mei 'Isileli. ⁷ Pea

kapau 'oku 'ikai lelei ki he tangata ke 'omi kiate ia 'ae uaifi 'o hono tokoua, tuku ke 'alu 'ae uaifi 'o hono tokoua ki he kau mātu'a, 'o lea pehē, "Oku ta'eloto 'ae tokoua 'o hoku husepāniti, ke fakatupu 'ae hingoa ki hono tokoua 'i 'Isileli, 'oku 'ikai fie fai 'e ia 'ae ngāue 'ae tokoua 'o hoku husepāniti.' ⁸ Pea 'e toki fekau kiate ia 'e he kau mātu'a 'o 'ene kolo, 'onau lea kiate ia: pea kapau 'oku ma'u pe hono loto, 'o ne pehē, 'Oku 'ikai lelei kiate au ke ma'u ia; ⁹ 'E toki ha'u kiate ia 'ae uaifi 'o hono tokoua 'i he 'ao 'oe kau mātu'a, 'o ne vete hono topuva'e mei hono va'e, pea 'a'anu ki hono mata, pea ne lea 'o pehē, "E pehē pe hono fai ki he tangata 'aia 'oku 'ikai loto ke langa hake 'ae fale 'o hono tokoua.' ¹⁰ Pea 'e ui hono hingoa 'i 'Isileli, 'Ko e fale 'o ia kuo vete hono topuva'e.'

¹¹ ¶ "Kapau 'e kē ha ongo tangata 'o fefa'uhi 'o fai, pea ha'u 'ae uaifi 'oe tokotaha ke fakamo'ui hono husepāniti mei he nima 'o ia 'oku ne taa'i ia, pea mafaa atu hono nima, ke puke ia 'i he potu fufū: ¹² Te ke tutu'u hono nima, 'oua na'a 'ofa ho mata kiate ia.

¹³ ¶ "'Oua na'a ke 'ai 'i ho'o kato 'ae ngaahi maka fakamamafa kehekehe, 'ae lahi mo e si'i. ¹⁴ 'Oua na'a ke ma'u 'i ho fale 'ae puha fua kehekehe, 'ae lahi mo e si'i. ¹⁵ Ka ke ma'u 'e koe 'ae maka haohaoa mo totonu, mo e puha fua haohaoa mo totonu ko ia te ke ma'u: koe'uhi ke fakalōloa ai ho ngaahi 'aho 'i he fonua 'aia 'oku foaki 'e Sihova ko ho 'Otua kiate koe. ¹⁶ He ko kinautolu kotoa pē 'oku fai me'a pehē, mo ia kotoa pē 'oku fai ta'emā'oni'oni, ko e me'a kovi lahi ia kia Sihova ko ho 'Otua.

17 ¶ “Manatu ki he me’a na’e fai ‘e ‘Amaleki kiate koe ‘i he hala, hili ho‘omou ha‘u mei ‘Isipite; 18 ‘A ‘ene fakafetaulaki kiate koe ‘i he hala, ‘o ne te‘ia ‘a homou mui fononga, ‘io ‘akinautolu kotoa pē na’e muimui vaivai ‘iate koe, ‘i ho‘o vaivai mo ho‘o ongosia pea na’e ‘ikai manavahē ia ki he ‘Otua. 19 Ko ia ‘e hoko ‘o pehē, ‘oka tuku kiate koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua, ‘ae mālōlō mei ho ngaahi fili kotoa pē ‘oku tu‘u takatakai, ‘i he fonua ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko ho ‘Otua kiate koe ko ho tofi‘a, te ke tāmate‘i ‘ae manatu ki ‘Amaleki mei he lalo langi; ‘oua na‘a ke fakangalo‘i eni.

26

1 Ko e vete ‘o ia ‘oku ne ‘atu ‘ae kato ‘uluaki fua. 12 Ko e lotu ‘aia ‘oku ne ‘atu ‘ae tukupau ‘o hono tolu ta‘u. 16 Ko e lea fefuakava ‘aki ‘ae ‘Otua mo e kakai.

1 Pea ‘e hoko ‘o pehē, “‘Oka ke ka hoko ki he fonua ‘aia ‘oku foaki kiate koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua ko ho tofi‘a, pea kuo ke ma‘u ia, mo ke nofo ki ai; 2 Te ke to‘o ai mei he ngaahi ‘uluaki fua kotoa pē ‘oe fonua ‘aia te ke ‘omi mei ho fonua ‘aia ‘oku foaki kiate koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua, ‘e fa‘o ia ki he kato, pea te ke ‘alu ki he potu ‘aia ‘e fili ‘e Sihova ko ho ‘Otua ke ‘ai ki ai hono huafa. 3 Pea te ke ‘alu ki he taula‘eiki ‘aia ‘oku ‘i ai ‘i he ngaahi ‘aho ko ia, pea ke pehē kiate ia, “‘Oku ou fakahā he ‘aho ni kia Sihova ko ho ‘Otua, kuo u ha‘u mei he fonua ‘aia na’e fuakava ai ‘a Sihova ki he‘etau ngaahi tamai ke foaki kiate kitautolu.’ 4 Pea ‘e to‘o ‘e he taula‘eiki ‘ae kato mei ho nima, pea ‘e tuku ia ‘i he ha‘oha‘onga ‘oe feilaulau‘anga kia Sihova ko ho ‘Otua. 5 Pea te ke lea ‘o pehē, ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua, ‘Ko ‘eku tamai ko e Silia tei mate, pea na’e

‘alu hifo ia mo e tokosi‘i ki ‘Isipite, pea ‘āunofa ai, pea na‘e tupu ai ia ko e pule‘anga lahi, mo mālohi, mo tokolahi: ⁶ Pea na‘e fai kovi kiate kimautilu ‘ae kakai ‘Isipite, ‘o tautea ‘akimautilu, ‘o hilifaki kiate kimautilu ‘ae ngāue fakapōpula lahi: ⁷ Pea ‘i he‘emau tangi kia Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘emau ngaahi tamai, na‘e tokanga ‘a Sihova ki homau le‘o, pea na‘e ‘afio ia ki he‘emau ngaahi mamahi, mo ‘emau ngāue, mo homau fakafiu‘i: ⁸ Pea na‘e ‘omi ‘e Sihova ‘akimautilu mei ‘Isipite ‘aki ‘ae nima māfimafi, mo e nima kuo mafao atu, pea ‘i he ngaahi me‘a fakamanavahē lahi, mo e ngaahi faka‘ilonga, mo e ngaahi me‘a fakaofa: ⁹ Pea kuo ne ‘omi ‘akimautilu ki he potu ni, pea kuo ne foaki kiate kimautilu ‘ae fonua ni, ko e fonua ‘oku mahu tāfea ‘i he hu‘ahuhū mo e honi. ¹⁰ Pea ko eni, vakai, kuo u ‘omi ‘ae ‘uluaki fua ‘oe fonua ‘aia kuo ke foaki ‘e koe, ‘E Sihova, kiate au.’ “Pea te ke fokotu‘u ia ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua, pea te ke lotu ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua: ¹¹ Pea te ke fiefia ‘i he lelei kotoa pē ‘aia ‘oku foaki ‘e Sihova ko ho ‘Otua kiate koe, pea ki ho fale, ‘a koe, mo e Livai, mo e muli ‘oku ‘iate kimoutolu.

¹² ¶ “He hili hao tukuhau ‘i hono hongofulu ‘oe vahe ‘o ho‘o me‘a kotoa pē ‘i hono tolu ‘oe ta‘u, ‘aia ko e ta‘u ‘oe tukuhau, pea kuo ke ‘atu ia ki he kau Livai, mo e muli, mo e tamai mate, mo e uitou, koe‘uhi kenau kai ‘i ho‘o ngaahi kolo, pea mākona; ¹³ Pea te ke toki lea koe ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua, Kuo u ‘omi ‘ae ngaahi me‘a tapu mei hoku fale, pea kuo u foaki foki ia ki he kau Livai, pea ki he muli, mo e tamai mate, mo e uitou, ‘o hangē ko ho‘o ngaahi fekau kotoa pē ‘aia na‘a ke fekau kiate au: na‘e ‘ikai te u talangata‘a ki ho‘o fekau, pea

na'e 'ikai te u fakangalongalo'i ia: ¹⁴ Na'e 'ikai te u kai mei ai 'i he'eku mamahi, pea na'e 'ikai si'i te u to'o ha me'a mei ai 'i he ngāue ta'ema'a, pe 'atu ha me'a mei ai ma'ae kakai mate: ka kuo u tokanga ki he le'o 'o Sihova ko hoku 'Otua, pea kuo u fai 'o fakatatau ki he ngaahi me'a kuo ke fekau kiate au. ¹⁵ 'Afio hifo mei ho 'afio'anga mā'oni'oni mei he langi, pea tāpuaki ho kakai ko 'Isileli, mo e fonua kuo ke foaki mai kiate kimautolu, 'o hangē ko ho'o fuakava ki he'emaui ngaahi tamai, ko e fonua 'oku mahutāfea 'i he hu'ahuhu mo e honi.

¹⁶ ¶ "Kuo fekau kiate koe he 'aho ni 'e Sihova ko ho 'Otua ke ke fai 'ae ngaahi tu'utu'uni mo e ngaahi fakamaau: ko ia ke ke tauhi mo ke fai ki ai 'aki ho loto kotoa, mo ho laumālie kotoa. ¹⁷ Kuo ke fakahā he 'aho ni ko Sihova ko ho 'Otua, pea te ke 'alu 'i hono ngaahi hala, mo ke tauhi 'ene ngaahi tu'utu'uni, mo 'ene ngaahi fekau, mo 'ene ngaahi fakamaau, pea te ke tokanga ki hono le'o: ¹⁸ Pea kuo fakahā 'e Sihova he 'aho ni ko 'ene kakai mahu'inga 'akimoutolu, 'o hangē ko 'ene tala'ofa kiate koe, pea koe'uhi ke ke tauhi 'ene ngaahi fekau kotoa pē; ¹⁹ Pea ke ne ngaohi koe ke ke mā'olunga lahi 'i he ngaahi pule'anga kotoa pē kuo ne ngaohi, 'i he ongoongolelei, pea 'i he hinga, pea 'i he faka'apa'apa; pea koe'uhi ke ke hoko ko e kakai mā'oni'oni kia Sihova ko ho 'Otua, 'o hangē ko 'ene folofola.

27

1 'Oku fekau ki he kakai ke tohi 'ae fono ki he ngaahi maka, 5 Pea ke fokotu'u 'ae feilaulau'anga 'i he ngaahi maka kotoa. 11 'Oku vaeua 'ae ngaahi

fa'ahinga 'i Kelisimi mo Ipale. 14 'Oku fakahā 'i Ipale 'ae ngaahi mala'ia.

¹ Pea na'e fekau 'e Mōsese mo e kau mātu'a 'o 'Isileli ki he kakai, 'o pehē, "Tauhi 'ae ngaahi fekau kotoa pē 'aia 'oku ou fekau kiate kimoutolu he 'aho ni. ² Pea 'e hoko 'o pehē, 'i he 'aho ko ia te mou 'alu ai ki he kauvai 'e taha 'o Sioatani ki he fonua 'aia 'oku foaki kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua, te ke fokotu'u ai 'ae ngaahi maka lahi ma'au, pea ke 'aofi 'aki ia 'ae lahe: ³ Pea te ke tohi ki ai 'ae ngaahi lea kotoa pē 'oe fono ni, 'oka hili ho'o hoko ki he kauvai, koe'uhi ke ke 'alu 'o hoko ki he fonua 'aia 'oku foaki 'e Sihova ko ho 'Otua, ko e fonua 'oku mahutāfea 'i he hu'ahuhu mo e honi; 'o hangē ko ia kuo tala'ofa kiate koe 'e Sihova ko e 'Otua 'o ho'o ngaahi tamai. ⁴ Ko ia 'e hoko 'o pehē, 'i ho'omou 'alu ki he kauvai 'e taha 'o Sioatani, te mou fokotu'u 'ae ngaahi maka ni, 'o hangē ko 'eku fekau kiate kimoutolu he 'aho ni, 'i he mo'unga ko Ipale, pea te ke 'aofi 'aki ia 'ae lahe. ⁵ Pea te ke fokotu'u 'i ai 'ae feilaulau'anga kia Sihova ko ho 'Otua, ko e feilaulau'anga maka: 'oua na'a ke hiki ki ai ha *toki* ukamea. ⁶ Ke ke fokotu'u 'ae feilaulau'anga kia Sihova ko ho 'Otua 'aki 'ae ngaahi fo'i maka kotoa: pea te ke 'atu 'i ai 'ae ngaahi feilaulau tutu kia Sihova ko ho 'Otua: ⁷ Pea te ke 'atu ai 'ae ngaahi feilaulau fakamelino, pea ke kai 'i ai, pea ke fiefia 'i he 'ao 'o Sihova ko ho 'Otua. ⁸ Pea te ke tohi ki he ngaahi maka 'ae ngaahi lea kotoa pē 'oe fono ni ke 'ilongofua."

⁹ ¶ Pea na'e lea 'a Mōsese mo e kau taula'eiki mo e kau Livai ki 'Isileli kotoa pē, 'o pehē, "'E 'Isileli ke ke vakai, mo ke tokanga; kuo ke hoko he 'aho

ni ko e kakai 'a Sihova ko ho 'Otua. ¹⁰ Ko ia ke ke fai talangofua ai ki he le'o 'o Sihova ko ho 'Otua, pea fai ki he'ene ngaahi fekau mo 'ene ngaahi tu'utu'uni, 'aia 'oku ou fekau kiate koe he 'aho ni."

¹¹ ¶ Pea na'e fekau 'e Mōsese ki he kakai 'i he 'aho ko ia, 'o pehē, ¹² "Ko kinautolu eni 'e tu'u 'i he mo'unga ko Kelisimi ke tāpuaki'i 'ae kakai, 'i ho'omou hoko atu ki he kauvai 'e taha 'o Sioatani; ko Simione, mo Livai, mo Siuta, mo 'Isaka, mo Siosefa, mo Penisimani: ¹³ Pea ko kinautolu eni 'e tu'u 'i he mo'unga ko Ipale ke fakamala'ia; ko Lupeni, mo Kata, mo 'Aseli, mo Sepuloni, mo Tani, mo Nafitali. ¹⁴ Pea 'e lea 'ae kau Livai, 'o tala 'aki 'ae le'o lahi ki he kau tangata kotoa pē 'o 'Isileli, ¹⁵ 'E mala'ia 'ae tangata 'aia 'oku ne ngaohi ha me'a fakatātā kuo tā pe haka, ko e me'a fakalielia kia Sihova, ko e ngāue 'ae nima 'oe tufunga, pea 'oku ne tuku ia 'i he potu lilo. Pea 'e tali 'e he kakai kotoa pē 'o pehē, 'Emeni. ¹⁶ Ke mala'ia ia 'aia 'oku 'ikai faka'apa'apa ki he'ene tamai pe ki he'ene fa'ē. Pea 'e lea pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni. ¹⁷ Ke mala'ia ia 'oku ne hiki 'ae fakangata fonua 'o hono kaungā'api. Pea 'e pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni. ¹⁸ Ke mala'ia ia 'aia 'oku ne fakahē'i 'ae kui mei he hala. Pea 'e lea pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni. ¹⁹ Ke mala'ia ia 'oku ne fakahala'i 'ae fakamaau'i 'oe muli, mo e tamai mate, mo e uitou. Pea 'e lea pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni. ²⁰ Ke mala'ia ia 'oku mohe mo e uaifi 'o 'ene tamai; he 'oku ne fakatelefua 'ene tamai. Pea 'e pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni. ²¹ Ke mala'ia ia 'oku mohe mo ha manu. Pea 'e pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni. ²² Ke mala'ia ia 'oku mohe mo

hono tuofefine, ko e 'ofefine 'a 'ene tamai, pe ko e tama 'a 'ene fa'ē. Pea 'e lea pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni. ²³ Ke mala'ia ia 'oku mohe mo 'ene fa'ē 'i he fono. Pea 'e pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni. ²⁴ Ke mala'ia ia 'oku ne taa'i fakalilolilo 'a hono kaungā'api. Pea 'e pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni. ²⁵ Ke mala'ia ia 'aia 'oku ne to'o 'ae totongi ke tāmata'i 'ae tokotaha 'oku angatonu. Pea 'e pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni. ²⁶ Ke mala'ia ia 'aia 'oku 'ikai te ne fakamo'oni 'ae lea kotoa pē 'oe fono ni ke fai ki ai. Pea 'e lea pehē 'e he kakai kotoa pē, 'Emeni.

28

1 Ko e ngaahi tāpuaki 'oe fai talangofua. 15 Ko e ngaahi mala'ia 'oe fai talangata'a.

¹ Pea 'e hoko 'o pehē, "Kapau te ke tokanga lelei ki he fono 'a Sihova ko ho 'Otua, ke tokanga mo fai 'ene ngaahi fekau kotoa pē 'aia 'oku ou fekau'i koe he 'aho ni, 'e hiki koe 'e Sihova ko ho 'Otua ke ke mā'olunga lahi koe 'i he ngaahi pule'anga kotoa pē 'o māmani: ² Pea 'e hoko kiate koe 'ae ngaahi tāpuaki ni kotoa pē, 'o feta'omi kiate koe, 'o kapau te ke tokanga ki he le'o 'o Sihova ko ho 'Otua. ³ 'E monū'ia koe 'i he kolo, pea 'e monū'ia koe 'i he ngoue. ⁴ 'E monū'ia 'ae fua 'o ho sino, mo e fua 'o ho'o ngoue, mo e fua 'o ho'o fanga manu, mo hono tupu 'o ho'o fanga manu lalahi, mo ho'o ngaahi fanga sipi. ⁵ 'E monū'ia ho'o kato mo ho feleoko. ⁶ Te ke monū'ia koe 'i ho'o hū mai, pea monū'ia 'i ho'o 'alu kitua'ā. ⁷ 'E pule 'E Sihova ke te'ia 'i ho 'ao 'a ho ngaahi fili 'oku tu'u hake kiate koe: tenau ha'u kiate koe 'i he hala 'e taha, pea hola

meiate koe 'i he hala 'e fitu. ⁸ 'E fekau 'e Sihova 'ene tāpuaki kiate koe 'i he ngaahi fale fa'ō'anga koloa, pea 'i he me'a kotoa pē 'oku ke 'ai ho nima ki ai; pea te ne tāpuaki koe 'i he fonua 'aia 'oku foaki kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua. ⁹ 'E fokotu'uma'u koe 'e Sihova ko e kakai mā'oni'oni kiate ia, 'o hangē ko 'ene fuakava kiate koe, 'o kapau te ke tauhi 'ae ngaahi fekau 'a Sihova ko ho 'Otua, 'o 'eve'eva 'i hono ngaahi hala. ¹⁰ Pea 'e mamata 'e he kakai kotoa pē 'o māmani, kuo ui koe 'i he huafa 'o Sihova; pea tenau manavahē kiate koe. ¹¹ Pea 'e ngaohi koe 'e Sihova ke lahi ho'ō lelei, 'i he ngaahi fua 'o ho sino, pea 'i he fua 'o ho'ō fanga manu lalahi, pea 'i he ngaahi fua 'o ho fonua, 'i he fonua 'aia na'e fuakava ai 'a Sihova ki ho'ō ngaahi tamai ke foaki kiate koe. ¹² 'E to'ō kiate koe 'a Sihova 'a 'ene koloa lelei, 'ae langi ke foaki mai 'ae 'uha ki ho fonua 'i hono fa'ahita'u totonu, pea ke tāpuaki 'ae ngāue kotoa pē 'a ho nima: pea te ke nō atu koe ki he ngaahi pule'anga lahi, ka 'e 'ikai te ke nō mai. ¹³ Pea 'e ngaohi koe 'e Sihova ko e 'ulu, ka 'oku 'ikai ko e hiku; pea te ke mā'olunga pe 'a koe, kae 'ikai te ke mā'ulalo; 'o kapau te ke tokanga ki he ngaahi fekau 'a Sihova ko ho 'Otua, 'aia 'oku ou fekau kiate koe he 'aho ni, ke tokanga ki ai 'o fai: ¹⁴ Pea 'e 'ikai te ke afe mei ha lea 'e taha 'aia 'oku ou fekau kiate koe he 'aho ni, ki he nima to'omata'u, pe ki he to'ohema, ke muimui 'i ha ngaahi 'otua kehe ke tauhi 'akinautolu.

¹⁵ ¶ Kae hoko 'o pehē, “O kapau 'e 'ikai te ke fanongo ki he le'ō 'o Sihova ko ho 'Otua, ke tokanga 'o fai ki he'ene ngaahi fekau kotoa pē mo 'ene ngaahi tu'utu'uni 'aia 'oku ou fekau kiate koe he

‘aho ni; ‘e hoko ai ‘ae ngaahi mala‘ia ni kiate koe ‘o ne feta‘omi kiate koe: ¹⁶ Te ke mala‘ia koe ‘i he kolo, pea mala‘ia koe ‘i he ngoue. ¹⁷ Te ke mala‘ia koe ‘i ho‘o kato, pea ‘i ho feleoko. ¹⁸ ‘E mala‘ia ‘ae fua ‘o ho sino, mo e fua ‘o ho fonua, mo e tupu ‘o ho‘o fanga manu lalahi, mo e fanga sipi. ¹⁹ ‘E mala‘ia koe ‘i ho‘o hū mai, pea mala‘ia koe ‘oka ke ka ‘alu kitua‘ā. ²⁰ ‘E fekau ‘e Sihova kiate koe ‘ae mala‘ia, mo e mamahi, mo e tautea, ‘i he me‘a kotoa pē ‘oku ke ‘ai ho nima ki ai ke fai, ka ke ‘auha koe, pea ke mole ‘o ‘osi vave; ko e me‘a ‘i he kovi ‘o ho‘o ngaahi ngāue, ‘aia kuo ke li‘aki ai au. ²¹ ‘E fakapikima‘u kiate koe ‘e Sihova ‘ae mahaki faka‘auha, ke ne faka‘auha ai koe mei he funga ‘oe fonua, ‘aia ‘oku ke ‘alu ki ai ke ma‘u. ²² ‘E taa‘i koe ‘e Sihova ‘aki ‘ae faka‘au‘ausino, pea mo e mofi, pea mo e hangatāmaki, pea mo e vela lahi ‘aupito, pea mo e heletā, pea mo e mahunu, mo e popo; pea tenau tuli koe ke ke ‘auha ai. ²³ Pea ‘e hoko ‘ae langi ‘oku ‘i ‘olunga ‘i ho ‘ulu ko e palasa, pea ko e kelekele ‘oku ‘i lalo ‘iate koe ‘e hoko ko e ukamea. ²⁴ ‘E ngaohi ‘e Sihova ‘ae ‘uha ‘o ho fonua ko e efu mo e efuefu: ‘e ‘alu hifo ia mei langi kiate koe ke ke ‘auha ai. ²⁵ ‘E pule ‘e Sihova ke taa‘i koe ‘i he ‘ao ‘o ho ngaahi fili: ke ke ‘alu kitua‘ā koe ‘i he hala ‘e taha kiate kinautolu, pea te ke hola ‘i he hala ‘e fitu mei honau ‘ao: pea ‘e fetuku koe ki he ngaahi pule‘anga kotoa pē ‘o māmani. ²⁶ Pea ‘e hoko ho ‘anga‘anga ko e me‘akai ia ki he fanga puna ‘oe ‘atā, pea ki he fanga manu ‘oe fonua, pea ‘e ‘ikai fakase‘ese‘e ‘akinautolu ‘e ha tokotaha. ²⁷ Pea ‘e taa‘i koe ‘e Sihova ‘aki ‘ae pala ‘o ‘Isipite, mo e mahaki kovi, mo e poku, mo e veli, ‘aia ‘oku ‘ikai

fa'a fakamo'ui koe mei ai. ²⁸ 'E taa'i 'aki koe 'e Sihova 'ae faha, mo e kui, mo e lilika 'oe loto: ²⁹ Pea te ke tautaufā 'i he ho'atā, 'o hangē ko e kui 'oku tautaufā 'i he po'uli, pea 'e 'ikai te ke monū'ia 'i ho ngaahi hala: pea 'e fakamo'ulaloe ma'uaipē koe mo maumau'i ai pe, pea 'e 'ikai fakamo'ui koe 'e ha tokotaha: ³⁰ Te ke polo'i ho uaifi pea 'e mohe ia mo e tangata kehe: te ke langa ha fale, ka 'e 'ikai te ke nofo ki ai: te ke tō 'ae ngoue vaine, ka 'e 'ikai te ke ma'u hono ngaahi fua. ³¹ 'E tāmāte'i ho'o pulu 'i ho 'ao, ka 'e 'ikai te ke kai ia: 'e to'o 'o 'ave fakamālohi pe 'a ho'o 'asi mei ho 'ao, pea 'e 'ikai toe 'omi kiate koe: 'e foaki 'a ho'o fanga sipi ki ho ngaahi fili, pea 'e 'ikai 'iate koe ha tokotaha ke toe ma'u mai ia. ³² Ko ho ngaahi foha mo ho ngaahi 'ofefine 'e foaki ki he kakai kehe, pea 'e fakasio ho mata, pea mole 'i he holi kiate kinautolu 'i he 'aho kotoa: pea 'e 'ikai ha mafai 'i ho nima. ³³ Ko e fua 'o ho fonua, mo ho'o ngāue kotoa pē, 'e kai 'o 'osi ia 'e ha pule'anga 'aia 'oku 'ikai te ke 'iloa; pea 'e fakamo'ulaloe 'i koe mo ta'omia ma'uaipē. ³⁴ Ko ia te ke faha ai 'i he mamata 'e ho mata 'aia te ke mamata ki ai. ³⁵ 'E taa'i koe 'e Sihova 'i ho tui, pea 'i ho va'e, 'aki 'ae pala 'aia 'e 'ikai fa'a fakamo'ui, mei ho 'aofi va'e 'o a'u ki ho tumu'aki. ³⁶ 'E 'omi koe 'e Sihova mo e tu'i 'aia te ke fakanofa ke pule kiate koe, ki he pule'anga 'aia na'e 'ikai te ke 'ilo 'e koe, pe ko ho'o ngaahi tamai; pea te ke tauhi 'i ai 'ae ngaahi 'otua kehe, ko e 'akau mo e maka. ³⁷ Pea te ke hoko koe ko e ofo'anga, mo e lau'ikovi'anga, mo e luma'anga, 'i he ngaahi pule'anga kotoa pē 'aia 'e tataki koe ki ai 'e Sihova. ³⁸ Te ke fetuku 'ae tenga lahi ki he ngoue, ka ke 'omi 'ae me'a si'i

mei ai; koe'uhi 'e kai 'o 'osi ia 'e he he'e. ³⁹ Te ke tō 'ae ngaahi ngoue vaine, pea 'auhani ia, ka 'e 'ikai te ke inu hono uaine, pe tānaki hono fua, koe'uhi 'e kai ia 'e he 'unufe. ⁴⁰ Te ke ma'u 'ae 'akau ko e 'olive 'i he ngaahi potu fonua kotoa pē, ka 'e 'ikai te ke pani 'aki koe 'ae lolo; koe'uhi 'e lī hono fua 'e ho'o 'olive. ⁴¹ 'E tupu 'iate koe 'ae ngaahi foha mo e ngaahi 'ofefine, ka 'e 'ikai te ke ma'u ha fiemālie 'iate kinautolu; he tenau 'alu 'o nofo pōpula. ⁴² Ko ho ngaahi 'akau kotoa pē mo e fua 'o ho fonua 'e faka'osi ia 'e he he'e. ⁴³ Ko e muli 'oku 'iate koe 'e hiki mā'olunga lahi 'iate koe; pea 'e fakahifo koe ke mā'ulalo 'aupito. ⁴⁴ 'E nō atu 'e ia kiate koe, pea 'e 'ikai te ke nō kiate ia: 'e hoko ko e 'ulu ia pea ko e hiku koe. ⁴⁵ Pea koe'uhi ko e ngaahi mala'ia ni 'e hoko kiate koe, tenau tuli koe, pea ma'u koe, kae'oua ke 'auha koe; ko e me'a 'i he 'ikai te ke tokanga ki he le'o 'o Sihova ko ho 'Otua, ke tauhi 'ene ngaahi fekau mo 'ene tu'utu'uni 'aia na'a ne fekau'i koe: ⁴⁶ Pea tenau 'iate koe, ko e faka'ilonga, mo e me'a faka'ofu, pea ki ho hako 'o ta'engata. ⁴⁷ Ko e me'a 'i he 'ikai te ke tauhi 'a Sihova ko ho 'Otua 'i he angatonu mo e fiefia 'oe loto, koe'uhi ko e mahu me'a lelei kotoa pē; ⁴⁸ Ko ia te ke tauhi ai 'a ho ngaahi fili 'aia 'e fekau 'e Sihova ke tu'u hake kiate koe, 'i he fiekaia, mo e fieinu, pea 'i he telefua, pea 'i he masiva 'i he me'a kotoa pē: pea te ne 'ai 'ae ha'amonga ukamea ki ho kia, koe'uhi ke ne faka'auha koe. ⁴⁹ 'E 'omi 'e Sihova 'ae pule'anga kiate koe mei he mama'o, mei he ngata'anga 'o māmani, 'o hangē ko e puna 'ae 'ikale; 'ae pule'anga ko e lea 'anautolu 'e 'ikai te ke 'ilo'i; ⁵⁰ Ko e pule'anga 'oku mata mālohi, 'aia 'e 'ikai

tenau tokanga ki he sino 'oe motu'a, pe fakahā ha 'ofa ki he talavou: ⁵¹ Pea 'e kai 'e ia hono tupu 'o ho'o fanga manu lahi, mo e fua 'o ho fonua, ke 'oua ke ke 'auha koe: 'aia foki 'e 'ikai tenau tuku kiate koe ha uite, pe ha uaine, pe ha lolo, pe ko e tupu 'o ho'o fanga manu lalahi, pe ha fanga sipi, kae'oua ke ne faka'auha koe. ⁵² Pea te ne tau'i koe 'i ho ngaahi matapā kotoa pē, ke holoki hifo 'a ho ngaahi ā mā'olunga mo tali tau, 'aia 'oku ke falala ki ai, 'i ho fonua kotoa pē: pea te ne tau'i koe 'i he ngaahi matapā kotoa pē 'i he potu fonua kotoa pē, 'aia kuo foaki kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua. ⁵³ Pea te ke kai 'ae fua 'o ho sino 'o'ou, ko e kakano 'o ho ngaahi foha pea mo ho ngaahi 'ofefine, 'aia kuo foaki kiate koe 'e Sihova ko ho 'Otua, ko e me'a 'i he tau, pea 'i he kāpui koe 'e ho'o ngaahi fili 'aia tenau fakamamahi'i ai koe. ⁵⁴ Ko e tangata 'iate kimoutolu 'aia 'oku vaivai pea mamahi ngofua, 'e kovi hono mata ki hono tokoua, pea ki he uaifi 'o hono fatafata, pea ki hono toe 'o 'ene fānau 'aia 'e li'aki: ⁵⁵ Ko ia 'e 'ikai 'atu ai 'e ia ki ha tokotaha ha kongasii 'oe kakano 'o 'ene fānau 'aia 'oku ne kai: koe'uhi 'oku 'ikai ha me'a 'oku toe kiate ia 'i he tau, mo e fakahonge, 'aia 'e fakamamahi 'aki koe 'e ho ngaahi fili 'i ho ngaahi matapā. ⁵⁶ Ko e fefine vaivai mo mamahi ngofua 'iate kimoutolu, 'aia na'e 'ikai meimei tuku hono 'aofiva'e ki he kelekele koe'uhi ko e vaivai mo e mamahi ngofua, 'e kovi hono mata ki he husepāniti 'o hono fatafata, pea ki he'ene tama, pea ki he'ene ta'ahine, ⁵⁷ Pea ki he tamasi'i 'oku ha'u 'i he vaha'a 'o hono va'e, pea ki he'ene fānau te ne fanau'i: he te ne kai fakafufū ia 'i he'ene masiva 'i he me'a kotoa pē 'i he tau mo e fakahonge, 'aia 'e fakamamahi 'aki koe, 'e

ho fili 'i ho ngaahi matapā. ⁵⁸ Kapau 'e 'ikai te ke tokanga ke fai 'ae ngaahi lea kotoa pē 'oe fono ni 'aia kuo tohi 'i he tohi ni, koe'uhi ke ke manavahē ki he huafa nāunau'ia mo fakamanavahē ni, KO SIHOVA KO HO 'OTUA; ⁵⁹ Pehē 'e toki ngaohi 'e Sihova ho'o ngaahi tautea ke fakamanavahē, pea mo e tautea ki ho hako, 'io, ko e tautea lahi, 'o fuoloa, mo e ngaahi mahaki lahi, pea fai fuoloa. ⁶⁰ Kae'uma'ā foki 'a 'ene 'omi kiate koe 'ae ngaahi mahaki 'o 'Isipite, 'aia na'a ke manavahē ai; pea tenau piki mau kiate koe. ⁶¹ Pea mo e ngaahi mahaki kotoa pē, mo e ngaahi tautea kotoa pē, 'aia 'oku 'ikai tohi 'i he tohi 'oe fono ni, 'e 'omi ia 'e Sihova kiate koe, kae'oua ke ke 'auha koe. ⁶² Pea 'e tuku 'akimoutolu ke mou toe tokosi'i pe, ka na'a mou tatau mo e ngaahi fetu'u 'oe langi 'i hono tokolahi: ko e me'a 'i he 'ikai te ke fai talangofua ki he le'o 'o Sihova ko ho 'Otua. ⁶³ Pea 'e hoko 'o pehē, hangē na'e fiefia 'a Sihova kiate kimoutolu ke fai lelei kiate kimoutolu, pea ke fakatokolahi 'akimoutolu: 'e pehē, 'e fiefia 'a Sihova kiate kimoutolu ke faka'auha 'akimoutolu, pea ke faka'osi 'akimoutolu; pea 'e hamusi 'akimoutolu, mei he fonua 'aia 'oku ke 'alu ki ai ke ma'u ia. ⁶⁴ Pea 'e fakahē'i koe 'e Sihova ki he kakai kotoa pē, mei he ngata'anga 'e taha 'o māmani 'o a'u atu ki hono ngata'anga 'e taha; pea te ke tauhi 'i ai 'ae ngaahi 'otua kehe, 'aia na'e 'ikai te ke 'ilo 'e koe, pe ko ho'o ngaahi tamai, 'io 'ae 'akau mo e maka. ⁶⁵ Pea 'e 'ikai te ke 'ilo 'ae fitemālie 'i he ngaahi pule'anga ko ia, pea 'e 'ikai ha mālōlō ki ho 'aofiva'e: ka 'e tuku kiate koe 'e Sihova 'ae loto tetetete 'i ai, mo e vaivai 'oe mata, mo e mamahi 'oe loto: ⁶⁶ Pea

‘e ‘ikai te ke ‘ilo pe te ke mo‘ui pe te ke mate; pea te ke mamahi ‘i he ‘aho mo e pō, pea ‘e ‘ikai te ke ma‘u fakamo‘oni ki ho‘o mo‘ui: ⁶⁷ Te ke pehē ‘i he pongipongi, ‘Amusiaange kuo efiafi! pea ‘i he efiafi te ke pehē, ‘Amusiaange kuo pongipongi! Ko e me‘a ‘i he manavahē ‘o ho loto, ‘aia te ke manavahē ai, pea ‘i he mamata ‘e ho mata ‘aia te ke mamata ki ai. ⁶⁸ Pea ‘e toe ‘omi koe ‘e Sihova ki ‘Isipite ‘i he ngaahi vaka, ‘i he hala ‘aia na‘aku lea ki ai kiate koe, ‘E ‘ikai te ke toe mamata ki ai: pea ‘e fakatau ‘akimoutolu ‘i ai ki homou ngaahi fili ko e kau tangata pōpula mo e kau fefine pōpula; pea ‘e ‘ikai ha tangata te ne fie fakatau ‘akimoutolu.”

29

1 ‘Oku enginaki ‘e Mōsese kenau talangofua, ‘i he manatu ki he ngaahi ngāue kuo nau mamata ki ai. 10 ‘Oku ‘atu ‘ae kakai kotoa pē ‘i he ‘ao ‘o Sihova koe‘uhi kenau hoko ‘o fefuakava ‘aki mo ia. 18 Ko e houhau ‘e tō kiate ia ‘oku kākā. 29 ‘Oku ‘i he ‘Otua ‘ae ngaahi me‘a fakalilolilo.

¹ Pea ko eni ‘ae ngaahi lea ‘oe fuakava, ‘aia na‘e fekau ‘e Sihova kia Mōsese ke fai mo e fānau ‘a ‘Isileli ‘i he fonua ‘o Moape, ka ‘oku kehe ‘ae fuakava ‘aia na‘a ne fai mo kinautolu ‘i Holepi.

² ¶ Pea na‘e ui ‘e Mōsese ki ‘Isileli kotoa pē, ‘o ne pehē kiate kinautolu, “Kuo mou mamata ki he me‘a kotoa pē na‘e fai ‘e Sihova ‘i homou ‘ao ‘i he fonua ko ‘Isipite kia Felo, pea ki he‘ene kau tamaio‘eiki kotoa pē, pea ki hono fonua kotoa pē. ³ Ko e ngaahi me‘a ‘ahi‘ahi ‘aia na‘e mamata ki ai ‘a ho mata, ‘ae ngaahi faka‘ilonga, mo e ngaahi mana lahi ko ia: ⁴ Ka ‘oku te‘eki ai foaki kiate kimoutolu

‘e Sihova ‘ae loto ke ‘ilo, mo e mata ke mamata, mo e telinga ke ongo, ‘o a‘u mai ki he ‘aho ni. ⁵ Pea kuo u tataki ‘akimoutolu ‘i he ta‘u ‘e fāngofulu ‘i he toafa ‘oku te‘eki ai faka‘a‘au ‘o motu‘a homou ngaahi kofu, pea ‘oku ‘ikai hoko ‘o motu‘a ho topuva‘e ‘i ho va‘e. ⁶ Kuo ‘ikai te mou kai mā, pea kuo ‘ikai te mou inu uaine pe ha inu mālohi: koe‘uhi ke mou ‘ilo ko au ko Sihova ko homou ‘Otua. ⁷ Pea ‘i ho‘omou hoko ki he potu ni, na‘e ha‘u ‘a Sihoni ko e tu‘i ‘o Hesiponi, mo Oki ko e tu‘i ‘o Pesani, ‘o tu‘u hake ko hotau tau‘i, pea na‘a tau te‘ia ‘akinaua: ⁸ Pea na‘a tau ma‘u hona fonua, pea na‘e foaki ia ko e tofi‘a ki he fa‘ahinga ‘o Lupeni, mo e fa‘ahinga ‘o Kata, pea ki hono vaeua‘anga ‘oe fa‘ahinga ‘o Manase. ⁹ Ko ia mou tauhi ‘ae ngaahi lea ‘ae fuakava ni, ‘o fai ki ai, koe‘uhi ke mou monū‘ia ‘i he me‘a kotoa pē ‘oku mou fai.

¹⁰ ¶ “‘Oku mou tutu‘u kotoa pē he ‘aho ni ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko homou ‘Otua; ko e ngaahi ‘eiki ‘o homou ngaahi fa‘ahinga, mo homou kau mātu‘a, mo homou kau matāpule, pea mo e kau tangata kotoa pē ‘o ‘Isileli, ¹¹ Mo ho‘omou ngaahi fānau si‘i, mo homou ngaahi uaifi, mo e muli ‘oku ‘i ho ‘apitanga, ‘o fai mei he tangata ‘oku tā ‘a ho‘o fefie ‘o a‘u kiate ia ‘oku ‘utu ‘a ho‘o vai: ¹² Koe‘uhi ke ke fai ha fuakava mo Sihova ko ho ‘Otua, pea ki he‘ene folofola fakapapau, ‘aia ‘oku fai ‘e Sihova ko ho ‘Otua mo koe he ‘aho ni: ¹³ Koe‘uhi ke ne fokotu‘uma‘u koe he ‘aho ni ko e kakai mo‘ona, pea ke hoko ia kiate koe koe ‘Otua, ‘o hangē ko ‘ene folofola kiate koe, pea hangē ko ‘ene fuakava ki ho‘o ngaahi tamai, kia ‘Epalahame, mo ‘Aisake, pea mo Sēkope. ¹⁴ Pea ‘oku ‘ikai ko ‘eku fai ‘ae

fuakava ko eni, mo e lea fakapapau ni kiate kimoutolu pe; ¹⁵ Ka kiate ia 'oku tau tutu'u mo ia he 'aho ni 'i he 'ao 'o Sihova ko hotau 'Otua, pea mo ia foki 'oku 'ikai 'i heni mo kitautolu he 'aho ni: ¹⁶ (He 'oku mou 'ilo pe na'e fēfē 'etau nofo 'i he fonua ko 'Isipite; pea mo 'etau laka mai 'i he ngaahi pule'anga 'aia na'a mou ha'u 'o ofi ki ai; ¹⁷ Pea kuo mou mamata ki he'enau ngaahi me'a kovi, mo honau ngaahi 'otua loi, ko e 'akau, mo e maka, mo e siliva, mo e koula, 'aia na'e 'iate kinautolu:.) ¹⁸ Telia na'a 'iate kimoutolu ha tangata, pe ha fefine, pe ha fale, pe ha fa'ahinga, 'oku tafoki hono loto he 'aho ni meia Sihova ko hotau 'Otua, ke 'alu 'o tauhi 'ae ngaahi 'otua 'oe ngaahi pule'anga ni; telia na'a 'iate kimoutolu 'ae aka 'oku fua 'aki 'ae 'ahu mo e kona; ¹⁹ Pea 'e hoko ai 'o pehē, 'i he'ene ongo'i 'ae ngaahi lea 'oe fakamala'ia ni, te ne mahalo lelei kiate ia 'i hono loto, 'o pehē, Te u ma'u pe 'ae fiamālie, neongo 'eku 'eve'eva pe 'i he filio'i 'a hoku loto, ke fakalahi 'aki 'ae kona ki he fieinu: ²⁰ 'E 'ikai mamae kiate ia 'a Sihova, ka 'e vela 'ae houhau mo e fua'a 'o Sihova ki he tangata ko ia, pea ko e ngaahi mala'ia kotoa pē 'aia kuo tohi 'i he tohi ni, 'e tuku tonu kiate ia, pea 'e tāmāte'i 'e Sihova hono hingoa mei he lalo langi. ²¹ Pea 'e vahe'i ia 'e Sihova ki he kovi mei he ngaahi fa'ahinga 'o 'Isileli, 'o fakatatau ki he ngaahi mala'ia 'oe fuakava 'aia kuo tohi 'i he tohi ni 'oe fono: ²² Ko ia, ko e to'utangata 'amui 'i ho'omou fānau 'aia 'e tupu hake kimui 'iate kimoutolu, pea mo e muli 'aia 'e ha'u mei he fonua mama'o, tenau pehē, 'i he'enau mamata ki he ngaahi tautea 'oe fonua ko ia, mo e ngaahi

mahaki 'aia kuo tuku ki ai 'e Sihova; ²³ Pea kuo hoko 'ae fonua kotoa pē ko e sulifa, mo e māsima, mo e vela, 'oku 'ikai tūtuu 'i ia pe fua, pe tupu ha mohuku 'i ai, ka 'oku hangē ko e fulihi 'o Sotoma, mo Komola, ko 'Atima, mo Sipoimi, 'aia na'e fulihi 'e Sihova 'i he'ene tuputāmaki, pea 'i hono houhau lahi: ²⁴ 'Io, 'e lea 'ae pule'anga kotoa pē, 'o pehē, 'Ko e hā kuo fai pehē ai 'a Sihova ki he fonua ni? Ko e hā hono 'uhinga 'oe kakaha 'o hono houhau lahi ni?' ²⁵ Pea 'e pehē 'e he kakai, 'Ko e me'a 'i he'enau li'aki 'ae fuakava 'a Sihova ko e 'Otua 'o 'enau ngaahi tamai, 'aia na'e fai mo kinautolu 'i he'ene 'omi 'akinautolu kitua'ā mei he fonua ko 'Isipite: ²⁶ He na'a nau 'alu 'o tauhi 'ae ngaahi 'otua kehe, pea lotu ki ai, 'ae ngaahi 'otua na'e 'ikai tenau 'ilo, pea na'e 'ikai te ne foaki kiate kinautolu: ²⁷ Pea na'e tupu ai 'ae houhau 'o Sihova ki he fonua ni, ke fakahoko ki ai 'ae ngaahi mala'ia kotoa pē kuo tohi 'i he tohi ni: ²⁸ Pea na'e ta'aki 'akinautolu 'e Sihova mei honau fonua 'i he houhau, pea 'i he houhau lahi, pea 'i he tuputāmaki lahi, pea ne li 'akinautolu ki he fonua kehe, 'o hangē ko ia 'oku fai he 'aho ni.' ²⁹ Ko e ngaahi me'a lilo 'oku 'a Sihova ko hotau 'Otua: ka ko e ngaahi me'a kuo fakahā 'oku 'atautolu ia mo 'etau fānau 'o ta'engata, koe'uhi ketau fai 'ae lea kotoa pē 'oe fono ni.

30

1 Ko e ngaahi 'alo'ofa lahi kiate ia 'oku fakatomala. 11 'Oku 'ilongofua 'ae fekau. 15 'Oku fokotu'u 'ae mate mo e mo'ui 'i honau 'ao.

¹ Pea 'e hoko 'o pehē, "I he fai 'ae ngaahi me'a ni kotoa pē kiate koe, 'ae tāpuaki mo e mala'ia,

'aia kuo u fokotu'u 'i ho 'ao, pea ke fakamanatu
 ki he ngaahi me'a ni 'i he pule'anga kotoa pē, 'aia
 kuo kapusi koe ki ai 'e Sihova ko ho 'Otua, ² Pea
 ke tafoki kia Sihova ko ho 'Otua, 'o fai talangofua
 ki hono le'o 'o fakatatau ki he me'a kotoa pē 'aia
 'oku ou fekau kiate koe he 'aho ni, 'a koe mo ho'o
 fānau, 'aki ho loto kotoa pea 'i ho laumālie kotoa;
³ 'E toki liliu ai 'e Sihova ko ho 'Otua 'a ho pōpula,
 pea 'e 'alo'ofa ia kiate koe, pea 'e tafoki ia 'o tānaki
 koe mei he ngaahi pule'anga kotoa pē, 'aia kuo
 fakamovetevete koe ki ai 'e Sihova ko ho 'Otua.
⁴ Kapau 'oku ai hao ni'ihī kuo kapusi atu ki he potu
 mama'o ange 'aupito 'oe langi, 'e tānaki koe mei ai
 'e Sihova ko ho 'Otua, pea te ne 'omi koe mei ai:
⁵ Pea 'e 'omi koe 'e Sihova ko ho 'Otua ki he fonua
 'aia na'e ma'u 'e ho'o ngaahi tamai, pea te ke ma'u
 ia; pea 'e fai lelei 'e ia kiate koe, pea fakatokolahi
 hake koe 'i ho'o ngaahi tamai. ⁶ Pea 'e kamu'i ho
 loto 'e Sihova ko ho 'Otua, mo e loto 'o ho hako, ke
 ke 'ofa kia Sihova ko ho 'Otua 'aki ho loto kotoa,
 pea 'i ho laumālie kotoa, koe'uhi ke ke mo'ui. ⁷ Pea
 'e 'ai 'e Sihova ko ho 'Otua 'ae ngaahi mala'ia ni
 kotoa pē ki ho ngaahi fili, pea kiate kinautolu 'oku
 fehi'a kiate koe, mo fakatanga'i koe. ⁸ Pea te ke
 tafoki 'o fai talangofua ki he le'o 'o Sihova, 'o fai
 'ae ngaahi fekau ni kotoa pē 'aia 'oku ou fekau
 kiate koe he 'aho ni. ⁹ Pea 'e fakamonū'ia'i koe 'e
 Sihova ko ho 'Otua 'i he ngāue kotoa pē 'a ho nima,
 'i he fua 'o ho sino, 'i he fua 'o ho'o fanga manu,
 pea 'i he fua 'o ho fonua, ke ke lelei ai: koe'uhi 'e
 toe fiefia 'a Sihova kiate koe 'i he lelei, 'o hangē
 ko 'ene fiefia ki ho'o ngaahi tamai: ¹⁰ Kapau te ke
 tokanga ki he le'o 'o Sihova ko ho 'Otua, ke tauhi

‘ene ngaahi fekau mo ‘ene ngaahi tu‘utu‘uni ‘aia kuo tohi ‘i he tohi ‘oe fono ni, pea kapau te ke tafoki kia Sihova ko ho ‘Otua ‘aki ho loto kotoa, mo ho laumālie kotoa.

¹¹ ¶ “He ko e fekau ni ‘aia ‘oku ou fekau ai kiate koe he ‘aho ni, ‘oku ‘ikai lilo meiate koe, pea ‘oku ‘ikai mama‘o ia ‘iate koe. ¹² ‘Oku ‘ikai ‘i he langi ia, koe‘uhi ke ke pehē ai, ‘Ko hai ‘e ‘alu hake ki langi ma‘atautolu, pea ‘omi ia kiate kitautolu, koe‘uhi ketau fanongo ki ai, ‘o fai ia?” ¹³ Pea ‘oku ‘ikai mama‘o atu ia ‘i he tu‘a tahi, koe‘uhi ke ke pehē ai, ‘Ko hai ‘e ‘alu mama‘o atu ‘i he tahi pea ‘omi ia kiate kitautolu, koe‘uhi ketau fanongo ai, pea fai ia?” ¹⁴ Ka ‘oku ofi ‘aupito ‘ae lea kiate koe ‘oku ‘i ho ngutu, pea ‘i ho loto, koe‘uhi ke ke fai ki ai.

¹⁵ ¶ “Vakai, kuo u fokotu‘u ‘i ho ‘ao he ‘aho ni ‘ae mo‘ui mo e lelei, mo e mate mo e kovi; ¹⁶ Koe‘uhi ‘i he‘eku fekau kiate koe he ‘aho ni ke ke ‘ofa kia Sihova ko ho ‘Otua, ke ‘alu ‘i hono ngaahi hala, pea tauhi ‘ene ngaahi fekau mo ‘ene ngaahi tu‘utu‘uni mo ‘ene ngaahi fakamaau, koe‘uhi ke ke mo‘ui pea hoko ‘o tokolahi: pea ‘e tāpuaki koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua ‘i he fonua ‘aia ‘oku ke ‘alu ki ai ke ma‘u ia. ¹⁷ Pea kapau ‘e tafoki ho loto, pea ‘ikai te ke tokanga, kae tohoekina koe ke mama‘o, pea ke lotu ki he ngaahi ‘otua kehe, pea tauhi ‘akinautolu; ¹⁸ ‘Oku ou valoki ‘akimoutolu he ‘aho ni ko e mo‘oni te mou ‘auha, pea ‘e ‘ikai te mou fakatonga homou ngaahi ‘aho ‘i he fonua, ‘aia ‘oku mou ‘alu ai ki he kauvai ‘e taha ‘o Sioatani ke ma‘u ia. ¹⁹ ‘Oku ou ui ki he langi mo māmani ke fakamo‘oni he ‘aho ni, kuo u fokotu‘u ‘i homou ‘ao ‘ae mo‘ui mo e mate, ‘ae tāpuaki mo e mala‘ia: ko ia ke ke fili ‘ae mo‘ui, koe‘uhi ke mo‘ui fakatou‘osi ai

koe mo ho hako: ²⁰ Koe‘uhi ke ke ‘ofa kia Sihova ko ho ‘Otua, pea ke fai talangofua ki hono le‘o, pea koe‘uhi ke ke pikitai kiate ia: he ko ho‘o mo‘ui‘anga ia, mo e fakatolonga‘anga ‘o ho ngaahi ‘aho: koe‘uhi ke ke nofo ai koe ‘i he fonua ‘aia na‘e fuakava ki ai ‘e Sihova ki ho‘o ngaahi tamai, kia ‘Epalahame, mo ‘Aisake, pea mo Sēkope, ke foaki kiate kinautolu.”

31

1 ‘Oku tokoni ‘e Mōsese ki he kakai. 7 ‘Oku ne tokoni ‘a Siosiuu. 9 ‘Oku ne ‘atu ‘ae fono ki he kau taula‘eiki kenau lau ia ‘i hono fitu ta‘u ki he kakai. 14 ‘Oku ‘atu ‘e he ‘Otua ‘ae fekau kia Siosiuu, 19 Mo e hiva ke fakamo‘oni ‘ae kovi ‘ae kakai. 24 ‘Oku ‘atu ‘e Mōsese ‘ae tohi ‘oe fono ki he kau Livai kenau tauhi ia. 28 ‘Oku lea valoki ia ki he kau mātu‘a.

¹ Pea na‘e ‘alu ‘a Mōsese ‘o ne lea ‘aki ‘ae ngaahi lea ni ki ‘Isileli kotoa pē. ² Pea na‘e pehē ‘e ia kiate kinautolu, “Ko e ta‘u eni ‘e teau mo e ta‘u ‘e uofulu ‘o hoku motu‘a he ‘aho ni; ‘oku ‘ikai te u kei fa‘a ‘alu kitua‘ā mo ha‘u ki loto‘ā: pea kuo pehē foki ‘e Sihova kiate au, ‘E ‘ikai te ke ‘alu koe ki he kauvai ‘e taha ‘o Sioatani. ³ Ko Sihova ko ho ‘Otua, ‘e ‘alu ia ‘o mu‘omu‘a ‘iate koe, pea ‘e faka‘auha ‘e ia ‘ae ngaahi pule‘anga ni mei ho ‘ao, pea te ke ma‘u ‘akinautolu: pea ko Siosiuu, ‘e ‘alu ia ‘o mu‘omu‘a ‘iate koe, ‘o hangē ko e folofola ‘a Sihova. ⁴ Pea ‘e fai ‘e Sihova kiate kinautolu ‘o hangē ko ‘ene fai kia Sihoni pea kia Oki, ko e ongo tu‘i ‘ae kau ‘Amoli, pea ki hona fonua, ‘aia na‘a ne faka‘auha. ⁵ Pea ‘e tukuange ‘akinautolu ‘e Sihova ‘i homou ‘ao, koe‘uhi ke mou fai kiate kinautolu ‘o fakatatau ki he ngaahi fekau ‘aia kuo u fekau ni

kiate kimoutolu. ⁶ Ke ke mālohi koe pea ke lototo‘a, ‘oua na‘a ke lilika, pea ‘oua na‘a ke manavahē kiate kinautolu: he ko Sihova ko ho ‘Otua, ko ia ia ‘oku mo ō mo koe; ‘e ‘ikai te ne fakatukutuku‘i koe, pe li‘aki koe.”

⁷ ¶ Pea na‘e ui ‘e Mōsese kia Siosiuā, ‘o ne pehē kiate ia ‘i he ‘ao ‘o ‘Isileli kotoa pē, “Ke ke mālohi koe pea ke lototo‘a: he ko koe te ke ‘alu mo e kakai ni ki he fonua ‘aia na‘e fuakava ai ‘e Sihova ki he‘enau ngaahi tamaī ke foaki, kiate kinautolu; pea te ke fakahoko ‘akinautolu ki ai kenau ma‘u ia. ⁸ Pea ko Sihova, ko ia ia ‘oku ‘alu mu‘omu‘a ‘iate koe; ‘e ‘iate koe ia, ‘e ‘ikai te ne fakatukutuku‘i koe, pe li‘aki koe; ‘oua na‘a ke manavahē, pea ‘oua na‘a ke puputu‘u.”

⁹ ¶ Pea na‘e tohi ‘e Mōsese ‘ae fono ni, pea ne ‘atu ia ki he kau taula‘eiki ko e ngaahi foha ‘o Livai, ‘aia na‘e ha‘amo ‘ae puha ‘oe fuakava ‘a Sihova, pea ki he kau mātu‘a kotoa pē ‘o ‘Isileli. ¹⁰ Pea na‘e fekau ‘e Mōsese kiate kinautolu, ‘o pehē, “‘I he ngata‘anga ‘o hono fitu ta‘u kotoa pē, pea ‘i he kātoanga ‘oe ta‘u ‘oe tukuange, ‘i he kātoanga ‘oe ngaahi fale fehikitaki, ¹¹ ‘I he hoko mai ‘a ‘Isileli kotoa pē ‘i he ‘ao ‘o Sihova ko ho ‘Otua ki he potu ‘aia te ne fili, ke ke lau ‘ae fono ni ‘i he ‘ao ‘o ‘Isileli kotoa pē kenau ongo‘i. ¹² Fakakātoa fakataha ‘ae kakai, ‘ae tangata, mo e fefine, mo e fānau, mo e muli ‘oku nofo ‘i ho ngaahi matapā, koe‘uhi kenau fanongo, pea kenau ‘ilo, pea manavahē kia Sihova ko honau ‘Otua, pea tokanga ke fai ‘ae ngaahi lea kotoa pē ‘oe fono ni: ¹³ Pea ko ‘enau fānau, ‘aia ‘oku te‘eki hoko ‘o ‘ilo ha me‘a, kenau ongo‘i, pea ‘ilo ke manavahē kia Sihova ko homou ‘Otua, ‘i he

lolotonga ‘oku mou mo ‘ui ‘i he fonua ‘aia ‘oku mou ‘alu ki ai ‘i he kauvai ‘e taha ‘o Sioatani ke ma ‘u ia.”

¹⁴ ¶ Pea na ‘e folofola ‘a Sihova kia Mōsese, “Vakai, ‘oku ‘unu ‘unu mai ‘a ho ngaahi ‘aho te ke mate ai: ui kia Siosiua, pea fakahā ‘akimoua ‘i he fale fehikitaki ‘oe kakai, koe ‘uhi ke u tuku ha fekau kiate ia.” Pea na ‘e ‘alu ‘a Mōsese mo Siosiua, ‘o na fakahā ‘akinaua ‘i he fale fehikitaki ‘oe kakai.”

¹⁵ Pea na ‘e fakahā ‘a Sihova ‘i he fale fehikitaki ‘i he pou ‘oe ‘ao: pea na ‘e tu ‘u ‘ae pou ‘oe ‘ao ‘i ‘olunga ‘i he matapā ‘oe fale fehikitaki.

¹⁶ ¶ Pea na ‘e folofola ‘a Sihova kia Mōsese, “Vakai, te ke mohe koe mo ho ‘o ngaahi tamai: pea ‘e tu ‘u hake ‘ae kakai ni, ‘o ‘alu ‘o fai angahala ki he ngaahi ‘otua ‘oe kau muli ‘oe fonua, ‘aia ‘oku nau ‘alu ki ai ke nonofo mo kinautolu, pea tenau li ‘aki au, ‘o li ‘aki ‘ae fuakava ‘aia kuo u fai mo kinautolu.

¹⁷ Pea ‘e tupu ai ‘eku houhau kiate kinautolu ‘i he ‘aho ko ia, pea te u li ‘aki ‘akinautolu, pea te u fufū hoku fofonga meiate kinautolu, pea ‘e faka ‘osi ‘osi ‘akinautolu, pea ‘e hoko ‘ae ngaahi kovi lahi mo e ngaahi mamahi lahi kiate kinautolu; ko ia tenau lea ai ‘i he ‘aho ko ia, ‘Ikai kuo hoko ‘ae ngaahi kovi ni kiate kitautolu, koe ‘uhi ‘oku ‘ikai ‘iate kitautolu ‘a hotau ‘Otua?

¹⁸ Pea ko e mo ‘oni teu fufū hoku fofonga ‘i he ‘aho ko ia mei he ngaahi kovi kotoa pē ‘aia kuo ‘osi ‘enau fai, ko e me ‘a ‘i he ‘enau tafoki ki he ngaahi ‘otua kehe. ¹⁹ Pea ko eni, mo tohi ‘ae hiva ni ma ‘amoutolu pea ako ‘aki ia ki he fānau

‘a ‘Isileli: ‘ai ia ki honau ngutu, koe ‘uhi ke hoko ‘ae hiva ni ko e fakamo ‘oni kiate au, ki he fānau ‘a ‘Isileli. ²⁰ Koe ‘uhi ‘i he hili ‘eku ‘omi ‘akinautolu ki he fonua ‘aia na ‘aku fuakava ai ki he ‘enau ngaahi tamai, ‘aia ‘oku mahutāfea ‘i he hu ‘ahuhu mo e

honi; pea hili 'enau kai 'o fakamākona 'akinautolu, pea *nau* hoko 'o sino; tenau toki tafoki ki he ngaahi 'otua kehe, 'o tauhi 'akinautolu, fakahouhau'i au, pea li'aki 'eku fuakava. ²¹ Pea 'e hoko 'o pehē, 'i he hoko 'ae ngaahi kovi lahi mo e mamahi lahi kiate kinautolu, 'e faka'ilo 'enau kovi 'e he hiva ni 'o hangē ha fakamo'oni; koe'uhi 'e 'ikai ngalo ia mei he ngutu 'o honau hako: he 'oku ou 'ilo 'enau mahalohalo ni 'aia 'oku nau fe'alu'alu fano 'o fai ni, 'i he te'eki ai te u 'omi 'akinautolu ki he fonua 'aia na'aku fuakava ki ai."

²² ¶ Ko ia na'e tohi ai 'e Mōsese 'ae hiva ni 'i he 'aho pe ko ia, 'o ne ako'i ia ki he fānau 'a 'Isileli. ²³ Pea na'a ne tuku kia Siosiuua ko e foha 'o Nuni 'ae fekau, 'o ne pehē, "Ke ke mālohi koe pea ke lototo'a: koe'uhi te ke fakahoko 'ae fānau 'a 'Isileli ki he fonua 'aia na'aku fuakava ai kiate kinautolu: pea te u 'iate koe."

²⁴ ¶ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he faka'osi 'e Mōsese 'ae tohi 'oe ngaahi lea 'oe fono ni ki he tohi, 'o a'u atu ki hono kakato, ²⁵ "Na'e fekau 'e Mōsese ki he kau Livai, 'aia na'e ha'amo 'ae puha 'oe fuakava 'a Sihova, 'o pehē, ²⁶ "'Ave 'ae tohi ni 'oe fono, pea 'ai ia ki he kaokao 'oe puha 'ae fuakava 'a Sihova ko homou 'Otua, koe'uhi ke 'i ai ia ko e me'a fakamo'oni kiate koe. ²⁷ He 'oku ou 'ilo ho'o talangata'a, mo ho'o kia kekeva: Vakai, 'i he'eku kei mo'ui mo kimoutolu he 'aho ni, kuo mou fai talangata'a kia Sihova; kae mu'a hake 'o kau ka mate!

²⁸ ¶ "Fakakātoa mai kiate au 'ae kau mātu'a kotoa pē 'o homou ngaahi fa'ahinga, mo homou kau matāpule, koe'uhi ke u lea 'aki 'ae ngaahi lea ni 'i honau telinga, pea ui ki langi mo māmani

ke fakamo'oni kiate kinautolu. ²⁹ He 'oku ou 'ilo 'o kau ka mate te mou fakahala'i 'aupito 'akimoutolu, pea tafoki mei he hala 'aia kuo u fekau kiate kimoutolu; pea 'e tō 'ae kovi kiate kimoutolu 'i he ngaahi 'aho 'amui; ko e me'a 'i ho'omou fai kovi 'i he 'ao 'o Sihova, ke fakatupu ai hono houhau 'i he ngāue 'a homou nima.” ³⁰ Pea na'e lea 'a Mōsese kae fanongo 'ae fakataha 'oe kakai kotoa pē 'a 'Isileli ki he ngaahi lea 'oe hiva ni, 'o a'u ki hono ngata'anga.

32

1 Ko e hiva 'a Mōsese, 'aia 'oku fakahā ai 'ae 'alo'ofa 'ae 'Otua mo 'ene totongi ki he kovi. 46 'Oku ne enginaki 'akinautolu ke fakatokanga'i honau loto ki ai. 48 'Oku fekau 'e he 'Otua ke 'alu hake ia ki he mo'unga ko Nipo, ke mamata ki he fonua, pea ke mate ai.

¹ “Ae ngaahi langi, mou tokanga, pea te u lea; pea ke fanongo, 'E māmani, ki he ngaahi lea 'a hoku ngutu. ² 'E tō 'eku akonaki 'o hangē ko e 'uha, 'e 'alu hifo 'eku ngaahi lea 'o hangē ko e hahau, 'o hangē ko e taumosi ki he 'akau vaivai, 'o hangē ko e 'uha tu'u mo tō ki he mohuku: ³ Ko e me'a 'i he'eku fakaongo atu 'ae huafa 'o Sihova: mou tuku 'ae māfima'fi ki hotau 'Otua. ⁴ “Ko ia ko e Maka! 'Oku haohaoa 'a 'ene ngāue: he ko 'ene 'ulungāanga kotoa pē 'oku angatonu: ko e 'Otua 'oe mo'oni, mo ta'ehalaia, 'oku angatonu mo mā'oni'oni ia. ⁵ Kuo nau fakahala'i 'akinautolu, ko honau 'ila 'oku 'ikai ko e faka'ilonga 'o 'ene fānau: ko e to'utangata mio'i mo pikopiko 'akinautolu. ⁶ He 'oku pehē ho'omou totongi kia Sihova, 'ae kakai vale mo

ta'epoto? 'Ikai ko ho'o tamai ia na'a ne fakatau koe? 'Ikai na'a ne ngaohi koe, mo fokotu'uma'u koe? ⁷ "Manatu ki he ngaahi 'aho 'i mu'a, tokanga ki he ngaahi ta'u 'oe to'utangata lahi: fehu'i ki ho'o tamai, pea te ne fakahā ia kiate koe; ki ho'o kau mātu'a, pea tenau tala kiate koe. ⁸ 'I he vahe atu 'e he Fungani Mā'olunga ki he ngaahi pule'anga 'a honau tofi'a, 'i he'ene fakamovetevete 'ae ngaahi foha 'o 'Ataina, na'a ne 'ai 'ae fakangata'anga ki he kakai 'o fakatatau ki hono lau 'oe fānau 'a 'Isileli. ⁹ He ko e tofi'a 'o Sihova 'a hono kakai ko e afo 'o hono tofi'a 'a Sēkope. ¹⁰ "Na'a ne 'ilo ia 'i he fonua lala, pea 'i he toafa li'aki mo ngungulu; na'a ne tataki fano ia, 'o ne akonaki'i ia, na'a ne tauhi ia 'o hangē ko e tama 'o hono mata. ¹¹ Hangē ko e ue'i 'e he 'ikale hono pununga, 'o 'ō'ōfaki ki hono 'uhiki, 'o mafola atu hono kapakau, 'o ne to'o hake 'akinautolu, 'o fua 'akinautolu 'i hono kapakau: ¹² "Na'e pehē hono tataki ia tokotaha pe 'e Sihova, pea na'e 'ikai ha 'otua kehe mo ia. ¹³ Na'a ne fakaheka ia ke heka ki he ngaahi potu mā'olunga 'o māmani, koe'uhi ke ne kai 'ae tupu 'oe ngoue; pea na'a ne ngaohi ia ke ne mimisi 'ae hone mei he maka, mo e lolo mei he makaafi; ¹⁴ Ko e pota mei he fanga pulu fefine, mo e hu'ahuhu 'oe sipi, mo e ngako 'oe fanga lami, mo e fanga sipitangata 'i he fa'ahinga mei Pesani, mo e fanga kosi mo hono ngako 'oe ngaahi tenga'i uite; pea na'a ke inu 'ae toto totonu 'oe kālepi.

¹⁵ ¶ "Ka na'e faka'a'au 'o sino 'a Sesuluni, pea 'akafisi: kuo ke hoko 'o sino, kuo ke hoko 'o matolu, kuo 'ufi'ufi koe *'e he sino*; pea na'a ne toki li'aki 'ae 'Otua 'aia na'a ne ngaohi ia, pea na'a ne

ta'efaka'apa'apa ki he Maka 'o hono fakamo'ui.
¹⁶ Na'a nau langa'i 'aki hono fua'a 'ae ngaahi 'otua kehe, na'a nau fakatupu hono houhau 'aki 'enau ngaahi angakovi. ¹⁷ Na'a nau feilaulau ki he ngaahi tēvolo, kae 'ikai ki he 'Otua; ki he ngaahi 'otua na'e 'ikai tenau 'ilo, ko e fo'ou na'e toki tupu fo'ou hake, 'aia na'e 'ikai manavahē ho'omou tamai ki ai. ¹⁸ 'Oku ke ta'etokanga ki he Maka na'a ke tupu ai, pea kuo ke fakangalo'i 'ae 'Otua 'aia na'a ne fakafuofua koe. ¹⁹ "Pea 'i he 'afio 'a Sihova, na'a ne fehi'a *kiate kinautolu*, ko e me'a 'i he fakatupu 'ene houhau 'e hono ngaahi foha, mo hono ngaahi 'ofefine. ²⁰ Pea na'e pehē 'e ia, 'Te u fufū hoku fofonga meiate kinautolu, te u vakai, pe ko e hā honau ngata'anga: he ko e to'utangata angatu'u 'aupito 'akinautolu, ko e fānau 'oku 'ikai 'iate kinautolu 'ae tui. ²¹ Kuo nau langa'i 'aki 'eku fua'a 'aia 'oku 'ikai ko e 'otua; kuo nau fakatupu 'aki 'eku houhau 'enau ngaahi me'a va'inga: pea te u ue'i 'aki 'enau fua'a 'ekinautolu 'oku 'ikai ko e kakai; te u fakatupu 'enau 'ita 'aki 'ae kakai vale. ²² He kuo tutu 'ae afi 'i he'eku houhau, pea 'e vela ia 'o a'u ki loto heli, pea 'e faka'auha ai 'a māmani mo hono tupu, pea 'e tutu ai 'ae ngaahi tu'unga 'oe ngaahi mo'unga. ²³ " 'Te u fokotu'utu'u 'ae ngaahi kovi kiate kinautolu; te u faka'osi 'a 'eku ngaahi ngahau kiate kinautolu. ²⁴ 'E vela 'akinautolu 'aki 'ae hongē, pea 'e faka'osi 'akinautolu 'aki 'ae malala'i afi, pea 'i he faka'auha fakamamahi: te u fekau 'ae kau nifo, 'oe fanga manu kaivao kiate kinautolu, mo e kona 'oe fanga ngata 'oe efu. ²⁵ 'E faka'auha 'aki 'ae heletā 'itu'a, mo e ilifia 'i loto, 'ae talavou mo e tāupo'ou fakatou'osi, 'ae tama

huhu foki mo e tangata 'uluhi. ²⁶ Ne u pehē, Te u fakahē'i 'akinautolu ki he ngaahi tuliki, te u faka'osi 'ae fakamanatu kiate kinautolu mei he lotolotonga 'oe kakai: ²⁷ Ka ne ta'e'oua 'eku manavahē ki he 'ita 'ae fili, telia na'a fai fakafielahi 'e honau ngaahi fili, pea telia na'a nau lea 'o pehē, Ko hotau nima mā'olunga, ka 'oku 'ikai ko Sihova kuo ne fai 'ae me'a ni kotoa pē.' ²⁸ He ko e pule'anga masiva fakakaukau poto 'akinautolu, pea 'oku 'ikai ha loto fa'a 'ilo foki 'iate kinautolu. ²⁹ Taumaiā kuo nau poto, koe'uhi kenau 'ilo 'ae me'a ni, koe'uhi kenau tokanga ki honau iku'anga! ³⁰ He 'e fēfee'i ha tulia 'e he tokotaha 'ae toko afe, pea 'e he toko ua 'ae toko mano, 'o ka ne 'ikai fakatau 'akinautolu 'e honau Maka, pea tāpuni 'akinautolu 'e Sihova? ³¹ He ko honau maka 'oku 'ikai hangē ko hotau Maka, 'io, na'a mo hotau ngaahi fili, 'oku nau fakamo'oni ki ai. ³² He ko 'enau vaine 'oku mei he vaine 'o Sotoma, pea 'oku mei he ngoue 'o Komola: ko honau ngaahi kālepi, ko e kālepi 'oe 'ahu, 'oku kona honau ngaahi fuhi: ³³ Ko 'enau uaine ko e kona 'oe fanga ngata lalahi, mo e kona mālohi 'oe fanga ngata kovi 'aupito. ³⁴ 'ikai kuo fokotu'u 'ae me'a ni 'iate au 'o talifaki pe, pea pulusi ma'u ia fakataha mo 'eku ngaahi koloa? ³⁵ 'Oku 'a'aku 'ae tautea mo e totongi; 'e hekea honau va'e 'i hono kuonga: he 'oku ofi 'ae 'aho 'o 'enau tu'utāmaki, pea ko e ngaahi me'a 'e tō kiate kinautolu 'oku fakato'oto'o. ³⁶ Koe'uhi 'e fakamaau 'e Sihova 'a hono kakai, pea 'e lolou ia koe'uhi ko 'ene kau tamaio'eiki, 'i he'ene 'afio'i kuo 'osi honau mālohi, pea 'oku 'ikai ha ni'ihī kuo tāpuni, pe toe. ³⁷ Pea 'e pehē 'e ia, 'Kofa'ā koā honau

ngaahi 'otua, ko honau maka na'a nau falala ki ai, ³⁸ 'Aia na'e kai 'ae ngako 'o 'enau ngaahi feilaulau, pea inu 'ae uaine 'o 'enau ngaahi feilaulau inu? Tuku kenau tu'u hake 'o tokoni 'akimoutolu, pea hoko ko homou kalofanga! ³⁹ " 'Mou vakai ni Ko Au, 'io Ko Au ia, pea 'oku 'ikai ha 'otua mo Au: 'oku ou tāmate'i, pea 'oku ou fakamo'ui; 'oku ou taa'i, pea 'oku ou fakamo'ui: pea 'oku 'ikai ha tokotaha 'oku fa'a fakamo'ui mei hoku nima. ⁴⁰ He 'oku ou hiki hake hoku nima ki langi, pea u pehē, "Oku ou mo'ui 'o ta'engata.' ⁴¹ Kapau te u fakamāsila 'a 'eku heletā ngingila, pea puke 'e hoku nima 'ae fakamaau; te u 'atu 'ae tautea ki hoku ngaahi fili, pea te u totongi kiate kinautolu 'oku fehi'a kiate au. ⁴² Te u fakakona 'eku ngaahi ngahau 'aki 'ae toto, pea 'e kai kakano 'e he'eku heletā; 'i he toto 'oe kakai kuo tāmate'i, pea 'i he kau pōpula, mei he kamata'anga 'oe ngaahi tautea ki he fili. ⁴³ 'Ae ngaahi pule'anga, mou fiefia mo hono kakai: koe'uhi 'e totongi 'e ia 'ae toto 'o 'ene kau tamaio'eiki, pea te ne 'atu, 'ae totongi ki hono ngaahi fili, pea 'e fai 'alo'ofa ia ki hono fonua, pea mo hono kakai.' "

⁴⁴ ¶ Pea na'e ha'u 'a Mōsese 'o ne lea 'aki kotoa pē 'ae hiva ni 'i he telinga 'oe kakai, 'aia mo Siosiuua ko e foha 'o Nuni. ⁴⁵ Pea na'e faka'osi 'e Mōsese 'ae lea 'aki 'ae ngaahi lea ni kotoa pē ki 'Isileli kotoa pē: ⁴⁶ Pea pehē 'e ia kiate kinautolu, "Fakatokanga'i homou loto ki he ngaahi lea kotoa pē 'aia 'oku ou fakapapau kiate kimoutolu he 'aho ni, 'aia te mou fekau ki ho'omou fānau kotoa pē ke tokanga pea fai ki he ngaahi lea kotoa pē 'oe fono ni. ⁴⁷ He 'oku 'ikai ko e me'a va'inga ia kiate kimoutolu; ka

ko ho'omou mo'ui ia: pea ko e me'a eni te mou fakatolonga ai homou ngaahi 'aho 'i he fonua, 'aia 'oku mou 'alu ai ki he tu'a Sioatani ke ma'u ia.”
⁴⁸ Pea na'e folofola ai 'a Sihova kia Mōsese 'i he 'aho pe ko ia, 'o pehē, ⁴⁹ “Ke ke 'alu hake ki he mo'unga ni ko 'Apalimi, ki he mo'unga ko Nipo, 'aia 'oku 'i he fonua ko Moape, 'aia 'oku hangatonu atu ki Seliko; pea vakai ki he fonua ko Kēnani, 'aia 'oku ou foaki ki he fānau 'a 'Isileli ko honau tofi'a: ⁵⁰ Pea ke mate 'i he mo'unga 'aia 'oku ke 'alu hake ki ai, pea fakataha koe mo ho kakai; 'o hangē ko e mate 'a ho ta'okete, ko 'Elone 'i he mo'unga ko Hoa, mo e tānaki ia ki hono kakai: ⁵¹ Ko e me'a 'i ho'omo fai hala kiate au 'i he lotolotonga 'oe fānau 'a 'Isileli 'i he vai 'i Melipa Ketesi, 'i he toafa 'o Sini; ko e me'a 'i ho'omo ta'efaka'apa'apa kiate au 'i he lotolotonga 'oe fānau 'a 'Isileli. ⁵² Te ke mamata ki he fonua 'i ho 'ao; ka 'e 'ikai te ke 'alu ki ai ki he fonua 'aia 'oku ou foaki ki he fānau 'a 'Isileli.”

33

1 Ko e māfimaifi 'oe 'Otua. 6 Ko e tāpuaki 'oe fa'ahinga 'e hongofulu ma ua. 26 Ko e lelei 'o 'Isileli.

¹ Pea ko e tāpuaki eni, 'aia na'e tāpuaki'i 'aki 'e Mōsese ko e tangata 'oe 'Otua 'ae fānau 'a 'Isileli 'i he te'eki ai mate ia. ² Pea na'a ne pehē 'e ia, na'e hā'ele mai 'a Sihova mei Sainai, pea tu'u hake mei Seia kiate kinautolu; na'e ulo mai 'e ia mei he mo'unga ko Palani, pea na'e hā'ele mai ia mo e ngaahi toko mano 'oe kau mā'oni'oni; na'e 'alu atu mei hono nima to'omata'u 'ae fono fakavela ma'anautolu. ³ 'Io, na'a ne 'ofa ki he kakai; ko 'ene kakai mā'oni'oni kotoa pē na'e 'i hono nima: pea na'a nau nofo hifo ki hono va'e; 'e ma'u taki taha

kotoa pē ‘a ‘ene ngaahi folofola. ⁴ Na‘e fekau ‘e ia ‘ae fono kiate kitautolu, ‘io ko e tofi‘a ‘oe fakataha ‘o Sēkope. ⁵ Pea ko e tu‘i ia ‘i Sesuluni, ‘i he fakataha ‘oe ngaahi ‘eiki ‘oe kakai mo e ngaahi fa‘ahinga ‘o ‘Isileli.

⁶ ¶ “Tuku ke mo‘ui ‘a Lupeni, pea ‘oua na‘a mate; pea ‘oua na‘a tokosi‘i hono kau tangata.”

⁷ ¶ Pea koe‘uhi ko Siuta: na‘a ne pehē, “E Sihova, ke ke fanongo ki he le‘o ‘o Siuta, pea ‘omi ia ki hono kakai: tuku ke mālohi hono nima kiate ia; pea ke ke ‘iate ia ko e tokoni mei hono ngaahi fili.”

⁸ ¶ Pea na‘e lea kia Livai, ‘o pehē, “Ko ho Tumemi mo ho ‘Ulimi ke ‘i he tokotaha mā‘oni‘oni, ‘aia na‘a ke ‘ahi‘ahi‘i ‘i Masa, mo ia na‘a mo fekuki foki, ‘i he vai ‘o Melipa; ⁹ ‘Aia na‘a ne lea ki he‘ene tamai pea ki he‘ene fa‘ē, na‘e ‘ikai te u mamata kiate ia; pea na‘e ‘ikai te ne tui foki ki hono ngaahi kāinga, pe ‘ilo‘i ‘ene fānau ‘a‘ana: he kuo nau tokanga ki ho‘o folofola, pea tauhi ho‘o fuakava. ¹⁰ Tenau akonaki‘i ‘a Sēkope ‘i ho‘o ngaahi fakamaau, mo ‘Isileli ‘i ho‘o fono: tenau ‘ai ‘ae me‘a namu kakala ‘i ho ‘ao, mo e feilaulau tutu kotoa ki ho feilaulau‘anga. ¹¹ ‘E Sihova, ke ke tāpuaki ‘ene me‘a, mo ke ma‘u ‘ae ngāue ‘a hono nima: tā ke ‘asi ‘i he fasi‘atu‘a ‘okinautolu ‘oku tu‘u hake kiate ia, pea mo kinautolu ‘oku fehi‘a kiate ia, ke ‘oua na‘a nau toetu‘u hake.”

¹² ¶ Pea na‘e lea ia kia Penisimani ‘o pehē, “Ko e ‘ofeina ‘ia SIHOVA, te na nonofo lelei mo ia; pea ‘e malu‘i ia ‘i he ‘aho kotoa, pea ‘e nofo ia ‘i he vaha‘a ‘o hono uma.”

¹³ ¶ Pea na‘e lea ia kia Siosefa, ‘o pehē, “Ke monū‘ia ‘ia Sihova ‘a hono fonua, ‘i he ngaahi me‘a

ma'ongo'onga 'oe langi, pea 'i he hahau, pea 'i he loloto 'aia 'oku tokoto 'i lalo, ¹⁴ Pea 'i he ngaahi fua ma'ongo'onga 'oku langa'i 'e he la'a, pea 'i he ngaahi me'a ma'ongo'onga 'oku fakatupu 'e he ngaahi māhina, ¹⁵ Pea 'i he ngaahi me'a fungani lelei 'oe ngaahi mo'unga 'i mu'a 'i mu'a, pea 'i he ngaahi me'a ma'ongo'onga 'oe ngaahi tafungo-funga tolonga ma'u pe, ¹⁶ Pea 'i he ngaahi me'a ma'ongo'onga 'oe fonua mo hono fonu 'o ia, pea 'i he finangalo lelei 'o ia na'e nofo 'i he 'ulu 'akau: ke hoko ia ki he 'ulu 'o Siosefa, pea ki he tumu'aki 'oe 'ulu 'o ia na'e fakamāvae mei hono kāinga. ¹⁷ Ko e lelei 'o'ona 'oku hangē ko e 'uluaki tupu 'o 'ene pulu, pea ko hono nifo 'o'ona 'oku hangē ko e nifo 'oe 'iunikoni: te ne teke'i 'aki ia 'ae kakai fakataha 'o a'u atu ki he ngata'anga 'o māmani: pea ko e ngaahi toko mano 'akinautolu 'o 'Ifalemi, pea ko e ngaahi toko mano 'akinautolu 'o Manase."

¹⁸ ¶ Pea na'e lea ia kia Sepuloni, "Ke ke fiefia, Sepuloni, 'i ho'o 'alu atu; mo 'Isaka, 'i ho ngaahi fale fehikitaki. ¹⁹ Tenau ui 'ae kakai ki he mo'unga tenau 'atu 'i ai 'ae ngaahi feilaulau 'oe mā'oni'oni: he tenau mimisi'i mai 'ae koloa 'oe tahi, pea mo e ngaahi koloa kuo fufū 'i he 'one'one."

²⁰ ¶ Pea na'e lea ia kia Kata, "Ke hoko 'ae tāpuaki kiate ia 'oku ne fakalahi 'a Kata: 'oku nofo ia 'o hangē ha laione, pea 'oku ne haehae 'ae nima mo e tumu'aki 'oe 'ulu. ²¹ Pea 'oku ne tauhi 'ae 'uluaki vahe ma'ana, koe'uhi na'e tuku ia 'i ai, 'i he tufakanga, 'oe 'eiki fai fono; pea na'e ha'u ia mo e ngaahi 'eiki 'oe kakai, na'a ne fai 'ae angatonu 'a Sihova, mo 'ene ngaahi fakamaau mo 'Isileli."

²² ¶ Pea na'e lea ia kia Tani, 'o pehē, "Ko e 'uhiki

laione ‘a Tani: ‘e hopo ia mei Pesani.”

23 ¶ Pea na‘e lea ia kia Nafitali, ‘o pehē, “E Nafitali, ‘a koe kuo fakafiēmālie‘i ‘i he ‘ofa, pea fonu ‘i he tāpuaki ‘a Sihova: ke ke ma‘u ‘e koe ‘ae potu lulunga mo e tonga.”

24 ¶ Pea na‘e lea ia kia ‘Aseli, “Ke tāpuaki ‘aki ‘a ‘Aseli ‘ae ngaahi fānau, ke lelei ia ki hono ngaahi kāinga, pea ke unu ‘e ia hono va‘e ‘i he lolo. 25 ‘E hoko ho topuva‘e ko e ‘aione mo e palasa; pea ‘e tatau pe ho mālohi ki ho ngaahi ‘aho.”

26 ¶ ‘Oku ‘ikai ha tokotaha ‘oku tatau mo e ‘Otua ‘o Sesuluni, ‘aia ‘oku heka ‘o hā‘ele ‘i he ngaahi langi ko ho tokoni, pea ‘i hono lelei lahi ‘i he langi.

27 Ko e ‘Otua ta‘engata ko ho hūfanga, pea ‘oku ‘i lalo ‘iate koe ‘ae nima tolonga ta‘engata, pea te ne teke‘i kitua‘ā ‘ae fili mei ho ‘ao; ‘o ne pehē, Faka‘auha ‘akinautolu. 28 ‘E toki nofo tokotaha fiēmālie ai pe ‘a ‘Isileli: ko e matavai ‘o Sēkope ‘e ‘i he fonua ‘oe uite mo e uaine; pea ‘e tō hifo ‘ae hahau ‘o hono langi foki. 29 ‘Oku ke monū‘ia koe, ‘E ‘Isileli ko hai ‘oku tatau mo koe, ko e kakai kuo fakamo‘ui ‘e Sihova, ko e fakaū ‘o ho tokoni, pea ko e heletā foki ‘o ho mālohi! Pea ‘e ‘ilo ‘a ho ngaahi fili ko e kau loi kiate koe; pea te ke malaki ‘a honau ngaahi potu mā‘olunga.

34

1 ‘Oku mamata ‘a Mōsese ki he fonua mei he mo‘unga ko Nipo. 5 ‘Oku pekia ai ia. 6 Ko hono putu. 7 Ko hono ta‘u. 8 Ko e tangi ‘i he ‘aho ‘e tolungofulu koe‘uhi ko ia. 9 ‘Oku tongia ia ‘a Siosiuu. 10 Ko e ongoongolelei ‘o Mōsese.

¹ Pea na'e 'alu hake 'a Mōsese mei he ngaahi toafa 'o Moape ki he mo'unga ko Nipo, ki he tumutumu 'o Pisika, 'aia 'oku tu'u hangatonu atu ki Seliko. Pea na'e fakahā 'e Sihova kiate ia 'ae fonua kotoa pē 'o Kiliati, 'o hoko ki Tani, ² Mo Nafitali kotoa pē, mo e fonua 'o 'Ifalemi, mo Manase, mo e fonua kotoa pē 'o Siuta, 'o a'u atu ki he tahi lahi, ³ Pea mo e potu tonga, mo e tafangafanga 'oe tele'a 'o Seliko, ko e kolo 'oe ngaahi 'akau ko e ponga, 'o a'u ki Soa. ⁴ Pea na'e pehē 'e Sihova kiate ia, "Ko eni 'ae fonua 'aia na'aku fuakava ai kia 'Epalahame, mo 'Aisake, pea mo Sēkope, 'o pehē, Te u foaki ia ki ho hako; kuo u pule ke ke mamata ki ai 'aki ho mata ka 'e 'ikai te ke 'alu atu ki ai."

⁵ ¶ Ko ia, na'e pekia ai 'a Mōsese, ko e tamaio'eiki 'a Sihova 'i he fonua 'o Moape, 'o fakatatau ki he folofola 'a Sihova. ⁶ Pea na'a ne tanu ia 'i he tele'a 'i he fonua 'o Moape, 'o hangatonu atu ki Pete-Peoli ka 'oku 'ikai 'ilo 'e ha tangata 'a hono tanu'anga 'o a'u ki he 'aho ni.

⁷ ¶ Pea na'e teau ta'u mo e ta'u 'e uofulu 'ae motu'a 'o Mōsese 'i he'ene pekia: na'e 'ikai fakapo'uli hono mata, pea na'e 'ikai mahu'i 'iate ia 'a hono mālohi.

⁸ ¶ Pea na'e tangi 'ae fānau 'a 'Isileli koe'uhi ko Mōsese 'i he ngaahi tafangafanga 'o Moape 'i he 'aho 'e tolungofulu: pea na'e faka'osi ai 'ae ngaahi 'aho 'oe tangi mo e fakamamahi koe'uhi ko Mōsese.

⁹ ¶ Pea na'e fonu 'a Siosiua ko e foha 'o Nuni 'i he laumālie 'oe poto; he na'e hilifaki 'e Mōsese 'a hono nima kiate ia: pea na'e tokanga kiate ia 'e he fānau 'a 'Isileli, ke fai 'o hangē ko e fekau 'a Sihova kia Mōsese.

¹⁰ ¶ Pea talu ai pe, kuo 'ikai tu'u hake ha palōfita 'i 'Isileli 'o hangē ko Mōsese, 'aia na'e 'afio 'i 'e Sihova ko e mata ki he mata, ¹¹ 'I he ngaahi faka'ilonga kotoa pē mo e ngaahi me'a mana, 'aia na'e fekau ia 'e Sihova ke fai 'i he fonua ko 'Isipite kia Felo, pea ki he'ene kau tamaio'eiki kotoa pē, pea ki hono fonua kotoa pē, ¹² Pea 'i he nima māfimafi ko ia, pea 'i he ngaahi me'a fakailifia kotoa pē 'aia na'e fakahā 'e Mōsese 'i he 'ao 'o 'Isileli kotoa pē.

KO E TOHI TAPU KĀTOA
The Holy Bible in the Tongan language of Tonga,
Revised West Version

Public Domain

Language: Tongan

Translation by: James Baxley

Cover and title page artist: Kitione Vailea

Digital editions and layout: Michael Johnson

Web site: <https://ebible.org/ton/>

Translator support: <https://worldoutreach.org/325>

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Nov 2021

2362cc12-5c8d-5627-ad4b-c1c163858892